COMANDO

AMB

PIERRE NEMOURS

Detașamentul setei

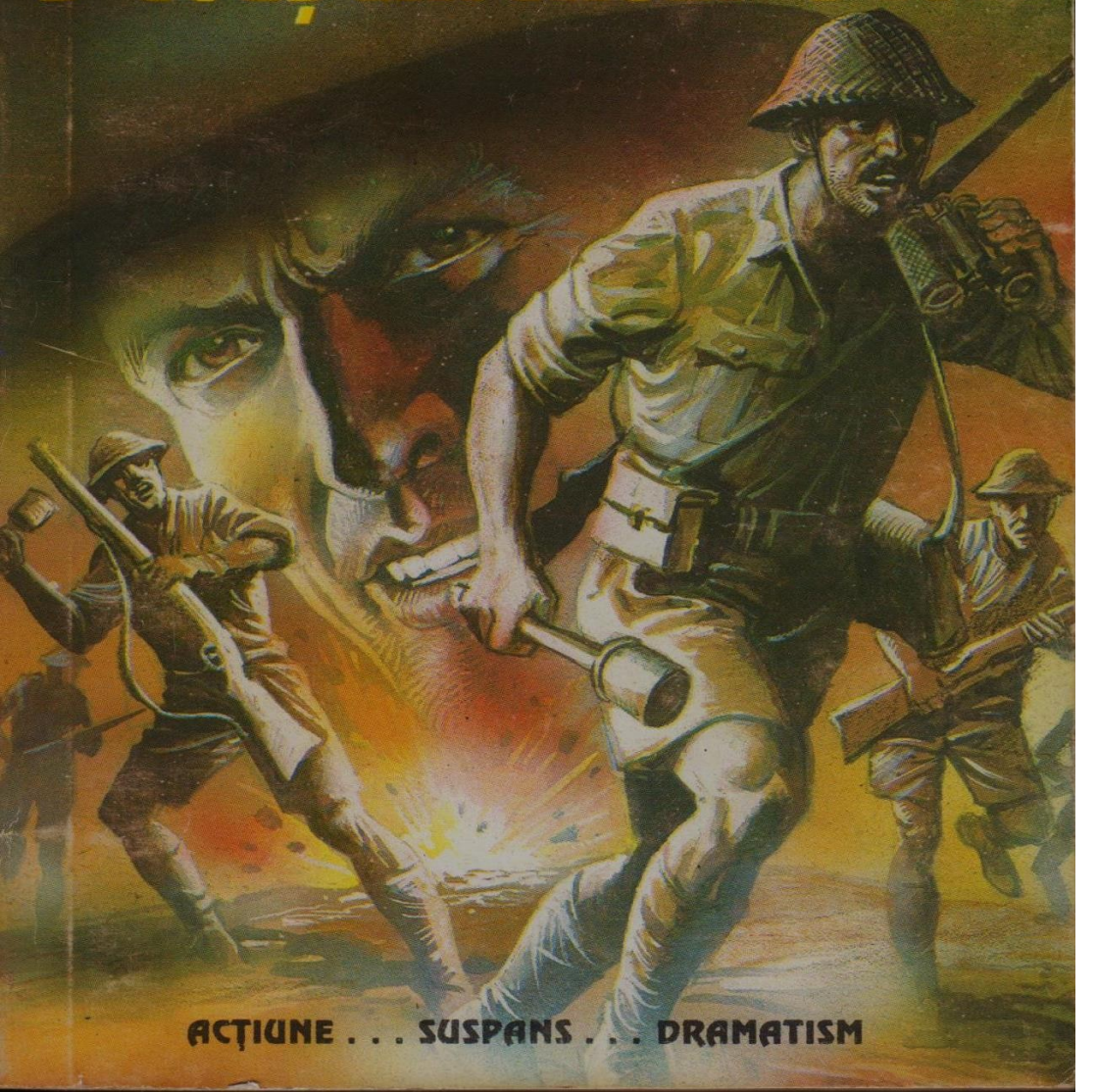

ACȚIUNE . . . SUSPANS . . . DRAMATISM

Colecţia COMANDO

PIERRE NEMOURS

DETAŞAMENTUL SETEI

V.1.0

Traducere de Mihai C. Delescu

EDITURA AMB
1993

Titlul original:
LE COMMANDO DE LA SOIF
de PIERRE NEMOURS © FLEUVE NOIR

CAPITOLUL I

Locotenent-colonelul J. B. Matthews, din regimentul Royal. Scots Greys, aruncă o privire la reperul înfipt în marginea pistei, o alta la ceasul său de mână, constată că ora trecuse de zece şi făcu, cu creionul – o însemnare pe harta de plastic.

„Super Jock Colum", al cărei comandant era, făcuse de la El Mafara, în trei ore, mai bine de 80 de kilometri. „Conform prevederilor" îşi spuse el flegmatic, scoţându-şi pachetul de ţigări din buzunarul de la piept.

Aşteptă cu răbdare momentul când, între două hopuri, va trece destul timp pentru ea să poată apropia de capătul ţigării flacăra brichetei, lucru pe care îl reuşi după mai multe încercări şi, mulţumit de el, se relaxă o clipă pe scaunul de pânză, în parte căptuşit, al şeniletei de comandă.

Timp de câteva secunde se lăsă în voia celor trei elemente majore care umpleau această clipă a vieţii sale: praful, al cărui nor imens, omogen, reluat, ridicat, sudat de micile rafale ale vântului din sud-est, care gonea peste deşert, transforma, cu toată distanţa ţinută între vehicule, fiecare om, fiecare, obiect, într-o statuie cenuşie.

Apoi soarele, care începea implacabila sa arşiţă cotidiană, pătrunzând prin praf, transformându-l într-o strălucire aurie. Deşi era sfârşitul lunii octombrie, deşi noaptea fusese foarte rece, se simţea că, din înaltul cerului său neschimbat, soarele nu va cruţa nimic înainte ca, odată cu seara, să se scufunde spre vest, în nisipurile Libiei.

În sfârşit, zgomotul, acest tumult haotic produs de motoarele supraîncălzite, de scrâşnitul neîntrerupt al şenilelor, de cele o mie şi una de şocuri ale metalului, provocate de asperităţile pistei. Acest zgomot pe care ajungeai să-l poţi suporta numai cu condiţia de a-i prinde ritmul misterios şi de a i te abandona, cum te abandonezi hulei marine, pe un vapor, dar care se transformă într-un supliciu atroce, sfredelindu-ţi ţeasta, distrugându-ţi sistemul nervos, de îndată ce ai nenorocul să devii conştient de el.

Deodată, silueta unui jeep prinse contururi pe partea stângă a pistei. Vehiculul era oprit. Şoferul rămăsese la volan, dar un alt om stătea în picioare pe nisip. În şort şi cămaşă kaki, ca toţi oamenii coloanei, avea pe umeri insignele de sublocotenent şi pe

beretă emblema regimentului 4 de Husari. Locotenent-colonel Matthews recunoscu pe Hobart, cercetaşul coloanei.

— E ceva care nu-i în ordine, locotenente? întrebă el.

— Din contră, domnule colonel, răspunde tânărul ofiţer. Până acum, înaintarea e absolut normală. Voiam numai să vă raportez că intrăm în partea cea mai dreaptă, cea mai bine marcată a parcursului.

— Perfect, Hobart, răspunse ofiţerul superior. Poţi să-ţi reiei locul în capul coloanei. Dar anunţă pe conducători. Să rămână vigilenţi. Nu vreau să întârzii din cauza unei maşini împotmolite în nisip.

— În ordine, domnule colonel.

Şenileta de comandă, care se oprise în timpul acestei scurte convorbiri, demară din nou la un semn al lui Matthews. Câteva clipe mai târziu, jeep-ul o depăşea, gonind prin norul de praf, spre capul coloanei.

— Iată, spuse locotenent-colonelul adjunctului său. Cum şi pentru ce vom câştiga războiul. Şi arătă cu degetul spre mica maşină pătrată, scurtă, care dispărea în pâcla aurie.

Maiorul Hobson surâse. Simţise în tonul şefului său acea urmă de melancolie de care ofiţerii englezi de şcoală veche nu se puteau dezbăra când evocau ajutorul american.

— Ei, da! zise el. În zilele noastre, bătăliile nu se mai duc cu pieptul şi creierii. În spatele frontului, sunt necesare uzine. Şi, oricât de mare ar fi energia poporului nostru, cele ale Statelor Unite ne sunt absolut indispensabile.

Cei doi ofiţeri erau în măsură, mai mult decât oricine, să recunoască acest lucru. Matthews era un bărbat voinic, trecut bine de cincizeci de ani, cu mustaţă blondă în care apăreau fire albe, contrastând cu tenul cărămiziu, una din caracteristicele celor proveniţi din Armata Indiilor. Maiorul Hobson avea cam zece ani mai puţin. Înalt şi slab, uscat ca un curmei de viţă, vinele îi ieşeau în relief pe mâinile puternice. Genunchii săi goi erau proeminenţi. Avea reputaţia unui redutabil jucător de tenis, datorită, în aceeaşi măsură, detentei şi mobilităţii sale.

Amândoi cunoşteau pe dinafară lista interminabilă a înfrângerilor, începând de la Dunkerque, a grelelor încercări impuse de bombardamentele din Anglia, a nenorocitei aventuri greceşti, a evacuării Cretei, fără să mai vorbim de loviturile primite în Asia, de la intrarea în război a Japoniei.

Metropola, atacată în fiecare noapte de escadrele *Luftwaffe*. Imperiul, clătinându-se sub loviturile violente ale inamicului. În

Africa de nord, asistaseră la eşecul campaniei libiene, destinată să protejeze flancul de vest al Egiptului. Văzuseră pe Rommel şi *Afrikakorps*-ul năpustindu-se până la El-Alamein.

Dar, în primele zile ale lui septembrie 1942, la Alam El Halfa, lucrurile luaseră o altă întorsătură. Pentru prima dată, o ofensivă a strategului german al deşertului eşuase. Şi nu pentru că Rommel fusese surprins, şi nici pentru că Montgomery avusese timp să se impună în mod decisiv. Pur şi simplu se ajunsese la un echilibru de forţe. Întăririle constante în oameni şi materiale ale Armatei a 8-a, stăpânirea Mediteranei, încetul cu încetul recâştigată de aviaţia. Şi marina regală engleză, erau de natură să încline talerul balanţei.

— Deja, spuse maiorul Hobson, Rommel este obligat la defensivă. Aprovizionările pe care le primeşte din ce în e mai greu din Italia nu mai pot compensa enormul flux a materialului nostru.

— Da. Ştiu, recunoscu Matthews. Vorbeşti de cele trei sute de tancuri *Sherman,* forţa de şoc a Armatei a 8-a şi de convoiul Mării Roşii.

Îşi reproşa acest fel de neîncredere faţă de opulenţa americană, acest regret inexplicabil care îi venea din zilele grele, din bătăliile disperate. Privirea i se opri pe şoarecele african, emblema Diviziei a 7-a Blindată, pictată cu roşu, pe flancul unei maşini-cercetaş care se înapoia la coloană după o scurtă recunoaştere. Acum, când unităţile nu-şi datorau scăparea decât mobilităţii lor, şoarecele deşertului căpăta toată valoarea sa de simbol.

Locotenent-colonelul Matthews aprinse o altă ţigară. Ştia că retragerile interminabile sunt fatale pentru moralul trupelor şi că Churchill, trecând prin Cairo cu câteva săptămâni mai înainte, găsise Armata a 8-a „vitează, dar derutată”…

Şi, deşi nu cunoştea secretele zeilor, ştia că, ajutaţi de puterea maritimă şi industrială a Statelor Unite, se apropia momentul când englezii, în Egipt, vor trece la ofensivă.

Atunci va fi El-Alamein… Şi totuşi, dacă se ţinea seama strict de harta întinsă pe genunchii maiorului Hobson, coloana, mergând spre sud, se depărta de teatrul probabil al operaţiilor viitoare.

*

— Ordin general! Stopaţi imediat! ordonă locotenent-colonelul Matthews cu o voce aspră.

Dădu operatorului radio numai timpul necesar ca să transmită

ordinul tuturor şefilor de unităţi, tuturor comandanţilor de tancuri, şi continuă.

— Baterii antiaeriene, foc la vederea obiectivului! Dar folosiţi muniţia numai cu bună ştiinţă. Toţi oamenii afară, la adăpostul maşinilor.

Hobson urmărea cu binoclul manevra celor două avioane *Stuka.* Apăruseră de nicăieri, din fundul imensităţii albastre a cerului. Unul din ele cădea în picaj, urlând, spre centrul coloanei. Mulţumită Domnului, oamenii erau antrenaţi. Ordinul lui Matthews fusese executat cu promptitudine. Avionul fu primit cu un foc continuu care îi pricinui o mişcare de tangaj şi îl făcu să se ridice din nou, înainte de a-şi fi terminat picajul mortal.

— Sweet Bird de Musqueteer, Swett Bird de Musqueteer, repetă radioul. Intervenţie imediată. Suntem atacaţi de *Stuka.* Intervenţie imediată. Sweet Bird…

Răspunsul pe care îl primi fusese probabil satisfăcător, căci se întoarse spre Matthews.

— Decolează imediat, domnule colonel, îl asigură el.

Ofiţerul aprobă cu o scurtă mişcare a capului.

— Să sperăm că până sosesc ei putem să dăm o lecţie unuia din aceşti pungaşi: aceasta fu singura lui reflecţie.

De-a lungul întregii coloane, mitralierele îndreptate spre cer, tunurile uşoare antiaeriene lătrau furios. Cu mare tărăboi, dar cu o viteză uluitoare, tot efectivul detaşamentului sărise din camioane, din automobilele blindate, din şenilete, din tancuri. Chirciţi pe pista fierbinte, la umbra scurtă a maşinilor, oamenii aşteptau.

Al doilea *Stuka* efectuase, la rândul său, o trecere peste. Coloană. Mitralierele sale jumelate trasaseră pe nisip un dublu punctaj mortal şi totuşi, ca prin minune, nu atinsese nimic. Avionul se ridica acum vertical, în căutarea unei noi poziţii de unde să se poată năpusti din nou asupra coloanei staţionate.

Matthews nu părăsise şenileta. Hobson, impasibil, făcea o însemnare pe hartă şi-şi consulta cronometrul. Stoici, şoferul şi radiotelegrafistul aşteptau.

— Treisprezece minute le trebuie *Hurricane*-lor de la El Mafara, spuse Hobson ca răspuns la privirea interogatoare a superiorului său.

Matthews nu răspunse nimic. Privea coloana „lui”, apărând din norul pe care îl ridica mersul ei şi care recădea acum, când era oprită. Aşa era mai puţin expusă decât în centrul universului ei de praf şi, pe de altă parte, oamenii erau bine protejaţi, tirul

bateriilor antiaeriene mai precis...

...Dar nu mult mai precis, pare-se. Fiecare din cele două *Stuka* efectuaseră câte o nouă trecere şi, cam la două sute de metri în spatele şeniletei de comandament, se ridică deodată o coloană de fum negru. Locotenent-colonelul încruntă sprâncenele, preocupat. Formaţia sa de lăncier, bazată în întregime pe mobilitatea cavaleriei, nu se prea acomoda cu faptul de a fi ţintuit la sol, ca un iepure, aşteptând ca şoimul să se năpustească asupra lui.

Radiotelegrafistul confirmă primirea unui mesaj şi semnală că un camion, lovit de o bombă incendiară uşoară, luase foc, dar că nu erau victime omeneşti. De-a lungul coloanei, mitralierele scuipau la unison. În sinea lui, Matthews recunoscu că tactica impusă avea părţile ei bune: numai oprită, o coloană avea cele mai multe şanse, dacă nu să respingă un atac aerian, cel puţin să limiteze stricăciunile.

— Uite-l! anunţă liniştit Hobson.

Pentru a nu trăda prin ton, în circumstanţe ca acestea, cea mai mică emoţie, cea mai mică uşurare, trebuiau ani de antrenament, aşa cum îi suportaseră cei doi ofiţeri. Pentru oameni, nu era acelaşi lucru. Dintr-un capăt până la celălalt al coloanei se aclama cu urale vibrante escadrila de *hurricane* care venea din nord-est, la rasul pământului pentru a nu fi văzute de cele două *Stuka.* Unul din ele începuse un viraj în mijlocul dunelor, cu scopul de a se prezenta deasupra coloanei în momentul precis al picajului unuia din cele două avioane germane.

Stuka-ul se prăvălea din cer, în poziţie bună pentru a putea lua în anfiladă întreaga coloană de tancuri, de automobile, de camioane. *Hurricane*-ul se năpustea, ridicând un nor de praf, la câţiva metri de sol, la altitudinea precisă la care germanul urma să-şi termine picajul.

Agresorul îl văzu pe englez în momentul în care se pregătea să deschidă focul. Oamenii îi înţeleseră reflexul când trase la repezeală de manşă, cu maneta de gaze deschisă la maximum, începând urcuşul în lumânare care l-ar fi izbăvit de pericol.

Dar era prea târziu. Deja *Hurricane-ul* îi însoţea mişcarea lipit de pradă aproape pe punctul de a o atinge. I-ar fi trebuit *Stuka*-ului câteva secunde pentru a relua iniţiativa, pentru a ieşi din acea lumânare care îl precipita, urlând din toate puterile, spre cerul înfierbântat.

Englezul nu era însă dispus să i le ofere. În şenileta

comandantului, cu ochii lipiţi de binocluri, locotenent-colonelul Matthews şi adjunctul său urmăreau, cu respiraţia tăiată, ca oricare din simplii soldaţi ai coloanei, peripeţiile acestei drame implacabile şi rapide.

Germanul începu un luping, dar englezul părea că prevăzuse această reacţie. Mai mult se ghicea decât se putea vedea. În aurul în fuziune al luminii solare, dubla jerbă stacojie a tunurilor sale automate. Nu puteai decât să ţi-l imaginezi pe pilot cu degetul crispat de declanşatorul de tir, în secunda, fugitivă şi interminabilă totodată în care avu cabina de plexiglas a *Stuka*-ului în vizorul său.

Avionul german păru că se îndepărtează de traiectoria sa ca un bolid care; eşuând într-un viraj strâns, este irezistibil proiectat în decor, de forţa centrifugă. Păru că derapează spre est, în imensitatea câmpului ceresc de luptă şi, deodată, o flacără lungă ţâşni din carlingă, antrenând o trâmbă negricioasă, pătând azurul ca o pensulă muiată într-o culoare prea spălăcită. Numai o clipă se cabră, ca un cal care refuză să sară un obstacol, apoi păru că se culcă pe o latură şi începu „frunza moartă” finală, pe care soldaţii o însoţiră cu un strigăt lung, de groază şi de triumf. Explodă atingând pământul, la mai puţin de un kilometru de pistă, într-o orbitoare jerbă de flăcări şi de metal incandescent.

Deasupra era încolţirea. Matadorul triumfător ajunsese celelalte cinci *Hurricane,* năpustindu-se în urmărirea ultimului *Stuka.* Mult mai bine plasat decât coechipierul lui, acesta începuse fuga. Gonea spre vest, căutându-şi salvarea în infimele secunde de avans de care dispunea.

— Transmiteţi la El Mafara: „Mulţumiri pentru intervenţia voastră” spuse Matthews radiotelegrafistului, punându-şi flegmatic binoclul în cutia lui.

Îi dădu doar timpul să noteze mesajul, apoi:

— Transmiteţi de asemenea tuturor şefilor de bord: „Plecarea imediată, aceeaşi destinaţie. Ordinele neschimbate. Să se facă tot ce trebuie pentru a recupera ce se mai poate din camionul lovit şi pentru a se transfera rămăşiţele la bordul altui camion de transport”.

În mai puţin de două minute, coloana îşi relua drumul.

*

Locotenent-colonelul Matthews inspecta diferitele unităţi în timpul haltei pe care o ordonă la ora 13. „Super Jock Colum” spusese în glumă generalul Creagh, comandantul Diviziei a 7-a Blindată, când lista mijloacelor puse la dispoziţia lui Matthews

fusese întocmită. Şi asta era de fapt.

Coloanele „Jock” fuseseră puse la punct de colonelul Campbell în septembrie 1940, când se punea problema să-i întâlnească pe italieni la frontiera Libiei. Ele erau formate cu câte puţin din toate: automobile blindate pentru recunoaşteri, tancuri pentru a distruge o coloană inamică, artilerie uşoară pentru a da lovituri puternice, artilerie antiaeriană pentru a se opune atacurilor venite din cer şi infanterie pentru a servi şi a apăra totul. Dar în timp ce „Jock Colums”-urile erau, prin definiţie, detaşamente extrem de mobile, coloana Matthews avea cel puţin efectivul unei brigăzi.

Din punctul de vedere al maiorului Hobson, însăşi importanţa ei o făcea deosebit de vulnerabilă. Îşi exprimă părerea:

— Sper că *Hurricane*-le vor fi reuşit să ajungă şi să doboare neamţul, altfel reperajul nostru de către inamic ar fi foarte simplu.

— Ei şi! În orice caz, a avut destul timp să ne semnaleze prin radio la baza lui, aşa că…

Hobson îşi privi şeful cu surprindere. Colonelul vorbise cu un fel de dezinvoltură, ca şi cum nu i-ar fi displăcut deloc să ştie că şi coloana lui era reperată de *Luftwaffe*, că *Afrikakorps* este informat de existenţa ei.

Apoi se gândi că Matthews era singurul care cunoştea misiunea reală a micii armate al cărei comandant era.

CAPITOLUL II

Când veni amurgul, deşertul se împodobi cu culori inedite şi violente, încât turistului, când le vede pentru prima dată, nu-i vine a crede. Pe măsură ce incandescenţa se potoleşte, ce discul solar se înroşeşte, spre vest, nisipul ia nişte luciri arămii, pe care se desenează, ici şi colo, largi plaje purpurii. Acum, fiecare asperitate îl întretaie cu trăsături albastre sau mov, relieful fiecărei dune se cizelează în carmin, pe verdele de peruzea al orizontului.

Asta era pe partea dreaptă a pistei. Pe partea stângă se ridica, la o mică altitudine, un fel de cornişă încremenită, cu crusta ocră striată de fisuri subţiri, cenuşii, ca o prăjitură prea coaptă.

Dar totul nu era decât o impresie fugitivă. Pentru că pe măsură ce minutele treceau, întreg peisajul se schimba. La răsărit, înspre Valea Nilului şi spre Marea Roşie, legiunea umbrelor se întindea cuceritoare. Atunci, purpura se întuneca, albastrul se schimba în indigo şi movul în violet, iar ocrul devenea cenuşiu.

Progresiv, dar foarte repede, noaptea de octombrie se întindea peste deşert. Arşiţa zilei se tempera. Abia aveai timpul să te bucuri de clipele de linişte, de incomparabilul calm, că, deja, suflul îngheţat al negurilor şi al întunecatelor solitudini gonea peste nisipul, şters de penumbră.

Maiorul Hobson privi lung deşertul ostil şi se gândi că există pe undeva, era sigur de asta, un alt Egipt care se întindea de la Quadi Halfa până în Deltă, urmărind meandrele celui mai mare fluviu al lumii. Un Egipt unde, în aluviunile fertile, înverzea lucerna, un Egipt mişunând de oameni, pe care îşi pusese pecetea şapte milenii de civilizaţie umană.

Dar nu-l văzuse niciodată. Debarcase la Alexandria la începutul verii. Numit la regimentul Royal Scots Greys, nu găsise nici măcar o dată prilejul să meargă până la Cairo: luase direct drumul „Porţii Înguste” de la El-Alamein.

— Sfârşitul primei etape atins după cum era prevăzut, domnule colonel, spuse el, dându-i lui Matthews, în cortul ridicat lângă şenileta de comandament, raportul în detaliu. Efectivele complete. Vehiculele şi materialele de asemenea, cu excepţia camionului incendiat. Un automobil blindat din regimentul Queens Royal, imobilizat de o pană reparată cu mijloace proprii,

ne-a ajuns chiar acum, din urmă.

Matthews încuviinţă cu un simplu gest al capului. Toţi oamenii adunaţi sub ordinele lui aveau un singur numitor comun: aparţineau Diviziei a 7-a Blindată. Acestea odată precizate, o bună duzină de regimente, de unităţi de întreţinere şi de transmisiuni compuneau pentru coloană un inventar heteroclit.

— Patrulele? întrebă el scurt.

— ... Nu menţionează nimic anormal. De altfel, în regiunea aceasta, nu prea văd de ce am putea să ne temem.

— Cantonamentul? reluă colonelul, fără a lua în seamă aluzia.

— La locul prevăzut. Secţiunea de cercetaşi ne aşteaptă la punctul de apă. Raportul şefilor de unitate nu semnalează nimic deosebit. Moralul oamenilor este excelent.

— Foarte bine, spuse Matthews. Ai grijă de aplicarea strictă a dispozitivului de securitate prevăzut. Şi mâine dimineaţă plecarea la ora 6.

Se aplecă asupra hărţii de stat major, întinsă pe masă, invitând pe Hobson să facă acelaşi lucru. Tabăra stabilită pentru noapte, pentru coloana Matthews, se găsea la întretăierea a două piste. Continuând direcţia sud-sud-vest, aşa cum făcuseră toată ziua, ar fi ajuns la Aïn Dalla, un punct de apă de la marginea Marii Mări de Nisip. Dar creionul colonelului indica pista care mergea spre vest.

— Bănuiam, spuse Hobson. Mergem la Sioua... ca să cădem în spatele lui Rommel.

— Proiectul nu este aşa de ambiţios, îi răspunse şeful său. Nu suntem destul de tari pentru a-i ameninţa serios pe germano-italieni şi, pe de altă parte, lungimea comunicaţiilor nu ne-ar fi permis, din motive de aprovizionare, în special de carburanţi, să pornim la drum cu o forţă mai importantă ca a noastră. Să spunem numai că vrem să dăm de gândit inamicului.

— Şi să imobilizăm o parte din forţele sale, nu-i aşa? Trebuie să facem un fel de diversiune.

— Într-adevăr, asta este o parte a misiunii noastre...

— Înţeleg acum, spuse Hobson surâzând, de ce păreaţi să nu luaţi în tragic faptul că am fost reperaţi de către Luftwaffe, azi după-amiază. În fond, asta mai curând vă convenea.

— Este ceva adevărat şi în ceea ce spui dumneata, admise colonelul. Dar eşti adjunctul meu şi sunt autorizat să-ţi spun că am şi alte ordine, care nu pot fi divulgate decât mâine seară.

— ... La sfârşitul celei de a doua etape, încheie Hobson visător.

Nu-şi permise să manifeste nici un fel de curiozitate. Avea

destulă experienţă, şi încă de mulţi ani, ca să ştie că statele majore au secretele lor. Comandanţii de vase pleacă în larg cu instrucţiuni sigilate despre care nu trebuie să ia cunoştinţă decât la un moment precis, stabilit dinainte. La fel stau lucrurile, se gândi el, cu unităţile trimise în oceanul deşertului.

Măsurile de simplă rutină se succedară în tot cursul serii. Unul după altul, ofiţerii, răspunzători ai diferitelor corpuri care compuneau coloana, veniră să-i dea lui Matthews raportul şi să primească ordinele pentru a doua zi.

Când Hobson îl părăsi spre a-şi lua în primire sacul de culcare, lampă de petrol strălucea pe măsuţă, luminând ea pe un simbol şoarecele deşertului zugrăvit pe metalul şeniletei care servea ca fundal postului de comandă.

*

Când luna, rece şi palidă, se ridică deasupra deşertului, moralul coloanei Matthews era din cele mai bune. Discul de argint era aproape perfect: era în ajunul lunii pline.

Dând ordinele de marş, fixând ora plecării, colonelul indicase în acelaşi timp subalternilor săi pista care trebuia urmată şi, în tabără, ştirea se răspândise ca o dâră de praf de puşcă: destinaţie Sioua.

Nu era nici un ofiţer, nici un subofiţer, nici un soldat care să se fi îndoit de misiunea trasată detaşamentului.

După sosirea masivă a întăririlor, antrenamentul intensiv impus de Montgomery Armatei a 8-a de când preluase comanda ei, de când, mai ales, dăduse lovitura care îl oprise pe Rommel la Alam el Halfa, cel mai novice dintre strategi înţelegea că, în fine, venise momentul ca englezii să treacă la ofensivă. Dar, fiecare ştia că ofensiva era condiţionată de luna plină, altfel spus, că declanşarea ei trebuia să se producă în jur de 24 octombrie.

În lumina acestor date, rolul coloanei Matthews apărea foarte clar. Pe când Armata a 8-a se pregătea să facă efortul principal pe linia El-Alamein, în acea trecătoare de 60 km prin care *Afrikakorps* crezuse că se poate năpusti spre Cairo, coloana, ocolind pe la sud imensa mlaştină sărată, la 60 m sub nivelul mării, a depresiunii Kattara. Va pune mâna pe oaza de la Sioua, pentru a instala acolo o a doua bază de plecare în vederea unui atac care va cădea în spatele germano-italienilor.

Raţionamentul era impecabil, în orice caz, locotenent-colonelul Matthews, din regimentul Royal Scots Greys, nu l-ar fi dezminţit.

Conştient de importanţa obiectivului, în noaptea aceea, santinelele cercetară cerul cu o vigilenţă sporită, pe când

radiotelegrafiştii păstrau contactul cu El Mafara, gata să ceară ajutorul Aviaţiei Regale pentru a respinge un eventual atac aerian. Dar *Luftwaffe,* nu se manifestă şi la 24 octombrie, atunci când zorile abia mijeau pe infinitul nisipului, coloana Matthews porni din nou la drum.

*

Primele *Stuka* apărură dinspre nord pe la zece. Fără îndoială erau aparate de la bazele de la Mersa Matrouh şi Bir, Khalda. Dar, de data asta, nu mai era vorba de o simplă recunoaştere. Înainte ca *Hurricane*-le întărite de *Berheime*-le şi *Albacore*-le Aeronavalei să aibă timp să intervină, o teribilă şi sângeroasă bătălie se angajase între coloană şi bombardierele de vânătoare.

Colonelul, instruit de scurta încăierare din ajun, prevăzuse această intervenţie masivă, încă din zori, Hobson parcurgea neobosit linia vehiculelor, având grijă ca fiecare tun, fiecare mitralieră, să fie gata de acţiune.

O linie de foc, de o rară intensitate, întâmpină avioanele *Stuka.* Chiar şi infanteriştii, adăpostiţi după camioane şi blindate, trăgeau cu puştile mitraliere spre burta lucitoare a avioanelor, în momentul în care îşi începeau redresarea.

Dar escadrila înmulţea trecerile. Urletul înnebunitor al picajelor acoperea lătratul teribil dezlănţuit de coloană. Matthews aranjase în aşa fel încât să o întindă pe o lungime maximă, ca să ofere o priză cât mai mică bombelor uşoare şi tirului mitralierelor de-a lungul ei, dar pista, marcată în mijlocul unei întinderi de nisip, nu permitea altă manevră. Un tanc uşor explodă literalmente la capătul convoiului. Un violent incendiu distruse un camion de aprovizionare, în coada coloanei. La zece şi cincisprezece minute, ochitorul unei baterii din regimentul 15 de artilerie antiaeriană, văzu cum creşte în colimatorul. Lui un avion care se năpustea spre platforma sa. Cu dinţii strânşi, cu degetele crispate pe trăgaci, cu tot corpul scuturat, de zguduirile furioase ale tunului, privea ca într-un coşmar cum creşteau crucile negre de sub aripile avionului. Distinse în acelaşi timp şi elicea, sfârtecată în plin efort de proiectilele sale şi jerbele de flăcări ieşind din mitralierele jumelate, de o parte şi de alta a motorului.

Aceasta fu ultima viziune a ochitorului. Trei secunde mai târziu, avionul *Stuka* percuta nisipul, zguduind pământul cu o teribilă lovitură, în momentul precis când bateria antiaeriană, ochitorul şi servanţii săi se dezintegrau.

Zece minute mai târziu, odată cu sosirea ajutorului aerian, bătălia se deplasă. Două escadrile engleze de bombardament şi

vânătoare uşoară atacau pe cei cinci germani rămaşi pe terenul de luptă. La sol, Matthews îşi făcea inventarul: un tanc, două şenilete, două camioane, o baterie antiaeriană, douăzeci de morţi, vreo treizeci de răniţi... Bilanţul era greu.

Coloana nu porni din nou decât spre prânz, lăsând pe marginea pistei un grup de cruci de lemn şi câteva carcase metalice calcinate şi strâmbate. O cută dublă adâncă brăzda fruntea colonelului.

— Blestemaţi piraţi ai cerului! mormăi el. Nu am venit aici să mă bat cu avioanele, ci cu blindate, ca ale mele.

Hobson surâse resemnat.

— Mi-e tare teamă, domnule colonel, că va trebui să le înfruntăm şi pe unele şi pe celelalte.

— Dumnezeule! făcu Matthews, plin de speranţă. Nici nu doresc ceva mai mult...

Avioanele Luftwaffe-i reveniră din nou, după-amiază, susţinute, de data aceasta, de o escadrilă italiană. Dar englezii erau şi ei pe cer. Matthews obţinuse o acoperire aeriană permanentă şi coloana ieşi aproape neatinsă din acest nou atac, în timp ce două avioane *Macchi 202,* replica italiană a *Stuka-ului,* îşi terminară cariera în nisip.

Orarul de marş fusese respectat cu o oarecare diferenţă, când, la ora 17, colonelul dădu ordinul de haltă.

De mai bine de o oră, peisajul se schimbase brusc. Tufe de palmieri pitici apăruseră, ici şi colo. Coloana mersese, un timp, pe lângă o mlaştină cu aspect sinistru şi nesănătos, situată mai jos de pistă: era, într-un fel, o „dependinţă" a depresiunii Kattara. Trecuseră şi printr-un sat sărăcăcios, o adunătură, de cocioabe pe jumătate năruite, unde o mână de bătrâni cu priviri moarte, mâncate de trahome, rămăseseră indiferenţi, ciuciţi în praf, acoperiţi de zdrenţele lor.

Tabăra fu aşezată nu departe de acest cătun, care purta pe hartă numele de Sitra, şi se organizară corvezile în direcţia punctului de apă. Cele câteva locuinţe de chirpici, vegetaţia slabă, vesteau apropierea unei oaze. Dar Matthews nu părea decis să meargă în seara aceea, mai departe, în direcţia Sioua.

Se consacră timp de o oră treburilor imuabile care dau unei tabere a armatei britanice caracterul şi stilul său inimitabil. Găsi după aceea posibilitatea să facă o toaletă completă într-o baie de campanie, să-şi schimbe şortul şi cămaşa.

Se uită la ceas, când Hobson ridică bucata de pânză prin care se intra în cort.

— George, spuse el, amical şi destins, poţi trimite sa cheme pe şefii de comando!

CAPITOLUL III

Locotenentul Geoffrey Dingale aruncă ţigara şi o călca cu tocul ghetei, de cum văzu ieşind din Postul de Comandă pe ofiţerul care-l precedase. Era un băieţandru încă foarte tânăr, care se numea Alan Gibbs. Dingale şi cu el trecuseră amândoi prin greul antrenament special al comando-uri lor şi dăduse deseori dracului aceşti douăzeci de ani care săpau între ei un şanţ aşa de greu de trecut, când era vorba de probe fizice.

— E rândul tău, babacule, îi spuse vesel Gibbs. Şi te anunţ: e vorba de ceva fain. Pe curând.

Se îndepărtă cu paşi mari, pe când Dingale, rectificându-şi instinctiv ţinuta, se prezentă la rândul lui pe pragul cortului.

— Intră, locotenente, îl invită Matthews. Să examinăm împreună detaliile misiunii dumitale.

Vocea colonelului era aspră, lipsită de căldură. S-ar fi spus că se pregătea să se achite de o sarcină analogă aceleia a omului care, în gări, anunţă plecarea trenurilor.

De o parte şi de cealaltă a lămpii pe care ordonanţa tocmai o aprinsese, cei doi ofiţeri stăteau faţă în faţă. Superiorul cu tenul cărămiziu, cu mustaţa grizonată, nu era decât cu câţiva ani mai în visată decât subalternul. Locotenentul Dingale avea pe atunci 44 de ani. Era un bărbat înalt, vizibil slăbit de un regim şi un antrenament prea sever. Pomeţii îi ieşeau proeminenţi dintr-un obraz bronzat. Ochii dezvăluiau implacabila voinţă.

Găsi un ton încă şi mai impersonal ca acel al şefului său pentru a spune:

— Vă ascult, domnule colonel.

*

Îl părăsi după douăzeci de minute, seara se lăsa din nou asupra deşertului. Spre stângă, o goarnă chema oamenii la ciorbă. Se uită împrejur, îşi consultă ceasul şi plecă cu paşi grăbiţi spre partea de nord a taberei.

Trebuia să facă aproximativ două sute de metri ca să-şi regăsească şenileta.

Sergentul Graves stătea în genunchi pe scaunul conducătorului, întors spre partea din spate. Soldatul Bloomfield era cocoţat pe colţul din spate al blindajului, cu picioarele atârnând. În jos, şi Bunks, cu o mişcare rapidă, ascunse ceva în buzunar. Dingale ridică din umeri. Bunks, cu siguranţă, făcuse o

nouă demonstraţie a talentului său de trişor. Dar locotenentului puţin îi păsa. Nu se afla aici pentru a veghea la aplicarea regulamentelor. Mai ales acum. Ceilalţi trei şi el însuşi vor avea alte lucruri pe cap în detrimentul, foarte probabil, al disciplinei şi al respectului ierarhic.

Pe de altă parte, în ceea ce îl privea pe Bunks, cazul părea chiar de pe acum disperat. Îl apostrofă vesel pe Dingale:

— Ei, şefule, zise el. Pun rămăşag la patru contra unu în favoarea plecării.

— Ai câştigat, amice, răspunse locotenentul surâzând. Suntem gata, sergent?

— Suntem, domnule, răspunse imediat sergentul Graves. De altfel, adăugă el cu oarecare ranchiună, arătând spre Bunks, trişorul ăsta nu are nici un merit că a câştigat. Am văzut plecând acum o jumătate de oră pe locotenentul Baker şi domnul Gibbs a plecat de vreo cincisprezece minute. Era o invitaţie să ne pregătim, nu-i aşa?

— Aşa-i, sergent, şi, bine aţi făcut. Dacă inventarul e complet, plecăm şi noi imediat.

— Este, domnule. Avem chiar două canistre de benzină şi douăzeci de litri de apă supliment.

— Datorită spiritului de iniţiativă a lui tata Bunks, adăugă acesta din urmă fără nici un fel de modestie.

— Aş fi pariat, spuse politicos Dingale.

— Şi, de data asta, nu m-aş fi lăsat dus, spuse Bunks, cu toată convingerea suplimentară pe care i-o conferea frazei sale pitorescul său accent Cockney.

Sergentul Graves pornise motorul. Şenileta pornea încet din loc.

— Aceeaşi direcţie ca şi ceilalţi, domnule? îl întrebă el pe Dingale, care se aşezase lângă el cu o hartă, în apărătoarea ei transparentă, aşezată pe genunchi.

— Da, admise Dingale. Urmărim pista cale de două mile în direcţia Sioua. Şi, fiindcă veni vorba, nu mai există nici locotenentul Baker, nici locotenentul Gibbs. Domnul Baker şi echipa lui sunt *Primula.* Grupul domnului Gibbs e *Garoafa.*

— Şi noi, noi suntem?

— *Narcisa,* răspunse Dingale, oarecum jenat.

Nu reuşea să se obişnuiască cu aceste nume de cod, indispensabile legăturilor rapide şi clarităţii comunicaţiilor prin radio, dar care îi dădeau impresia că lua parte la unul din acele jocuri de pe vremea când era cercetaş, întrerupt numai timp de

vreo treizeci de ani de treburile serioase ale vieţii.

*

În amurg, *Narcisa* îşi începu călătoria solitară. Graves, cu mânile bine aşezate pe volan, conducea cu grijă, ca tot ce făcea. În spate, Bloomfield. Timid şi şters, avea grijă ca nu cumva să-l întrerupă pe Bunks care cânta la armonică „Beer Barrel Polka[1]”.

Câteva minute sau poate câteva ceasuri, Geoffrey Dingale mai avea timp să viseze.

Ciudat, tocmai asupra întrevederii lui cu Matthews, amintirea lui cea mai recentă, stărui mai întâi. Rămăsese abia douăzeci de minute cu comandantul lui „Super Jock Colum.”, adică timpul strict necesar pentru expunerea misiunii *Narcisei.* Nu se spusese nici o vorbă în plus, nici un cuvânt...

La drept vorbind, cei doi oameni nu aveau decât un singur lucru comun: faptul că erau ofiţeri. Şi chiar şi asta era ceva permanent pentru unul, provizoriu pentru celălalt. Fără să se ţină seama şi că unul era un ofiţer superior, celălalt un subaltern.

Afară de acest fragil numitor comun, totul îi despărţea. Formaţia, clasa socială, opiniile – şi poate cel mai important era – rostul acestui război, şi ceea ce şi unul şi celălalt aveau să facă după aceea.

Locotenent-colonelul Matthews nu cunoscuse în toată viaţa sa decât academia militară şi micul univers închis, protejat şi ierarhizat cu grijă, al garnizoanelor. Provenind dintr-o familie, dintr-o castă de ofiţeri, le târa prejudecăţile ca pe o ghiulea. În conflictul în care ţara sa se găsea cufundată, vedea mai ales, în afară de datele tehnice ale situaţiei, ocazia de a sfârşi general şi până una alta. De a stabili salutara prioritate a militarilor asupra civililor. Viitorul nu-l interesa. Nu se gândea la el. Îl simţea numai, şi ceea ce simţea era obscuritatea pensionării, disoluţia finală într-o lume funinginoasă de foşti combatanţi fără uniformă şi fără ordonanţe, într-un cuvânt, fără privilegii.

Pentru Geoffrey Dingale, dacă anii s-ar măsura în experienţe umane şi iluzii pierdute, atunci el era un domn foarte bătrân. Mai bine de douăzeci de ani de ziaristică îi spulberaseră entuziasmul şi idealurile şi le prefăcuseră într-o amărăciune dezinvoltă şi blazată. Intrase în acest război în calitate de corespondent de presă, cinic, sarcastic. Numai dezgustul ce i-l inspira Londra, murdară, tristă, sleită de către *Luftwaffe*, dorinţa de a scăpa de

[1] „Polca butoiului de bere”, o melodie populară din East-Endul Londrei. (n. tr.).

austerităţi, de restricţii îl aduseseră în Mediterană.

Faptul că îşi schimbase insigna verde de „Corespondent de Război” cu o angajare în armată pentru durata campaniei, că devenise, paradoxal, ofiţer de comando, se datora unui sătuleţ din Peloponez şi unei tinere femei pe al cărei tată îl ridicaseră naziştii. Dar nu atingea cu plăcere acest subiect. Războiul nu-l schimbase. Pur şi simplu, lichida, în sânul conflagraţiei generale, o răfuială personală, exclusiv preocupat de a grăbi momentul când acel mic colţ al Eladei îşi va putea cânta libertatea, când va strânge el, Geoffrey Dingale, pe tânăra femeie la pieptul său.

Pentru Matthews, sfârşitul războiului va fi sfârşitul unei cariere. Pentru Dingale, va fi începutul unei vieţi... la patruzeci şi cinci de ani.

Asta explica, în fond, ostilitatea rece pe care colonelul o manifesta faţă de locotenentul de comando. Gibbs, Baker, proaspeţi ieşiţi din universitate, trecuseră direct de la starea de studenţi la starea de ofiţeri. Colonelul se regăsea în ei. Iubea vioiciunea lor, felul lor de a saluta şi de a bate călcâiele. În faţa lui Dingale, se simţea, din contră, fără prestigiu, lamentabil, înfiorat de privirea implacabilă a ochilor cenuşii.

Cot la cot, dar despărţiţi printr-o prăpastie, examinaseră fiecare detaliu al misiunii *Narcisei.* Încredinţându-i hărţile şi releveurile, locotenent-colonelul Matthews îi spusese lui Dingale:

— Aici ne părăseşti, locotenente. Nu uita că ţin să te văd poimâine la punctul K, cu misiunea executată. Îţi urez noroc!

Dar în sinea lui, ştia că locotenentul era prea bătrân pentru o aventură de acest gen şi, privindu-l plecând, îl şterse, în minte, din efective.

*

— Două mile, domnule. Am ajuns.

— Perfect, sergent. Părăseşte drumul şi ia direcţia nord-vest. Ia ca reper ridicătura aceea de acolo. Solul ar trebui să ne ţină.

Şenileta se angajă într-un teren uşor denivelat. Solul „ţinea” într-adevăr. Un strat de pietriş, de o grosime de vreo zece centimetri, acoperea nisipul. Desigur că nu ar fi rezistat unei coloane blindate, dar şenileta mergea uşor. Fără să discute, sergentul Graves pornise pe un drum sinuos pentru a evita tufele de palmieri pitici dintre care unele se dovediră tot aşa de dure ca nişte buşteni.

Amurgul invada acum deşertul. În mai puţin de o oră, va fi noapte. Geoffrey Dingale îşi propunea să profite la maximum de această oră ca să se apropie de obiectivul său.

Acest fel de platou pe care înainta şenileta se îngusta din ce în ce. De-o parte şi de alta, solul se adâncea. Se ghiceau vaste întinderi lugubre şi moi pe care umbrele le invadau.

— Continuă aşa până când mlaştinile, pe stânga ta, vor fi dispărut, spuse Dingale cu ochii fixaţi pe hartă. În acel moment, cred că va fi timpul să ne oprim pentru noapte.

— De acord, domnule, încuviinţă Graves.

— Şi mai termină odată cu „domnule”, auzi? „Locotenente” va fi de ajuns.

— Înţeles, locotenente, răspunse simplu subofiţerul.

Geoffrey Dingale nu reuşi să afle dacă îi făcuse plăcere lui Graves, ştergând această mică barieră ceremonioasă a armatei engleze. Graves nu se enerva niciodată, dar nici nu surâdea niciodată. Era teribil de serios şi era necomunicativ.

— Astea sunt mlaştini, locotenente? întrebă Bloomfield. Te-ai putea crede la Lansdowne, nu departe de unde locuiesc eu. E un loc sinistru.

— Spun „mlaştini”, în lipsă de alt cuvânt mai potrivit, rectifică ofiţerul. Pe dreapta dumitale, e extremitatea de sud-vest a depresiunii Kattara, un fel de fosă sărată pe care o vom ocoli, pornind apoi spre nord. Pe stânga dumitale e o mică depresiune anexă, foarte puţin întinsă.

Freddie Bunks încetă să mai sufle în armonica lui. Era şi el impresionat, ca şi ceilalţi, de tăcerea îngrijorătoare, ele solitudinea ostilă care îi înconjura. Se înfioră şi se grăbi să îndepărteze piaza rea.

— Pun rămăşag o guinee contra unui şiling că mergem la Fritzi[2].

Dingale surâse cu gravitate.

— N-am nici un motiv să vă ascund care e misiunea noastră, spuse el. Vă rog numai să aşteptaţi până la haltă. Va fi mai comod ca să stăm de vorbă.

După aceasta, nu se mai auzi, minute lungi, decât murmurul motorului, bruştele sale porniri mânioase, când Graves debreia, clinchetul necontenit al şenilelor sprijinindu-se pe sol, şi ziua scădea…

Geoffrey Dingale făcu o ultimă incursiune în trecut, spre zorile acelea din mai 1941, când un submarin îl depusese pe o plajă din Creta, pentru a participa, încă o dată, la o evacuare, de data

[2] Denumirea peiorativă dată de soldaţii englezi soldaţilor germani. (n. tr.).

aceasta spre Alexandria. Se revăzu rătăcind pe cheiurile marelui port, după ce telegrafiase ziarului său articole care erau desigur cele mai bune din cariera sa. Dar, chiar din acel moment, şi o ştia, era incapabil să mai resimtă cea mai mică satisfacţie profesională, atâta timp cât va fi obsedat de imaginea unei fete brune pe care o lăsase în *machi*-ul Taygetului. Nu va mai putea aştepta niciodată, pasiv, atâta vreme cât ea nu va fi liberă în ţara ei eliberată.

Simţul său logic îl mânase către singura hotărâte raţională: la 43 de ani se angajase în armată. Cultura sa, experienţa sa, îl destinau în mod natural unei şcoli de formare rapidă de cadre. Dar gradul lui de ofiţer, obţinut după şase luni, nu avea vreo semnificaţie, decât cu condiţia de a duce logica până la capăt şi de a acţiona eficace în vederea atingerii ţelului propus.

Cu optsprezece luni în urmă, Geoffrey Dingale ar fi refuzat în mod categoric să creadă, dacă vreo cărturăreasă i-ar fi prezis, că într-o seară se va afla, singur, în deşert, cu trei oameni uniţi cu el prin acceptarea comună a unei grele încercări.

Cu trei oameni pe care, cu trei săptămâni înainte, nu-i întâlnise niciodată.

*

— Inutil să mergem mai departe, fără faruri e imposibil.

Fără să discute, sergentul Graves ridică piciorul de pe pedală şi debreie. Şenileta se imobiliză. Pentru a petrece noaptea, ori locul acesta ori altul, era tot una. Se găseau la baza unei îngrămădiri de stânci de mică înălţime, barând drumul spre nord şi oferind în acelaşi timp comando-ului un adăpost satisfăcător.

Dingale însărcină pe Bloomfield să pregătească maşina pentru noapte, pe când Graves distribuia raţiile pentru masa de seară, iar Bunks improviza o bucătărie.

Din vârful micii stânci, unde se urcase ca să observe împrejurimile, Dingale urmărea din ochi activitatea oamenilor săi. Nădăjduia mult de la această primă seară, de la felul cum echipa va relua ritmul vieţii sale comune.

Graves taciturnul era un băiat solid, bine legat. Profesor de istorie la un liceu din periferia Londrei, era un sportiv pasionat. La douăzeci şi opt de ani, era imaginea forţei şi a supleţei.

Când Samuel Bloomfield îi fusese indicat ca să facă parte din grupul său, Dingale se întrebase cum de acest mic izraelit, pirpiriu şi cu o înfăţişare firavă, în ciuda celor douăzeci şi cinci de ani ai lui, reuşise să se introducă în comando-uri. Avea dreptate în sensul că, pe planul calităţilor sale fizice, tânărul acesta ar fi

fost desigur refuzat.

Dar acest ceasornicar din Glasgow îşi sprijinise candidatura pe un argument irezistibil: urmase cursurile unei şcoli militare de specialitate. În materie de mine, fie că era vorba să le aşeze sau să le detecteze, era imbatabil. Consacrase acestei tehnici periculoase toată abilitatea sa profesională.

Cât despre Freddie Bunks, el nu avea nici un titlu care să impresioneze pe selecţioneri. De profesie agent de pariuri la cursele de cai şi încă din cartierele de est ale Londrei, judecând după accentul lui, aducea comunităţii personajul său pitoresc şi zeflemist şi, aşa asigura un livret militar mult mai încărcat de „motive” decât de citaţii, un dar aproape stupefiant în mânuirea explozivelor.

Când Geoffrey Dingale reveni la şeniletă, *bookmaker*-ul[3] reuşise să ofere, cu ajutorul „fasolei” şi a cărnii conservate de vacă, din raţia regulamentară, o masă mai mult decât acceptabilă. O degustară în pacea imensă a deşertului sub cerul de catifea albastră pe care apăreau primele stele.

În clipa în care fiecare din cei patru oameni îşi aprinseseră indispensabila ţigară, locotenentul Dingale spuse liniştit ca şi cum ar fi fost vorba de cel mai simplu lucru din lume:

— Vom arunca în aer conducta care alimentează cu apă, pe *Afrikakorps*.

[3] Agent, particular de pariuri hipice. (n. tr.).

CAPITOLUL IV

Dinspre vest începu să adie un vânt uşor. Rece. Ca şi cum ar fi adus, prin toată imensitatea Maghreb-ului, şi până în Egipt, brumele atlantice. Evident, nu ăsta era cazul şi Geoffrey Dingale ştia, din proprie experienţă, că în anumite nopţi de toamnă sau iarnă, Sahara găseşte în adâncurile nisipurilor sale acest suflu îngheţat care îi pustieşte imensitatea, ca cel al morţii.

Luna avea să răsară peste câteva minute. Această lună plină, invocată de Rommel cu patru săptămâni în urmă. Cu ocazia ultimei sale semivictorii, şi solicitată acum de Montgomery, pentru primii paşi ai recuceririi.

Timp de câteva secunde, fiecare din cei patru oameni avu senzaţia că, pândind viaţa misterioasă, încetinită, încremenită a deşertului libic, îşi interogase în acelaşi timp sufletul.

Sergentul Michael Graves, primul, aruncă peste umeri o piatră pe care o ţinuse, crispat, în mână. Regăsise, după fraza aşa de plină de grele semnificaţii a superiorului său, tonul care se cuvenea pentru a întreba liniştit:

— Adevărat? Ei bine, tare aş vrea să ştiu cum o să facem.

Nervozitatea evidentă a lui Samuel Bloomfield contrasta cu stăpânirea de sine a sergentului.

— Treaba este, poate, realizabilă, spuse el, îngrijorat, dar presupun că acest apeduct trebuie să fie teribil de bine protejat. Nu poate fi vorba să ajungem la el aşa, ca şi cum am merge la plimbare. Desigur că sunt câmpuri de mine, ca…

— Sunt, într-adevăr de toate astea, îl întrerupse Dingale. Şi ăsta este exact motivul pentru care eşti cu noi, Sam.

— În orice caz, rezumă Freddie Bunks, dacă aş fi acceptat pariurile, aş fi câştigat de fiecare dată. Nu numai că mergem la Fritzi, dar tocmai drăguţul de Freddie, artificierul bine cunoscut, are să fie vedeta micului vostru spectacol, nu?

— Ascultaţi-mă, spuse Geoffrey Dingale, ridicând e mână pentru a cere linişte şi scoţând cu cealaltă porthartul. Suntem aici patru oameni îmbarcaţi în aceeaşi aventură. Nici unul din noi nu este militar de carieră. Suntem toţi civili şi toţi voluntari ai comando-urilor. Asta înseamnă că avem fiecare din noi motive foarte bune ca să facem ceea ce vom face, ca să ne asumăm riscurile pe care ni le vom asuma. De aceea nu vă voi vorbi ca un ofiţer, care se adresează oamenilor lui, ci ca un căpitan către

coechipierii lui, cu care se pregăteşte să joace o partidă.

Adoptase această formulă cam la întâmplare. Nu trăise un timp destul de îndelungat cu ceilalţi trei pentru a putea şti, din experienţă, ce limbaj le convenea. Le vorbise din instinct şi se părea că preambulul lui avusese efect, oricât ar fi fost de diferiţi, erau acum uniţi printr-o atenţie unanimă.

Sub pânza care le servea de adăpost, aprinse lampa electrică de buzunar, o îndreptă asupra hărţii generale a regiunii cuprinsă între Cairo şi frontiera Libiei.

— Trebuie mai întâi să vedem, explică el, ce se petrece în momentul ăsta pe acest teatru de operaţiuni. Facem faţă armatelor germano-italiene care încearcă să pună mâna pe Egipt. De ce? Pentru trei motive: mai întâi, pentru că, dând o lovitură puternică Angliei, ele şi-ar asigura practic controlul indiscutabil asupra Mediteranei. Pe plan strategic, ocupând baza noastră din Alexandria şi beneficiind, pe plan economic, de bogatul hinterland pe care îl constituie delta Nilului. Apoi pentru că Axa socoteşte că astfel va controla Canalul de Suez, va zăvorî Mediterana şi va obliga tot traficul aliat să facă un ocol imens pe la Capul Bunei Speranţe. În sfârşit, pentru că Hitler visează, poate, să facă joncţiunea între trupele sale din Africa şi cele care, înaintând în Crimeea, de-a lungul Mării Negre, ar putea închide, ca într-un cleşte, tot bazinul mediteranean.

Bloomfield şi Bunks auziseră vorbindu-se despre această teorie, care era deja familiară sergentului Graves. Dar în noaptea asta africană, pe pragul unei lovituri temerare, ea căpăta un straniu relief, o teribilă realitate. Cei trei „echipieri” ai lui Dingale ascultau, captivaţi.

— Pentru a realiza cucerirea Egiptului, urmă Dingale, inamicul dispune de o bază de plecare naturală: Libia, care este italiană. E liniştit pe flancul său stâng, de vreme ce Africa de Nord franceză e paralizată de armistiţiu şi transporturile sale de aprovizionare au fost, până acum, relativ uşoare între sudul Italiei, sau Sicilia, şi Libia.

— Ar fi fost şi mai uşoare dacă italienii ar fi pus mâna pe Malta, observă Michael Graves.

— Într-adevăr, aprobă Geoffrey Dingale, şi se pune întrebarea cum de insula nu a fost cucerită anul trecut, când era la capătul puterilor, hărţuită de bombardamente, înfometată de blocadă. Dar lucrurile fiind aşa cum sunt să revenim la Libia. Între Libia şi Egipt, ţări vecine totuşi, comunicaţiile nu sunt uşoare. Nu rămâne decât litoralul. Uitaţi-vă la harta asta: în sudul unei fâşii înguste

de coastă, largă de şaizeci de kilometri, se găseşte depresiunea Kattara, care se întinde pe mai bine de o sută cincizeci de kilometri înspre sud. Şi mai la sud de această depresiune, se întinde imensa mare de nisip, pe sute şi sute de kilometri. Acest nisip, ca şi depresiunea mlăştinoasă, reprezintă un obstacol de netrecut pentru o armată de oarecare importanţă. Pentru aceasta nu e decât un singur drum. El trece prin strâmtoarea cuprinsă între mare şi depresiunea Kattara. Şi partea ei cea mai îngustă este la El-Alamein.

— Just, locotenente, întrerupse Samuel Bloomfield.

Speriat de propria sa îndrăzneală, se opri, îşi drese glasul, dar găsi totuşi curajul să continue:

— Vorbiţi de o invazie a Egiptului, dar armata lui Rommel nu e totuşi chiar atât de numeroasă…

— Asta este într-adevăr o obiecţie valabilă, Sam, spuse locotenentul. Rommel crede că dacă, cu şase sute de tancuri, reuşeşte să facă să sară zăvorul de la El-Alamein, nimic nu-i mai poate bara drumul spre Cairo, unde are de gând să ocupe aerodromurile. Imediat, întăririle germane şi italiene vor începe să vină. Tactica asta nu e nouă. Michael, care e profesor de istorie, vă va spune că aşa s-a întâmplat de-a lungul secolelor. Niciodată armatele atacatoare care au trecut din Orient spre Maghreb n-au fost importante. Însăşi cucerirea arabă nu s-a făcut, pe plan numeric, decât cu ajutorul unor mici detaşamente. Şi toate astea din cauza dificultăţii de a aproviziona un mare număr de oameni, mai ales cu apă. Căci ajungem acum la chestiunea apei.

— N-aş fi crezut niciodată că apa va lua o aşa de mare importanţă în viaţa mea, zeflemisi Bunks.

— Şi totuşi aşa e, Fred, spuse Dingale. Pentru a aproviziona cu apă armata sa în acţiune, Rommel dispune de resursele regiunii de coastă, care sunt foarte slabe. Nici vorbă s-o poată aduce din Europa. Îi e destul de greu să-şi aducă benzina. A dispus aşadar să se instaleze două conducte. Una vine de la Mersa Matrouh, cealaltă, cea mai recentă, din oaza de la Sioua.

— Am impresia că asta reprezintă un drum al dracului de lung, nu? întrebă Bunks.

— Într-adevăr, de la Sioua până în spatele dispozitivului germano-italian, unde apa este folosită, sunt mai bine de trei sute de kilometri.

— Şi noi o să atacăm conducta asta, spuse Graves, ca şi cum ar fi vrut să se convingă bine de realitatea misiunii.

— Exact, admise Dingale, şi vă daţi seama deci de importanţa pe care o are această acţiune. Ştim că ofensiva Armatei a 8-a este iminentă, dacă nu deja angajată. E legată, în orice caz, de luna plină. Înţelegeţi aşadar ce ajutor puternic ar fi pentru ai noştri dacă inamicul ar rămâne fără apă în plină bătălie.

— Trebuie să recunoaştem că e o perspectivă destul de îmbucurătoare, spuse sergentul Graves.

Ochii îi luceau în umbră şi în voce i se desluşea o vibraţie de furie şi ură care îl miră pe Dingale.

— Iată rolul ce ne revine într-o bătălie care va marca, sunt absolut convins, întorsătura războiului. Ştiţi, desigur, că Statele Unite sunt, de acum înainte, alături de noi, că aprovizionările, materialul, armamentul şi muniţiile ne vin din plin. Astăzi nu mai aşteptăm o ofensivă a lui Rommel. Trecem noi la atac. Va fi poate dat micului nostru grup să facă în aşa fel încât acest atac să fie decisiv.

*

Din nou, pentru câteva minute, se aşternu tăcerea, ca şi cum cei patru oameni s-ar fi închis într-un vis de glorie. Îi revenea, bineînţeles, lui Freddie Bunks să o întrerupă. Micul bookmaker trecu fiecăruia pachetul lui de ţigări, aprinse şi el una şi exclamă fără nici o jenă:

— Toate astea sunt foarte frumoase, şefule, dar practic vorbind cum o să faci ca să ajung până la blestemata dumitale de ţeavă?

— Uitasem, ce e drept, că dumneata eşti vedeta, Freddie, răspunse locotenentul fără să se ofenseze de familiaritatea micului cockney. Atunci să trecem la această a doua hartă. Vă atrag atenţia asupra faptului că e vorba de un document confidenţial. Dacă aventura noastră s-ar sfârşi prost, dacă, spre exemplu, am fi capturaţi, trebuie să-l distrug. Dacă aş fi împiedicat să o fac, va trebui s-o faceţi voi. Această hartă a fost întocmită după recunoaşteri aeriene, după observaţiile patrulelor terestre şi după informaţiile primite de la agenţii secreţi stabiliţi în teritoriul inamic. Ea vă arată traseul conductei care pleacă din oaza Sioua şi care descrie un arc de cerc foarte larg în direcţia nord-est. Vedeţi că trece foarte departe de depresiunea Kattara. Mai vedeţi diferite haşurări care sunt marcate pe hartă. Ele arată diferitele terenuri prin care trece conducta. Zone de oaze, nisip moale, platouri tari, zone stâncoase. Lăţimea câmpurilor de mine de pe ambele flancuri ale conductei depinde în mare parte de natura terenului. Ăsta e motivul pentru care trei puncte,

considerate a priori ca fiind cele mai vulnerabile, au fost alese pentru executarea sabotajului.

— Trei puncte? spuse Graves. Dar atunci nu suntem singuri? Locotenentul Baker şi locotenentul Gibbs…

— Exact, aprobă Dingale. *Primula* atacă la sud de punctul care ne-a fost destinat şi *Garoafa* la nord. Vom raporta la P.C.-ul colonelului Matthews, care se cheamă, în ceea ce ne priveşte: *Buchetul.*

— Păi de! Asta se şi impunea, ironiză Bunks.

— Presupunând că vom trece peste câmpurile de mine, întrerupse Samuel Bloomfield, conducta nu este oare păzită?

— Ba da, recunoscu Dingale. Între conductă şi câmpurile de mine există, de ambele părţi, o fâşie de teren care permite deplasarea unor patrule motorizate. Dar nu trebuie să exagerăm prea mult pericolul acesta. Pe de o parte pentru că inamicul nu are, la sud de fâşia de coastă, decât o implantare simbolică şi apoi, pentru că în preajma ofensivei Armatei a 8-a, comandamentul german va fi în mod firesc tentat să readucă maximul de personal şi de material spre linia de foc. Asta nu exclude, desigur, că n-o să avem de furcă cu domnii din *Afrikakorps*.

— Sper şi eu, spuse Graves cu vocea vibrând de convingere. Doar pentru asta sunt aici.

Din nou, în întuneric, Dingale îi aruncă o privire perplexă. Dar momentul nu era cel al examenelor, de conştiinţă. Înainte de a împături harta şi de a o aşeza în porthart, conchise:

— Ne găsim în momentul de faţă aici, spuse, indicând un punct precis. La marginea extremă de sud-vest a depresiunii Kattara. În dreapta noastră e mlaştina. Locul unde trebuie să atingem conducta se găseşte cam la nouăzeci de kilometri la nord. În linie dreaptă bineînţeles. Ţinând seama de ocolurile care ne vor fi impuse, de obstacolele naturale, de felul nisipului şi de alte dificultăţi, trebuie să socotim cel puţin o sută patruzeci de kilometri. Asta vrea să spună că vom profita, chiar din noaptea asta, de lună ca să ne apropiem de obiectiv şi să găsim un loc bine adăpostit, pentru a petrece ziua, în aşteptarea nopţii următoare. Aveţi întrebări de pus?

— Da, spuse Bunks. Ce fel de ţeava este conducta asta a dumitale?

— Nu pot să-ţi dau indicaţii asupra grosimii metalului, răspunde Dingale râzând. Singura informaţie pe care o am e în legătură cu diametrul conductei: cincizeci şi opt de centimetri.

Cât despre rest, cred că te poţi aştepta la fontă de aluminiu sau poate pur şi simplu la ciment.

— Oricum, toate astea sar în aer, spuse, cu filosofie, londonezul.

— Ni s-a fixat vreo oră pentru atac? întrebă la rândul său Graves.

— Asta e o întrebare bună, comentă Geoffrey Dingale, care îşi aducea aminte de conferinţele de presă din vremurile bune de odinioară, când cutreiera trotuarele din Fleet Street[4]. Vă voi răspunde deci: propriu-zis, nu. Pentru ca să ne îndeplinim misiunea, dispunem de cea mai largă autonomie. Totuşi, coloana Matthews care – din motive care privesc aprovizionarea ei – se află, după cum ştiţi, cam la patru sute de kilometri de baza ei, nu poate să rămână multă vreme în sectorul în care ne-am despărţit de ea.

Acest răspuns dădea mult de gândit. Cei trei echipieri ai lui Dingale păstrară câteva secunde de tăcere şi, de data asta, Samuel Bloomfield fu cel care o întrerupse:

— În definitiv, toată această deplasare a coloanei Matthews nu avea alt scop decât de a ne aduce pe *Primula,* pe *Garoafa* şi pe noi, la punctul de plecare?

— Pe cât pot să-mi dau seama, asta nu e absolut exact, spuse Geoffrey Dingale. Întâi pentru că, în afară de operaţiunea privind conducta, am impresia că altor comando-uri li s-au desemnat alte obiective. Apoi, această operaţie de lansare a comando-urilor nu constituie, după părerea mea, decât o anexă a misiunii ei principale, care consistă în faptul de a efectua o diversiune la sud de dispozitivul germano-italian. Dacă inamicul crede într-o ofensivă prin sud, forţele pe care le-ar putea eventual disloca din linia de la El-Alamein, oricât de slabe, reprezintă pentru noi o foarte bună operaţiune. Nu uitaţi că învăluirea poziţiilor adverse pe la sud a fost întotdeauna tactica favorită a lui Rommel în acest război al deşertului.

— Da, dar, obiectă Graves, nu prea văd sensul acestei operaţiuni, dacă oricum coloana Matthews trebuie să părăsească terenul aşa de repede.

— Încă o dată, nu sunt decât un simplu ofiţer subaltern, căruia marele comandament nu-i împărtăşeşte secretele, sublinie Dingale, dar sunt şi ziarist. Dacă judecaţi ca şi mine, poate că

[4] Stradă celebră din Londra, unde sunt concentrate mai toate redacţiile marilor ziare. (n. tr.).

puteţi trage aceleaşi concluzii în ceea ce priveşte data începerii ofensivei[5].

— Asta-i, spuse vesel Freddie Bunks. Dacă am organiza un *sweepstake*[6]? O miză de o liră sterlină vă convine?

[5] Ofensiva Montgomery la El-Alamein a început la 23 octombrie 1942, la ora 21 şi 30 de minute. (n. a.).

[6] Pariu colectiv la cursele de cai. (n. tr.).

CAPITOLUL V

Narcisa îşi reluă drumul la ora 22,30, oră la care luna, răsărită, lumina razant suprafaţa rugoasă a deşertului şi permitea mersul înainte, cu toate farurile stinse.

Coloana Matthews era încă foarte aproape: în orice caz la mai puţin de patruzeci de kilometri şi era probabil că *Luftwaffe* nu avea s-o lase în pace în cursul acestei nopţi. Chiar dacă bombardierele nu ar întreprinde un raid masiv asupra unui obiectiv greu de reperat şi foarte dispersat (Matthews şi Hobson avuseseră grijă de asta), te puteai aştepta ca patrulele aeriene să exercite o supraveghere foarte strictă. Era deci esenţial ca şenileta, la bordul căreia comando-ul *Narcisa* se apropia încet de obiectivul ei, să treacă neobservată.

Părăsind adăpostul micului parapet stâncos unde aşteptase răsăritul lunii, Geoffrey Dingale dispuse să se ia direcţia spre nord. Se angajă astfel într-un fel de strâmtoare între două depresiuni: cea a oazei Sioua la stângă, cea de la Kattara la dreapta. De altfel, merseră destul de multă vreme pe marginea acesteia din urmă, care sfârşi prin a se dizolva în negură, lăsând, atât cât puteai cuprinde cu privirea, numai întinderea netedă a deşertului.

Sub lumina rece şi palidă, deşertul lua un aspect fantastic, replică exactă a astrului mort care îl lumina. Crusta aspră era presărată, ici şi colo, de tufele unei vegetaţii de oază cu reflexe argintii, sau de câte un tumulus miniatural, despre care te întrebai dacă e vorba de o stâncă sau de vreo grămadă de nisip modelată şi încremenită de vânt. Pietre obişnuite, cochilii fosilizate luceau dintr-odată având strălucirea unui giuvaer, apoi, după ce treceai de unghiul propice în care le văzuseşi, dispăreau din nou în noaptea de nepătruns.

Într-un asemenea peisaj, Michael Graves nu risca nimic. Ocolea cel mai mic obstacol, se străduia să schimbe vitezele cu supleţe, ca să evite pornirile bruşte ale motorului: în deşert zgomotul se aude departe.

Merseră aşa o oră în tăcere. Dingale, atent la drum, gata să atragă atenţia şoferului în caz de nevoie. În spate, Bloomfield şi Bunks dormitau, în mijlocul materialului ingenios aranjat. Astfel *Narcisa* înaintă în lumina lunii, ca un scarabeu mare şi orb, mergând în zigzaguri, acoperit cu antene şi scule, deformat de

bidoane şi de suluri de plase de sârmă.

Puţin înainte de miezul nopţii, două avioane, venind din nord, zburară pe deasupra lor şi chiar, judecând după zgomotul motoarelor, la o altitudine relativ mică. Silueta lor se înscrise o clipă pe discul lunar şi lui Dingale i se păru că recunoaşte doi italieni, nişte *Macchi 202*. Inima i se strânse de îngrijorare la gândul că aventura *Narcisei* putea foarte bine să se termine aici, dacă şenileta ar fi fost observată. Dar cele două avioane ale patrulei îşi continuară drumul nocturn spre sud.

Peste puţin timp, bubuitul îndepărtat al unui foc susţinut le parveni, slab, dar distinct.

— Matthews nu se lasă surprins, constată sergentul Graves cu satisfacţie.

*

Pe la douăsprezece şi jumătate, pentru a evita un tumulus, Graves se angajă pe un fel de stâncă netedă lucind ca asfaltul Londrei pe o zi ploioasă. Era atât de netedă încât şenilele, neputând să facă priză, derapară spre stânga.

Graves încerca, disperat, să compenseze cu volanul mişcarea începută şi dădu înapoi, angajând cu furie motorul vehiculului într-o luptă crâncenă pentru a-l redresa.

Din nefericire lucrul era imposibil: antrenată înapoi de greutatea ei, şenileta alunecă implacabil spre partea inferioară a suprafeţei stâncoase. Dingale avu sentimentul că şenileta se înfundă, la capătul drumului, într-o baltă moale. Cu mâinile şi cu picioarele, Graves încerca să găsească o suprafaţă mai favorabilă forţând cauciucurile şi şenilele, în viteza întâi, să recâştige terenul pierdut. Cu toată dibăcia lui de conducător antrenat – era şi mecanic brevetat – nu reuşi decât să blocheze motorul.

Dingale percepea, cu o acuitate fizică, îngrijorarea care îi cuprinsese pe ceilalţi: împotmoliţi în nisip, în plină noapte, asta putea să fie foarte grav. Găsi imediat tonul nimerit pentru a face faţă situaţiei.

— Toată lumea jos, ordonă el. Acum ori niciodată a venit momentul să încercăm materialul datorat imaginaţiei tehnicienilor noştri. Michael, ajută-mă să-l aşezăm.

Autoriză utilizarea lămpii electrice de buzunar pentru a desprinde de pe spânzurătorile lor sulurile de plasă metalică, pentru a descărca diferitele accesorii de depanare, apoi, îndrumaţi de sfaturile lui Graves, confirmate, subliniate, de ordinele scurte ale lui Dingale, cei patru oameni se puseră pe

lucru. Totul depindea de pregătire. Şenileta trebuia ridicată cu câţiva centimetri, cu ajutorul unui cric aşezat în echilibru instabil pe marginea suprafeţei stâncoase, şi sprijinită foarte repede cu ajutorul unor grinzişoare metalice şi a pietrelor adunate anume pentru asta.

Apoi, lucrând cu lopata, trebuia săpat sub şenilă, ca să se poată introduce sub ea plasa metalică.

Trebuia, mai ales, să nu-ţi pierzi cumpătul, să execuţi fiecare gest cu cea mai mare grijă. Nisipul, în partea de jos a stâncii, era de o fineţe aproape lichidă. Fiecare milimetru pierdut sub şenila stângă accentua aplecarea vehiculului, micşorând şansele de a-l scoate din situaţia asta precară.

După un ceas de lucru, Michael fu de părere că se puteau scoate proptelele şi se putea face o încercare. Dingale se opuse. Pretinse să se descarce mai întâi o parte din încărcătură. Descărcară astfel canistrele, bidoanele cu apă de rezervă, materialul de detectat minele, în total cel puţin trei sute de kilograme, pe care cei patru le cărară cu spinarea pe cât se putea de repede. Puse apoi să se lege trei funii pe flancul drept, aşa încât Bloomfield, Bunks şi el însuşi să poată trage cu toată puterea şenileta spre partea de sus, în momentul când Graves va pune în mişcare motorul.

Sergentul îşi reluase locul la volan. Înhămaţi ca nişte animale în jugul lor improvizat, uitând de ierarhia militară, jurnalistul, ceasornicarul, bookmaker-ul trăgeau într-un elan frăţesc şi încăpăţânat. Când Graves ambreia uşor în viteza întâi, Dingale consternat, simţi cu umerii că şenileta se înfundă din nou. Se propti cu toată puterea, încordându-şi cu disperare muşchii, ca şi cum efortul lui derizoriu ar putea răsturna situaţia.

Şi totuşi, simţi că maşina începe să mişte. Adevărul era că vehiculul greu se lăsase pe pânza metalică dar, aceasta rezistând, imediat ce şenileta găsise un sprijin începuse să muşte încet din solul acesta artificial.

În spatele volanului, Michael Graves însoţea cu fiecare fibră a eului său efortul *Narcisei.* Cauciucurile din faţă, şi ele pe pânza metalică, antrenau încet vehiculul spre sprijinul stâncii. Extremitatea din faţă a şenilei din stânga se decise, în fine, şi ea să nu mai patineze. O placă, apoi două, apoi trei, se aşezară pe ea. Mişcarea înainte începu să se accelereze uşor. Dingale consimţi în sfârşit să creadă că partida era câştigată.

— Aş fi acceptat un pariu de cinci contra unu că vom ieşi din încurcătură, spuse, în fine. Bunks.

— Ei bine, eu, zise Bloomfield extenuat, trântindu-se pe pământ, n-aş fi dat un ban pe şansele noastre.

— Oh! Bineînţeles, tu… un ovrei scoţian… exclamă Bunks.

— Ai perfectă dreptate, spuse micul ceasornicar, fără să se supere. Sunt cei mai răi…

*

Maşina odată încărcată şi pornită din nou la drum, Geoffrey Dingale hotărâse, pentru a recâştiga timpul pierdut, să continue cât timp le va permite lumina lunii şi să pornească la prima mijire a zorilor, oprindu-se imediat ce topografia locurilor le va procura un adăpost în care să camufleze şenileta în timpul zilei.

Locotenentul îi propusese şoferului să facă cu schimbul la volan, dar Graves voia să-şi ducă sarcina până la capăt.

— Trebuie să recunosc că te descurci cum nu se poate mai bine, observă Dingale, aprobând această hotărâre. Nu e asta oarecum neobişnuit pentru un profesor de istorie? Căci asta este profesia dumitale, nu-i aşa?

— Într-adevăr, răspunse subofiţerul. Predam la şcoala secundară de la Selhurst în South Norwood, de la periferia Londrei.

— Ştiu unde e, îl asigură Dingale. Cam pe acolo era odată bătrânul Cristal Palace[7] şi nu prea departe e aerodromul de la Croydon. Cartierul dumitale a cam încasat-o la începutul războiului, nu-i aşa?

— Da, spuse Michael Graves cu amărăciune. De altfel, ăsta e motivul pentru care sunt aici.

Ziarist, specialist în interviuri, Geoffrey Dingale simţea o pudoare cu totul britanică când era vorba de confidenţe personale. Această pudoare, tactul său natural, îi impunea să lase fraza în suspensie. Dar, pe de altă parte, îi părea esenţial, pentru coeziunea echipei devenite prada unei sorţi implacabile, ca acest om şi cu el să se cunoască rit. Mai intim posibil.

Terenul pe care îl călcau devenise mai acceptabil. Şenileta urma un drum care tindea să se apropie de linia dreaptă. Zgomotul regulat al motorului izola de fapt pe cei doi oameni de pasagerii din spate. Dingale cuteză să continue.

— Nu prea văd legătura, spuse el surzind.

— Şi totuşi e simplă, răspunse Graves. Când a început războiul, eram de doi ani profesor la Norwood. Doreen, soţia

[7] Faimoasă sală de expoziţie construită în timpul erei Victoriene, azi dărâmată. (n. tr.).

mea, îmi dăruise un copil care se chema Michael, ca şi mine. E o tradiţie în familie: îi spuneam Michael Junior. Aveam pe atunci douăzeci şi şase de ani. Am fost chemat în armată. Bineînţeles, cu diplomele mele, am fost imediat sfătuit să urmez cursurile de ofiţeri.

— Normal, de altfel nu prea înţeleg de ce nu le-ai urmat. Profesorii se găsesc în general la statele majore.

Timp de câteva clipe, Michael Graves îşi concentra atenţia asupra conducerii şeniletei. Acum luna apunea. Lumina ei palidă devenea mai razantă şi în acelaşi timp mai slabă. Se apropia momentul când deşertul, în aşteptarea zorilor, se va cufunda într-o beznă totală. Geoffrey Dingale profită ca să aprindă o ţigară şi s-o pună între buzele lui Graves. Sergentul păru că apreciază mult acest gest frăţesc. Trase adânc din ea şi continuă cu o voce surdă:

— Până să se organizeze totul... Am plecat în iunie 1940, în momentul când Franţa se prăbuşea. Am fost trimis la o tabără de antrenament, lângă Exeter, în Devon. La a doua permisie, în noiembrie, am avut o cruntă surpriză. Pe când eram în tren, avioanele *Luftwaffe* au executat un raid asupra sud-estului Londrei. Când am ajuns acasă n-am mai putut contempla decât ruinele fumegânde ale vilişoarei noastre, să recunosc cadavrele lui Doreen şi ale micuţului meu...

Urmă o lungă tăcere. În mintea lui Dingale, aţintită asupra nopţii africane, neagră şi catifelată imaginea înaltei tinere grecoaice, cu privirea încărcată de toată civilizaţia şi toată deznădejdea lumii, se estompa, se ştergea, pentru a face loc celor două corpuri chircite, cel al unei femei şi al unui copilaş. Ca ziarist londonez, văzuse prea multe în timpul iernii ’40-41, ca să mai aibă nevoie să facă un mare efort de imaginaţie.

Se lăsă mai greu pe spateaza scaunului, fumă în tăcere aşteptând urmarea. Ştia că nu are nimic de spus.

— Atunci, înţelegeţi, spuse Graves, prinzând brusc viaţă, mi-am dat seama că galoanele, uniforma, statele majore, le dădeam în... ceea ce voiam era să omor nemţi, să-i facă să achite acea notă de plată sângeroasă, semnată într-o noapte de noiembrie 1940...

Acum vocea lui avea accente pasionate, dureroase. Michael Graves îşi retrăia suferinţa, îşi frământa în gând ura, vibra la speranţa răzbunării.

— Bineînţeles, spuse el, m-am gândit imediat. Să mă transfer la aviaţie. Ştiţi, ochi pentru ochi... Din nefericire, am fost refuzat

la examenul medical de navigaţie aeriană... Din cauza vederii... îmi lipsesc cele zece zecimi cerute. Atunci am vrut să mă duc acolo unde oamenii se băteau. Nu aveam de ales: sau Libia sau nimic. Am renunţat la şcoala de ofiţeri şi m-am aflat simplu soldat, într-un convoi care făcea ocolul Africii pentru a ajunge la Suez. În Egipt, mă aştepta o nouă deziluzie. Am nimerit în plină debandadă. Rommel acumula punctele în contra lui Auchinleck. Nici vorbă de contact direct, de corp la corp. Se ajunsese la războiul de poziţii, care urma războiului de mişcare. Numai dacă...

— Afară de cazul când puteai face parte din comando-uri, completă Geoffrey Dingale.

— Exact, aprobă tânărul. Numai comando-urile dădeau lovituri, numai comando-urile veneau în contact cu nemţii. Dar nu era chiar aşa de simplu. Chiar pentru asta trebuia un antrenament special şi o specialitate. Am suportat pe cel dintâi şi am căpătat-o pe a doua, sunt mecanic brevetat...

Se simţea în această ultimă frază o batjocură dureroasă, ca şi cum Michael Graves considera neserioase toate aceste condiţii impuse dorinţei lui legitime de-a ucide germani.

Geoffrey Dingale ascultă câteva clipe melodia monotonă a motorului şeniletei. Se chirci în battle-dress-ul său Noaptea era tot pe atât de friguroasă, pe cât era de liniştită şi de imensă. Se întreba ce făceau, ce vorbeau, în acelaşi moment, cei de pe *Primula* şi cei de pe *Garoafa.* Spuse în fine cu simplitate:

— Îţi mulţumesc, Michael, că mi-ai arătat că sunt mai fericit ca dumneata. Nu mai poţi să faci nimic pentru soţia şi copilul dumitale, decât să-i răzbuni. Cât despre mine, ştiu că fiecare lovitură pe care o vom da inamicului va grăbi eliberarea aceleia care mă aşteaptă...

*

La trei şi cincisprezece minute, locotenentul Dingale ordonă halta. Luna dispăruse după creasta a ceea ce putea fi o dună. De vreun sfert de oră încoace, întunericul începuse să se accentueze. Viteza şeniletei scăzuse aproape la viteza unui om mergând pe jos, şi totuşi Graves era cât p-aci să se mai împotmolească odată.

Pentru a poposi peste noapte decorul nu era faimos. Nimic nu putea disimula, cât vedeai cu ochii, echipajul *Narcisei* de atenţia unor eventuali observatori. Dar lui Dingale nu-i păsa. În cel mult două ore, primele lumini ale zorilor vor miji dinspre Orient. Şi, în acel moment, va da ordinul de plecare. După hartă şi dacă

determinase bine poziţia lor – dar, din punctul acesta de vedere, observaţiile sale se potriveau cu cele ale lui Graves – şenileta se apropia de o zonă stâncoasă, chiar muntoasă, deoarece *se* observau înălţimi care depăşeau cu două-trei sute de metri nivelul mării. A atinge această regiune, însemna a recâştiga timpul pierdut în cursul nopţii cu despotmolirea maşinii, însemna a se apropria de obiectiv, însemna, în sfârşit, o şansă de a găsi un adăpost unde să ascundă vehiculul în timpul zilei care începea să mijească.

Până atunci, puţină odihnă nu putea strica nimănui, Samuel prepară ceaiul pe care cei patru de pe *Narcisa* îl amestecară copios cu lapte condensat îndulcit.

— De fapt, ce zi e azi? întrebă deodată Freddie Bunks, sorbind băutura fierbinte cu un oftat de satisfacţie.

— Douăzeci şi trei octombrie, răspunse fără ezitare Bloomfield, care ţinea, în timpul războiului, contabilitatea zilelor cu aceeaşi scrupulozitate cu care ţinea, la Glasgow, contabilitatea prăvăliei sale.

— Aşa credeam şi eu, spuse melancolic bookmakerul. Este ziua Premiului Saint-Alban, la Aintree, una din cursele cele mai renumite ale anului. Să vedeţi, acum trei ani, anul când a început războiul „Sonny Boy”, un outsider, a întrecut pe linia dreaptă, pe favoritul „Bostonian” şi a dat o cotă fabuloasă…

*

Geoffrey Dingale mai mult simţi decât văzu paloarea albicioasă care precede zorile. Ultimele stele se stingeau pe firmament. Noaptea, înainte de a se retrage, depunea pe nisip mantia ei îngheţată. Locotenentul începu să umble, bătându-se cu braţele peste coaste. Era îngheţat.

Zgâlţâi pe ceilalţi trei. Era momentul plecării. În mai puţin de o oră, deşertul se va oferi, strălucind şi auriu, unui alt soare. Lui Dingale i se părea puţin probabil ca vreo patrulă aeriană să zboare deasupra lor în primele clipe ale zilei. În ceea ce priveşte micile formaţii terestre, ele trebuiau desigur să se mărginească la paza preţioasei conducte. Se putea deci presupune că putea atinge fără alte incidente o regiune mai propice.

Narcisa îşi reluă drumul, în direcţia nord-vest, Graves conducând încet, străduindu-se să evite toate cursele pe care i le întindea nisipul, ocolind dunele, descoperind dintr-o privire micile depresiuni unde crusta de pietriş risca să cedeze sub greutatea şeniletei.

Timpul se menţinea frumos, cu toate că ploile nu erau prea

rare în această perioadă a anului. Aerul era de un calm perfect: nici un nor de praf, nici un vârtej de vânt nu brăzda suprafaţa deşertului. Cu harta pe genunchi, cu busola în mână, Dingale era navigatorul echipei.

Era aproape şapte dimineaţa, când, în timp ce maşina urca spre o mică trecătoare între două dune, observară profilul dantelat al platoului stâncos, dar trebuia să mai meargă aproape cincizeci de minute înainte de a pătrunde într-un decor nu prea vesel de stânci friabile şi risipite. Ultimul tufiş de palmieri pitici rămăsese mult în urmă. Comando-ul se deplasa într-o lume exclusiv minerală, o lume fără culoare şi fără speranţă.

Nici o peşteră providenţială care să servească de garaj pentru vehicul. Dingale dispuse ca Graves să-l lipească de-a lungul unui fel de treaptă enormă tăiată în stâncă de către eroziuni. De o parte şi de alta a maşinii, puse să se îngrămădească pietre care serviră drept suport pânzei de culoarea nisipului pe care o întinsese pe deasupra. Era un minimum de camuflaj. Totuşi, putea fi eficace.

Notă punctul pe hartă şi măsură distanţa. În linie dreaptă, *Narcisa* se găsea la mai puţin de treizeci de kilometri de obiectiv.

CAPITOLUL VI

Pentru cei patru oameni ai comando-ului un singur lucru mai avea importanţă acum: odihna. Noaptea va aduce un nou efort, vor trebui să poată să şi-l asume. Bloomfield, care moţăise tot timpul lungului drum printre dune, propuse să fie el primul de gardă.

Dingale dormita, când deodată, uruitul unor motoare îl făcu să tresară. Venind dinspre nord, păreau să umple cu o viteză şi o forţă prodigioasă atmosfera sonoră. Se ridică dintr-o săritură şi aruncă o privire printre pânză şi stâncă... exact la timp ca să vadă primul *Stuka* sărind peste un obstacol, la mai puţin de cinci sute de metri pe dreapta. Cel puţin, asta fu impresia pe care i-o sugeră. Şi în spatele lui venea restul haitei: efectivul a două escadrile, năpustindu-se spre sud la numai aproximativ treizeci de metri înălţime.

Nici unui din piloţi nu văzu şenileta. Chiar dacă ar fi zburat pe deasupra ei la verticală, ar fi fost aproape invizibilă, dar în orice caz treceau prea departe.

Dingale socoti că acum, mai mult ca oricând, era momentul să întrerupă tăcerea impusă asupra comunicaţiilor radiotelegrafice, chiar dacă, dată fiind viteza avioanelor, ar fi fost deja prea târziu.

Se repezi la transmiţător, puse contactul, execută un reglaj rapid, şi fu obligat să aştepte destul de mult inevitabila încălzire, arzând de nerăbdare. Ceilalţi trei se deşteptară şi aşteptau în tăcere.

— Alo! *Buchetul... Narcisa* cheamă *Buchetul... Narcisa* cheamă *Buchetul...*

Ziaristul trebui să-şi repete apelul timp de un minut, cu inima bătându-i tare şi cu fruntea acoperită de o sudoare rece. În sfârşit, impersonală, total lipsită de emoţie, vocea operatorului de radio al lui Matthews se auzi în difuzor:

— *Buchetul* ascultă... Vorbeşte *Narcisa.*

— Două escadrile *Stuka,* pentru voi la firul ierbii.

— Am înţeles bine, *Narcisa.* Două escadrile. Transmit.

Vocea tăcu o clipă, apoi:

— Nimic altceva?

— Nimic de semnalat, spuse Dingale cu oarecare ciudă. Progresăm mai încet decât era prevăzut, dar întârzierea e foarte mică.

— O.K. *Narcisa!*

Vocea păru că se însufleţeşte puţin:

— Şi mulţumesc pentru informaţie.

Dar redeveni seacă şi aspră pentru a conchide.

— Sfârşitul transmisiunii. Terminat.

— Terminat… răspunse mecanic Dingale, aşezând aparatul pe suport şi tăind contactul transmiţătorului.

În mai puţin de zece minute auziră, departe în sud un uruit vag, confuz şi vag, ca o furtună de vară.

— Se pare, spuse sergentul Graves, că au atacat coloana.

— Eu, spuse Bunks, pariez cinci contra unu, că Fritzii o vor încasa rău. Cu informaţia pe care i-ai dat-o colonelului. Şefule, domnii ăştia vor fi fost aşteptaţi cu multă căldură.

Dingale şi sergentul nu-şi putură stăpâni râsul, dar Samuel Bloomfield, omul speculaţiilor precise, rămase serios.

— Credeţi, domnule locotenent, că cele două escadrile pe care le-am văzut sunt singurele care atacă coloana?

Gândul ăsta nu-i venise corespondentului de război. Fruntea i se încreţi.

— Sam, spuse el, s-ar putea să ai dreptate. Alte formaţii ar putea veni din alte direcţii… Dar coloana, ştii bine, este suficient de bine armată ca să se apere.

— Nu credeţi că ar putea fi angajată în luptă cu forţe inamice susţinute de aviaţie?

— Şi asta e posibil, deşi mă îndoiesc tare că mareşalul Rommel să-şi poată permite să deplaseze nişte unităţi aşa de departe în sud, în timp ce este ocupat să-şi concentreze toţi oamenii pe linia de la El-Alamein. La drept vorbind, asta speră şi colonelul Matthews. Dacă ipoteza ta ar fi exactă, misiunea coloanei ar fi total îndeplinită.

Se opri o clipă, apoi conchise, ridicând din umeri:

— În orice caz, această luptă aeriană sau terestră nu este a noastră. Noi avem de îndeplinit o treabă foarte precisă… şi asta chiar la noapte. Am făcut ce am putut pentru camarazii noştri din detaşamentul Matthews. Acum… Ce o vrea Dumnezeu… Odihniţi-vă, băieţi.

Se scurse exact o jumătate de oră în calm şi pace. Un vânt uşor se ridicase deasupra deşertului, un vânt de sud-est venind din Sudan, din Etiopia, un vânt care mângâiase cataractele Nilului şi care acum îşi va amesteca suflul cald cu cel sărat al Mediteranei.

Explozia, deşi îndepărtată, nu fu mai puţin diferită. Seacă,

brutală, zdruncină pământul dimprejur, iar obiectele metalice din şeniletă se ciocniră cu zgomot.

Cei patru oameni din comando-ul *Narcisa* se ridicară din nou alarmaţi. Cât despre Samuel Bloomfield, pălise.

*

Sergentul Graves şi soldatul Bunks se uitau întrebători la ofiţerul lor, dar Geoffrey Dingale avea ochii aţintiţi asupra lui Bloomfield. Deflagraţia pe care o auziseră era absolut diferită de uruitul surd al bătăliei, care continua departe în sud, unde coloana Matthews se apăra de atacurile aeriene. Avioanele engleze veniseră desigur în ajutor şi totul avea să transforme într-un mic colţ de iad întinderea de nisip care înconjura oaza Sioua.

Dar din acest tumult, care se situa peste cincizeci de kilometri depărtare de comando, vântul de sud-est nu aducea decât o rumoare slabă şi intermitentă. Explozia fusese infinit mai precisă. În măsura în care o puteau situa, ea avusese loc tot în direcţia sud, dar la o distanţă de cinci până la zece kilometri. Şi ăsta era motivul pentru care Dingale dădea atâta importanţă reacţiilor lui Bloomfield.

— O mină? întrebă el.

Tânărul izraelit dădu afirmativ din cap. Ca şi Dingale se gândea la *Primula,* a cărei poziţie corespundea cu direcţia şi distanţa prezumată a detunării.

Gândul acesta le venise şi celorlalţi doi, şi sergentul Graves spuse imediat:

— Poate că vreun animal al deşertului a declanşat explozia vreunei mine… Asta se întâmplă des. Când eram la Tobruk…

— Nu, îl întrerupse Bloomfield, categoric. Ştiu cum funcţionează minele. Este specialitatea mea. Animalele rătăcitoare pot, în cel mai rău caz, să declanşeze o mină antipersonal. Dar pentru a declanşa o mină anticar, e nevoie de greutatea vehiculului. Ori, ceea ce am auzit noi nu lasă nici o îndoială…

Lăsă fraza în suspensie, ca şi cum nu ar fi avut curajul să o termine. Bunks fu acela care o termină pentru el:

— … Era o mină anticar, nu-i aşa?

Foarte curios, vocea lui vibra de o furie surdă. Geoffrey Dingale se abţinu de la orice comentariu. Cu o mişcare, făcu contactul la postul de radio, reglat pe lungimea de undă comună celor trei comando-uri precum şi a *Buchetului.* Era convins că avea pentru a doua oară un motiv bun să reia transmisia prin

radio.

— *Narcisa* cheamă *Primula... Narcisa* cheamă *Primula...*

Îngrijoraţi, uniţi în aceeaşi nelinişte, toţi patru se aplecaseră spre emiţător. Dingale îşi îndepărtase casca de urechi, pentru ca şi ceilalţi trei să poată auzi ea şi el răspunsul difuzat de micul amplificator.

Trecu un minut care părea că nu se mai sfârşeşte. Şi Dingale, cu voce plină de încredere, îşi repetă apelul.

— Aici *Narcisa...* Chem *Primula... Primula,* mă auzi? *Narcisa* cheamă *Primula...*

Încă câteva secunde şi micul receptor prinse viaţă. Dar în locul vocii locotenentului Gibbs, pe care o aşteptau cu toţii auziră vocea, tot aşa de rece şi metalică, a operatorului lui Matthews:

— Taci din gură *Narcisa,* ordonă ea. Respectă tăcerea radio.

— Dar... protestă Dingale. Am auzit explozia unei mine anticar, la sud, pe flancul nostru stâng, şi ne e teamă că *Primula...*

— Tăcere...

— Alo! *Buchetul,* aici *Narcisa.* Mă auziţi? insistă Dingale.

— Vă aud cinci pe cinci. Rămâneţi în aşteptare, li se răspunse imediat.

Operatorul radio, evident, transmitea dialogul eşalonului superior. Matthews şi Hobson, care erau, desigur, foarte ocupaţi, vor trebui să ia o decizie.

— Întrerupeţi imediat emisiunea şi ascultaţi din nou peste cincisprezece minute. Confirmaţi şi întrerupeţi, spuse vocea.

— Confirmat... în cincisprezece minute... întrerupt, spuse Dingale.

— O.K. Terminat.

Ziaristul împinse în jos comutatorul, cu un gest al degetului. Gros. Ştia ceea ce făcea în momentul de faţă operatorul radio. Chema la rândul său *Primula,* dar voia să evite ca inamicul, admiţând că asculta şi el, să aibă trei puncte simultane de reperaj goniometric.

Aşteptară în tăcere. Acest sfert de oră avea să fie unul din cele mai lungi din viaţa lor. În jurul lor, numai tăcere şi pustiu. Departe în sud, rumoarea bătăliei se potolise. Auziseră, de altfel, destul de departe în vest, avioane care mergeau spre nord, la mare înălţime. Pentru coloana Matthews asta însemna un nou răgaz. Dingale se întreba dacă rămăsese pe loc sau continua spre Sioua... Deşertul scânteia odată cu apropierea orei meridiene.

Ca ochii pe cronometru, Geoffrey Dingale făcu iar legătura, treizeci de secunde înainte de ora fixată.

— *Buchetul* către *Narcisa,* mă auziţi? întrebă deodată vocea metalică.

— Vă aud cinci pe cinci. Vorbiţi… spuse Dingale.

— Misiunea neschimbată. Acţiune cât mai rapidă, conform instrucţiunilor. Tăcere radio imperativă. Sfârşitul mesajului.

— Aşteaptă! spuse Dingale gâfâind, aproape în şoaptă, ca pentru o rugăciune. Şi… *Primula?*

Se făcu o secundă tăcere, apoi:

— *Primula* nu mai răspunde, răspunse operatorul radio, cu o urmă de regret în voce.

— Dar noi, noi nu putem face nimic? Să ne ducem în ajutorul lor? Eu…

— Misiune neschimbată. *Narcisa.* Şi respectaţi tăcerea radio. Întrerupeţi imediat. Ăsta e un ordin.

De data aceasta, vocea nu era aceeaşi. Geoffrey Dingale recunoscu vocea maiorului Hobson, care urmărise desigur, alături de operator, schimbul de fraze cu comando-ul aflat în nisipuri.

— O.K. Terminat… spuse el.

Dar când scoase casca, mâna îi tremura de imensul efort pe care-l făcea ca să se domine. Câteva secunde, cei patru oameni rămaseră tăcuţi în timp pe aceeaşi idee îşi făcea, inexorabil, drum în sufletele lor. Cel dintâi izbucni Freddie Bunks:

— Camarazii noştri de pe *Primula* au sărit în aer, nu? Nu-i aşa? Şi o să stăm liniştiţi ascunşi aici, învârtind din degete? Aşteptând să ne facem şi noi micul nostru număr? Dar nu poate fi adevărat, şefule! Spune-mi că nu poate fi adevărat!

Disciplina nu era însuşirea de căpetenie a beokmaker-ului din Limehouse[8]. Dingale o ştia prea bine. După cum nu putea permite ca în acest mic grup de civili, deveniţi soldaţi numai din întâmplare, să înceapă o discuţie.

— Ai auzit ordinele Bunks, spuse sec. Sunt precise şi formale. Nu avem voie să întreprindem nimic care să ne distragă de la misiunea ce ne-a fost încredinţată.

— Dar bine, locotenente, protestă Bunks cu vehemenţă, camarazii de pe *Primula* nu sunt neapărat morţi. Au poate nevoie de ajutor. Doar n-o să-i lăsăm să crape în soare, la discreţia nemţilor.

[8] Cartier sărac din estul Londrei. (n. tr.).

— Asta este drept, domnule, insistă timid şi Samuel Bloomfield. Dacă nu trebuie să acţionăm decât la noapte, am putea să ne repezim...

— Nici nu se pune chestiunea! o reteză Dingale, de data asta foarte aspru.

Şi cum tăcerea care urmă era plină de ostilitate, explică:

— Înţelegeţi-mă bine. Sunt un civil ca şi voi. Execut ordine care mi-au fost date de ofiţeri de carieră, de care mă despart multe lucruri. Dar îi înţeleg. Puneţi-vă în locul colonelului Matthews. Răspunde de peste două mii de oameni şi de o operaţiune care are ca scop să ne facă pe noi, sau pe *Primula,* sau pe *Garoafa,* să execute un sabotaj ale cărui consecinţe vor fi imense. Daţi-vă seama că dacă lipsa de apă scurtează cu două-trei zile rezistenţa lui Rommel[9], viaţa a sute sau chiar mii din camarazii noştri poate fi cruţată. Şi războiul poate şi el să fie scurtat cu mult. Vedeţi dar că Matthews, colonelul, nu poate să se oprească la consideraţii... minore. Şi gândiţi-vă şi la riscul pe care ni l-am asuma plecând acum în ajutorul locotenentului Gibbs şi al oamenilor lui. Aici suntem bine camuflaţi. Dar dacă părăsim acest adăpost, devenim, pentru primul avion inamic venit, o pradă sigură. Nu numai că ne-am lăsa inutil oasele, dar în acest caz nu ar rămâne, pentru a îndeplini misiunea decât numai *Garoafa,* ceea ce ar reduce cu cincizeci la sută şansele actuale de reuşită.

Nici chiar Freddie Bunks nu mai protestă. Se înfundase în colţul lui sub prelată, frământat parcă de o sumbră ranchiună. Michael Graves se hazardă şi el:

— Ce credeţi, locotenente, că s-a putut întâmpla cu *Primula?*

Dingale se aştepta la întrebarea asta. Trebuia să fie pusă. Şi fu recunoscător lui Graves că îi dăduse prilejul să răspundă:

— Să fim realişti, spuse. Suntem nişte oameni angajaţi într-un război fără cruţare şi e de datoria noastră să privim lucrurile în faţă. Sau locotenentul Gibbs şi cei trei echipieri ai săi de pe *Primula* au fost ucişi şi în acest caz nu putem face nimic pentru ei, sau sunt răniţi, mai mult sau mai puţin grav, şi postul lor de radio e scos din funcţiune.

— Tocmai de aceea... începu Bunks.

Dingale se grăbi să-l întrerupă.

---

[9] Geoffrey Dingale nu putea să ştie că Rommel, bolnav, se întorsese în Germania, iar comandamentul era de la 19 septembrie în mâna lui Stumme (n.a.).

— Atunci, gândiţi-vă. Potrivit dispozitivului căruia ne conformăm, locotenentul Gibbs, îndreptându-se spre punctul de atac care i-a fost fixat, trebuia să se găsească la vreo zece kilometri sud de noi. Dar, dacă noi am auzit detunătura, vă daţi desigur seama că patrulele germane sau italiene care circulă de-a lungul conductei au auzit-o şi ele. În clipa în care vă vorbesc, sunt multe şanse ea prietenii noştri să fie prizonieri.

— Sau ucişi de nemţi, spuse Bloomfield, îngrijorat.

— Nici în cazul ăsta nu am putea face nimic, replică Dingale, dar nu sunt de părerea dumitale, Sam. Există legi ale războiului pe care le respectă şi nemţii, mai ales când nu mai sunt victorioşi, cum e cazul de faţă.

Şi pentru a convinge definitiv auditoriul lui, conchise:

— Nu, zău, credeţi-mă, dacă am lua riscul de a ne duce în ajutorul *Primulei,* contrar ordinelor primite, am avea toate şansele, admiţând că nu s-ar întâmpla nimic pe drum, să fim întâmpinaţi acolo, pe loc, de un foarte solid comitet de recepţie. Atunci, faceţi ca mine, înfrângeţi-vă îngrijorarea şi aşteptaţi să ne vie şi nouă rândul să acţionăm…

Tăcură, şi lunga aşteptare, întreruptă pentru un timp, reîncepu. Ziaristul decise el însuşi s-o scurteze la maximum şi să reia drumul de cum se va lăsa amurgul.

*

Cu înlănţuirea înceată a minutelor, apoi a orelor, tensiunea micului grup slăbi. Închişi în ei înşişi, fiecare din cei trei echipieri ai lui Dingale trebui să-şi dea seama că locotenentul avea dreptate, că orice iniţiativă în sprijinul *Primulei* ar fi fost o nebunie. Pe cerul, fără urmă de nor, de un albastru spălăcit, soarele îşi urmase drumul său zilnic, înfigându-şi în deşert spada sa de lumină şi, în umbra caldă, la adăpostul pânzei, viaţa cotidiană îşi impusese legea. Freddie Bunks, cel mai indiferent dintre cei patru de speculaţiile psihologice, luase iniţiativa să gătească. Scoase un pumn de ceapă dintr-o ascunzătoare misterioasă. În tigăiţă, carnea degajase, ca o sfidare faţă de sufletul arzător al Africii, un miros care venea parcă direct din prăjitorile din Petticoat Lane[10]. Câteva amintiri pitoreşti despre hipodroamele londoneze îi adăugau un condiment neaşteptat.

În mai multe rânduri, nu departe de ascunzătoarea *Narcisei,* trecuseră avioane. De două ori, bătălia reîncepuse departe în sud: în lipsa forţelor terestre, coloana Matthews ocupa cel puţin

[10] Stradă rău famată din cartierul de est al Londrei. (n. tr.)

aviaţia inamică.

În timp ce după-amiaza se tărăgăna, Geoffrey Dingale se străduia să-şi precizeze o decizie logică, inatacabilă. Un obiectiv îi fusese indicat, liniile generale îi fuseseră trasate, dar, în acest cadru, el păstra o foarte mare autonomie.

Îl alese pe Samuel Bloomfield ca să-i susţină teoria.

— Sam, gândeşte-te bine. În ce direcţie apreciezi dumneata că a avut loc explozia de azi dimineaţă?

Tânărul izraelit încruntă sprâncenele, datorită efortului pe care îl făcea.

— Trebuie ţinut seama de direcţia vântului, bineînţeles, spuse el, dar aş situa-o exact spre sud... am urechi bune.

— E şi părerea mea, aprobă Dingale. Să ne uităm pe hartă, vrei? Să încercăm să fixăm un punct la zece kilometri spre sud. Ce deduci din asta? Bloomfield ezită, mai mult din timiditate naturală, decât din cauza unei incertitudini.

— În longitudine, asta ne-ar situa exact la verticala *Primulei,* dar cum traseul presupus al conductei face o curbă spre nord-est, asta înseamnă că suntem în momentul de faţă mai aproape de ea decât se găsea *Primula* în momentul când a sărit în aer.

Asta era şi concluzia lui Dingale.

— Îţi mulţumesc Sam. Putem aşadar deduce măcar un lucru: câmpul de mine e mai larg, mai adânc, dacă preferi, decât ni l-au indicat agenţii I.S.[11]-ului.

— Ei... da! admise Bloomfield. În orice caz, acesta pare să fie adevărul în sectorul în care opera *Primula.* Dar ia uitaţi-vă la relieful marcat pe hartă. Dacă deducţiile noastre privind locul unde au sărit în aer sunt exacte, locotenentul Gibbs opera într-un teren nisipos. Pe când noi suntem într-o zonă stâncoasă mult mai greu de minat.

— Crezi aşadar că, în sectorul nostru, câmpul de mine are o lăţime mai mică decât în al lor?

— Sunt convins. Uitaţi-vă la fâşia de nisip care se întinde între zona stâncoasă şi traseul conductei. E mult mai îngustă aici ca mai la sud. Şi încă, se încumetă el, dacă mi-aş putea permite...

— Te rog, nu ezita, stărui Dingale.

— Ei bine? spuse tânărul indicând un punct pe hartă, aş dori să putem merge până aici, unde platoul se înfige ca un pinten în nisip. E punctul cel mai apropiat de conductă.

— Exact, spuse locotenentul. Asta ar însemna mai puţin de

[11] Intelligence Service: serviciul secret al armatei engleze. (n. tr.).

cinci kilometri. Şi am termina drumul pe jos, nu-i aşa?

— Exact la asta mă gândesc, domnule locotenent.

— Şi eu la fel, spuse ziaristul, şi cum dumneata eşti specialistul, îmi pare bine că suntem de acord. Dar, spune-mi Sam…

— Da, domnule locotenent?

— Mă întreb, ce te-a putut face să te înrolezi în comando-uri. La urma urmei eşti…

— Firav, hai? Asta voiaţi să spuneţi? întrebă râzând tânărul. Aveţi dreptate. Aş fi putut face războiul în birourile statelor majore. Vă rog să mă credeţi, abia de-am fost admis de comisia medicală de revizie. Considerau că eram prea firav din fire. Totuşi, o dată în armată, am dat din mâini şi din picioare, am pus în, mişcare pe toţi prietenii tatălui meu, care are o situaţie onorabilă şi e foarte cunoscut la Glasgow, ca să fiu trimis pe singurul teatru de luptă unde se mai dădeau bătălii.

— Ca şi Michael, comentă Dingale.

— Da, ca şi Michael. Şi ca şi el am constatat că singurul mijloc de a „lua contact” sunt comando-urile. Din punct de vedere fizic, nici pomeneală să mă accepte, dar mi-am găsit foarte repede calea.

— Minele?

— Bineînţeles, minele. Când îţi petreci cea mai mare parte a timpului ascultând pendule şi ceasuri, pentru a înţelege secretul mecanismului lor complex şi delicat, minele par ca nişte obiecte aproape… familiare. Trebuie să spun că notele obţinute în această privinţă mi-au permis să învinge ultimele ezitări ale selecţionerilor pentru comando-uri.

— Dar pentru ce, Sam, această voinţă de a te bate? Nu ai, cum are Michael, pe nimeni de răzbunat.

— Domnule locotenent, spuse tânărul izraelit, foarte grav, se vede prea bine că nu sunteţi evreu, că nu aţi citit, ca mine sau cu aceeaşi atenţie, relatarea faptelor pe care cei din rasa mea le îndură de la nazişti.

— Ai intenţia să le grăbeşti eliberarea?

Privirea lui Samuel se pierdu în imensitatea deşertului.

— Chiar şi asta, ar fi pentru mine un scop. Dar mai e şi altceva. Sunt câţiva ani de atunci, era prin 1937, ne-am pomenit acasă cu nişte rude îndepărtate. O să râdeţi: se chemau Blumenfield. Versiunea germană a lui Bloomfield. Veneau de la Augsburg unde familia lor locuia de secole şi lăsaseră tot, foarte fericiţi că scăpaseră cu viaţă. Se află acum în Statele Unite. Dar

şederea lor în familia mea mi-a lăsat o urmă adâncă. Aveam pe atunci numai douăzeci de ani, Şi-mi amintesc de revolta mea faţă de fatalismul şi resemnarea lor. Noi evreii suntem un popor al nenorocirilor. Tatăl meu, de altfel, era complet de acord cu ei şi asta mă revolta. Căci sub pretextul că religia noastră nu admite violenţa, îndurăm totul, de secole. Şi cei care nu sunt evrei consideră, câteodată nu fără oarecare dreptate, această formă deosebită a curajului, a eroismului, ca o laşitate.

— Şi nu eşti laş, Sam.

— Nu sunt un viteaz, domnule locotenent. La fel ca altora, mi-e deseori frică. Această explozie pe care am auzit-o azi dimineaţă mă obsedează. Ştiu că va trebui să înfrunt acel câmp de mine, şi asta nu-mi prea surâde... Şi, în afară de asta, sunt evreu. Deoarece eu nu am credinţă, aşa cum e practicată în unele din comunităţile noastre, e de datoria mea să arăt că şi noi ştim să ne batem, ca toată lumea.

Şi cum Dingale tăcea, după acest soi de spovedanie, adăugă surâzând:

— Ştiţi ce spune Freddie... Evreii scoţieni... sunt cei mai răi!

*

La ora şaisprezece, umbra adăpostului improvizat al *Narcisei* se lungea spre răsărit. În depărtare, cutele brune ale platoului stâncos se colorau în mov. O escadrilă se îndreptase spre nord, fără ca echipajul comando-ului să poată identifica aparatele care o compuneau. Spre vest, sub incandescenţa soarelui, trăsături purpurii subliniau fâşii de nori, perfect orizontale.

Dingale ştia că un raid aerian în amurg era greu de realizat. Şi dacă voia să atingă obiectivul propus chiar în noaptea asta, trebuia să-şi asume riscul unei neplăcute întâlniri cu o patrulă inamică.

După ce prelata de camuflaj fu strânsă şi încărcată în şeniletă, *Narcisa* îşi reluă drumul. Direcţia nord-est, spre punctul stabilit pe hartă de Dingale şi Bloomfield. În acest decor frământat, dantelat de vârfuri de stânci, tăiat de brazde adânci şi abrupte ca nişte şanţuri anticar, Graves avansa cu cea mai mare prudenţă.

Ori de câte ori ajungeau pe vârful vreunei ridicături, Dingale dădea ordin să coboare lui Bunks şi Bloomfield şi să examineze cu grijă terenul din faţă, înainte de a porni mai departe.

Pe scena imensă a orizontului în care deşertul şi cerul se contopeau, drama cotidiană a zilei şi a nopţii îşi desfăşura, unul după altul, tablourile sale fastuoase.

Într-o profuziune de aur, de roşu aprins şi de albastru,

magnificul actor se pregătea să părăsească teatrul.

Şenileta fiind oprită, scoasă din viteză, cu motorul mergând încet, trei priviri urmăreau silueta lui Bunks care, aflat la o sută de metri înaintea lor, se căţăra pe un povârniş. Îl văzură înălţându-se în sfârşit pe o ridicătură stâncoasă, şlefuită de vânturi şi de nisipuri. Se întoarse aproape imediat spre ei, făcu semn cu braţele înainte de a pune mâinile pâlnie la gură şi de a striga:

— S-a terminat... Nu mai e nimic...

Sergentul Graves, fixat aşa cum era pe scaunul său de disciplina imperativă a echipei, numai Dingale şi Bloomfield săriră din maşină şi o luară la fugă spre bookmaker-ul din East-End.

Bunks se culcase pe burtă. Instinctiv cei doi îl imitară. Sub privirea lor se întindea, cât vedeai cu ochii, un ocean de nisip, striat de prelungi ondulaţii paralele, ca Mediterana într-o paşnică zi de vară. Departe spre vest, orizontul desena în soarele care apunea o linie neregulat dantelată, indicând un alt platou stâncos.

Lăţimea fâşiei prăfuite era practic imposibil de evaluat. Cel mai bun lucru era să te iei după hartă, care indica circa doisprezece kilometri. În orice caz, dacă informaţiile Intelligence Service-ului erau exacte, conducta trebuia să se desfăşoare în mica depresiune pe care o observau cam la mijlocul mării de nisip şi de care nu erau despărţiţi decât de ameninţarea invizibilă, dar mortală, a minelor...

CAPITOLUL VII

Geoffrey Dingale se uită la ceas, apoi la soarele care coborâse pe orizont cu discul deja amputat de partea sa inferioară. 18 şi 15… Socoti că îi mai rămâneau, pentru 23 octombrie, trei sferturi de ceas de vizibilitate.

Din fericire, nu le trebuiră decât douăzeci de minute ca să găsească o crăpătură de stâncă, suficient de adâncă încât, cu ajutorul prelatei, să o poată transforma într-o mică cavernă. Graves băgă şenileta în marşarier, ca în propriul său garaj, la Norwood, în timpurile bune de altădată. Apoi urmă pe jos pe ceilalţi trei, căci Dingale decisese să profite de ultimele urme ale luminii de zi pentru a ţine un consiliu de război chiar pe linia de plecare, adică la marginea platoului stâncos.

— Michael va rămâne de gardă lângă maşină, decise el, iar noi o vom porni toţi trei. Pe măsură ce Sam va detecta minele, Freddie şi cu mine vom însemna cu balize drumul de înapoiere. Când vom ajunge la conductă, Freddie îşi va vedea de treaba pentru care e aici şi apoi ne vom retrage în viteză.

Se vedea prea bine că sergentul Graves nu era deloc mulţumit că nu ia parte la expediţie. Se strâmbă şi întrebă:

— Şi cât timp va dura treaba asta, după părerea dumneavoastră?

— Nu se poate spune de pe acum, răspunse Samuel Bloomfield. Depinde de lărgimea câmpului de mine, de densitatea minelor, de necesitatea de a le detecta sau nu.

— În orice caz, dispunem de aproximativ cinci ore de clar de lună, observă Dingale. Ar trebui să ajungă.

— Eu, spuse Bunks, pariez cu cinci contra unu…

Ceilalţi trei nu avură timp să ştie imediat pe ce pariu îşi baza de data asta bookmaker-ul speranţele: la nord de observatorul pe care se găseau, invizibilă, dar după cum li se părea teribil de aproape, o sălbatică încăierare izbucnise.

*

Era ceva ireal între contrastul dintre inexprimabila seninătate a decorului unde se aflau cei patru oameni ai comando-ului *Narcisa* şi furioasa furtună care se dezlănţuise dintr-odată, pietrificându-i în mijlocul universului lor mort de stânci ale deşertului.

Lungiţi unul lângă altul, pe o mică costişă, deasupra locului

unde era ascunsă şenileta, mai priveau încă deşertul, cum o făcuseră cu câteva clipe mai devreme. Şi asfinţitul îmbrăţişa un peisaj atât de gol, atât de lipsit de orice viaţă, de orice mişcare, încât imaginaţia refuza să conceapă războiul, acolo, puţin mai la nord; concentrarea formidabilă a celor două armate, activitatea febrilă a zeci de mii de oameni, agitându-se în jurul tancurilor, vehiculelor de tot felul, al pieselor de artilerie.

Această evocare nu se referea decât la linia de coastă. Aici era deşertul, regatul spiritelor şi al anahoreţilor, rând pe rând iad arzător şi mormânt îngheţat, în orice caz, domeniu incontestat al tăcerii şi al morţii.

Cel puţin aşa îl văzuseră ei până la această violentă chemare la realitate.

Era o simfonie pentru arme de foc. Începea ca o sonată pentru două mitraliere, mânioasă, cu un stacato de note înalte, punctată ici şi colo de un acord de *bazuka*[12].

Dar, în curând, vocea gravă a tunului se făcu auzită şi, pentru că frontul se găsea la mai mult de trei sute de kilometri spre nord, cei patru din comando-ul *Narcisa* îşi dădură seama că în luptă se angajase un tanc. Şi, judecând după tuşea adâncă a piesei, era vorba probabil de un tanc cu ţeava scurtă de 50 mm, ca acelea care echipau „Modelele 3” ale lui *Afrikakorps*.

O sudoare rece trecea de-a lungul spinării lui Dingale. Toată făptura lui era concentrată pentru a interpreta fiecare din partidele ce se jucau acolo, probabil dincolo de o mică barieră stâncoasă care închidea orizontul spre nord. Sergentul Graves, Bloomfield şi Bunks subliniau fiecare deflagraţie, ca şi cum proiectilul pe care ea îl anunţa ar fi fost în propriul lor trup.

Mitraliera, bazuka se auziră din nou. Dingale crezu chiar că distinge câteva explozii de grenadă. În orice caz, era incapabil să spună de câte minute dura încăierarea, când un fel de suflu, învăluind o explozie surdă care se repercută lung în deşert, îi ajunse cu atâta forţă, cu atâta realitate, încât li se păru că simt pe propria lor faţă căldura unui incendiu.

— Doamne, Dumnezeule, murmură Michael Graves, explodează un rezervor.

După aceea, aproape lipsite de sens în tăcerea care se instalase din nou, mai auziră suspinul a două rafale de arme automate, probabil de puşti mitraliere. Apoi nimic.

Cei patru oameni ai comando-ului *Narcisa* se uitară unul la

[12] Armă antitanc cu reacţie (n. tr.).

altul. Gândul lor comun se rezuma într-un singur cuvânt: *Garoafa.*

— Nu ne-aţi spus, domnule, că locotenentul Baker şi oamenii lui operează la nord de sectorul nostru? întrebă în sfârşit sergentul Graves.

Geoffrey Dingale întinse amândouă mâinile, cu palmele în sus, în semn de neputinţă.

— Maiorul Hobson, când mi-a dat instrucţiunile, mi-a spus numai ce trebuia spus, răspunse el. Nu voia ca, în caz de captură, unul din cei trei şefi de comando, supuşi unor... presiuni, să poată da în vileag poziţia exactă a celorlalţi doi. Dar, într-adevăr, ştiam că *Narcisa* trebuia să opereze între *Primula* la sud şi *Garoafa* la nord.

— Ai! Ei bine! Dacă vă interesează părerea mea, interveni Freddie Bunks, toată afacerea asta mi se pare tot atât de putredă ca a bătrânului Fatsy Galloway, bookmaker-ul din Putney Green[13] care, tot înşelându-şi clienţii, a sfârşit la pârnaie.

— Da, spuse foarte sec Dingale, numai că nimeni nu-ţi cere părerea Fred şi mi-ai face o favoare scutindu-mă de obligaţia de a mă purta cu dumneata ca un ofiţer.

Stupefiat, Cockney-ul înghiţi găluşca şi se refugie într-o tăcere încruntată.

— Nu credeţi că am putea lua contact cu *Garoafa,* prin radio, locotenente, propuse Graves.

Dingale dădu negativ din cap.

— Nici vorbă. Nu numai că e foarte probabil ca locotenentul Baker să fi luat parte la lupta ale cărei ecouri le-am auzit, dar un lucru e evident: acela că inamicul e prezent, că e foarte aproape de noi. Mai puţin ca oricând, nu ne mai putem permite acum să întrerupem tăcerea radio.

Argumentul nu era lipsit de greutate. La rândul său, Graves tăcu. Dar Geoffrey Dingale continua să mediteze. Dacă interpretase corect ecourile luptei, *Garoafa* dăduse peste un grup de germani sau italieni (mai probabil de germani din cauza tunului de 50 mm) şi totul indica că echipajul comando-ului pierduse partida.

Care vor fi reacţiile învingătorilor? Să-şi spună că şenileta îi pusese gând rău conductei şi că probabil *nu era singură.*

Vor scotoci oare, din cauza asta, tot sectorul cu de-

[13] Bunks citează mereu nume şi locuri din cartierele mai rău famate ale Londrei. (n. tr.).

amănuntul? Asta era mai puţin probabil, căci a căuta e şenileta în deşert, la căderea nopţii, e o întreprindere imposibilă. Concluziile care se degajau pentru *Narcisa* din această aventură erau deci relativ liniştitoare, pentru moment, dar din contră, cu mult mai preocupante pentru viitor, în măsura în care comandoul lui Dingale rămânea unica şansă de a duce misiunea la bun sfârşit, cu toată supravegherea, probabil întărită, a lucrării care era obiectivul ei.

Ajunsese aici cu raţionamentul său morocănos, când Freddie Bunks, care părea tot atât de lipsit de ranchiună ca şi de disciplină, strigă:

— Ei, şefule, dumneata vezi ce văd eu?

Şi arătă cu braţul întins un punct în deşert.

*

Geoffrey Dingale îşi ajustă binoclul şi îl îndreptă spre direcţia indicată. Era aceea a conductei, undeva în marea de nisip. Odată cu căderea serii, acum aproape completă, lumina luase o tentă nedefinită, compusă dintr-un curios amestec de negru, de brun, de cenuşiu închis, de roşu întunecat. Soarele dispăruse dincolo de orizont, şi pe cer nu mai rămăsese din lumina lui decât o slabă licărire purpurie. Prin binoclul cu lentile speciale, Dingale distingea totuşi cu precizie ceea ce îi arăta Bunks: o mică coloană care se deplasa de la nord-est spre sud-vest, în axul văii nisipoase, într-un cuvânt în sensul conductei de apă a lui *Afrikakorps*.

Era chiar mai puţin decât o coloană. Putea fi identificată cu o patrulă: o maşină uşoară deschidea drumul.

Era urmată de un tanc *Mark III,* cu turela deschisă, de la înălţimea căreia un ofiţer părea să scruteze orizontul. Urma apoi o automitralieră puternic blindată. Cele trei vehicule coborau încet spre sud-vest şi din ele se degaja, cu toată distanţa la care se aflau, o impresie de forţă periculoasă şi de autonomie perfectă. Această mică *„task force*[14]*"* părea perfect adaptată vocaţiei sale de patrulă a deşertului.

Impresia asta, Geoffrey Dingale se mărginea s-o resimtă în mod confuz. Era mai ales preocupat să determine, după reglajul binoclului, distanţa la care se deplasau germanii: patru mii cinci sute de metri.

Din raţionamentul cel mai logic reieşea că patrula circula pe culoarul amenajat între conductă şi câmpul de mine de protecţie.

[14] Unitate militară trimisă să execute o anumită misiune. (n. tr.).

Admiţând că acesta începea la piciorul micului promontoriu stâncos pe care se găseau, lărgimea lui nu putea să depăşească patru kilometri şi jumătate. Lucru pe care îl explică celor trei coechipieri ai săi.

— Credeţi aşadar, domnule locotenent, că lupta pe care am auzit-o s-a desfăşurat între doi adversari despărţiţi de o distanţă de patru kilometri şi jumătate?

În tonul sergentului Graves se ghicea o urmă de neîncredere.

— Văd ce vrei să spui, răspunse Dingale, care se gândea la exploziile de grenade pe care i se păruse că le auzise. Crezi că, mai la nord, în sectorul *Garoafei,* câmpul de mine e mai puţin larg.

— Da, domnule locotenent, sau există o trecătoare pe care am putea-o căuta.

— Eu unul aş pune rămăşag zece contra unu că o vom găsi, spuse Bunks, entuziasmat de această idee.

— Regret, Graves, spuse ziaristul, dar nu pot fi de acord cu dumneata. Şi cum este exclus să vreau să vă dau ordine fără să vă explic motivele, o să vă dezvolt punctul meu de vedere. Mai întâi, misiunea noastră a fost pregătită de tehnicieni care au adunat toate informaţiile, pe când noi nu cunoaştem, din ele, decât un mic fragment. Aceşti tehnicieni au ales trei puncte diferite pentru tentativa de sabotaj a conductei. Cel al *Primulei,* cel al *Garoafei* şi al nostru. Putem să socotim că bieţii noştri camarazi au fost victimele unor circumstanţe nenorocite. Dar asta nu-i o garanţie că nu ne aşteaptă aceeaşi soartă, dacă mergem pe urmele lor. Din contra, îndeplinind misiunea care ne revine, aşa cum ne-a fost trasată, păstrăm, aşa mi se pare mie, şanse de reuşită, de vreme ce ştim de pe acum că ceilalţi au eşuat în tentativa lor. În sfârşit, ştim acum că patru mii cinci sute de metri ne separă de conductă. Cel puţin asta este o probabilitate, dar şi ipoteza cea mai bună. Nimic nu dovedeşte că, câmpul de mine are această lărgime. Poate că n-are decât un kilometru…

Ceilalţi trei păstrară tăcerea. Geoffrey Dingale îşi dete seama, chiar numai după atitudinea lor, că avea acum un ascendent destul de mare asupra lor pentru ca punctul lui de vedere să se impună.

— Nimic schimbat în dispozitiv, conchise el. Vom pleca la răsăritul lunii, în formaţia prevăzută. Vom lua un scurt contact cu *Buchetul* astă seară. Asta va da timp nemţilor să se îndepărteze. Hai, înapoi la maşină, gustare şi odihnă. Vom avea cu toţii nevoie

de aşa ceva.

Michael Graves şi Samuel Bloomfield plecară primii spre şeniletă. Freddie Bunks părea că nu părăseşte postul de observaţie decât cu oarecare regret.

— Nu eşti de acord cu concluziile mele, Freddie? îl întrebă Dingale, care ţinea cu tot dinadinsul să lichideze incidentul care îi opusese puţin mai înainte.

— Ei, şefule! spuse bookmaker-ul cu dezinvoltură. Suntem în armată, nu-i aşa? Şi presupun că eşti mai tobă de carte decât mine, pentru că eşti ofiţer. Eu m-aş fi dus în căutarea acestui nenorocit de pasaj, dar poate m-aş fi curăţat.

— Ca Baker, completă încetişor locotenentul. Şi totuşi el nu făcea decât să execute ordinele primite.

— Cele care vi s-au dat o să ne ducă poate la aceeaşi soartă, o întoarse Bunks.

— S-ar putea, admise Dingale, şi nu ascund nimănui greutăţile misiunii noastre. Dar rămân totuşi convins că suntem cei mai bine plasaţi ca să reuşim.

Şi cum londonezul tăcea, Dingale insistă:

— Eşti un tip tare ciudat Freddie. Consider că eşti tot atât de necesar echipei noastre ca şi Michael sau Sam, şi totuşi…

— Totuşi, îl încuraja celălalt cu o voce puţin batjocoritoare.

— Ei bine! Mă întreb ce cauţi în comando-uri.

— În sfârşit, putem vorbi deschis! suspină Bunks. Vă spuneţi desigur că eu n-am aceleaşi motive ca voi trei, nu-i aşa? N-am logodnică de eliberat, o soţie, un copilaş, de răzbunat, sau de susţinut onoarea unui neam. E bine! Ai dreptate, locotenente. Povestea mea, e mai simplă. A dracului de simplă. Când a izbucnit porcăria asta de război, îmi făceam micile mele afaceri, în Limehouse, în cartierul docurilor. Oh! Ştiu bine că nu era ceva prea faimos. Drept clienţi, nişte pricăjiţi: hamali, prostituate, mici birtaşi chinezi. Dar ce vreţi, ai? Începeam de-abia în meserie şi era singurul loc pe care mi-l lăsaseră cei mari. Chiar cei săraci găsesc destule parale ca să încurajeze rasa cabalină. Aveam maşinuţa mea şi nişte fetişcane nu prea sperioase. Era aproape prea frumos ca să dureze. Degeaba am dat din mâini şi din picioare, dar în alt sens decât Samuel, care voia să plece cu orice preţ. Totul a fost zadarnic. M-am găsit pur şi simplu pifan, ca toată lumea. Am încasat-o la Dunkerque. M-au sâcâit destul în taberele de antrenament din Anglia şi, într-o bună zi, am avut dreptul la o călătorie gratuită pe *Yarmouth Castle,* un fost pachebot de lux transformat în transport de trupe. Direcţia:

Egiptul. Dar atenţie! Nu pe ruta *Peninsular & Oriental*[15]. Nu. Nici vorbă de Mediterană pentru mutrele noastre. Ocolul cel mare, ca în timpurile bune, pe la Capul Bunei Speranţe. Pe mine, atmosferele închise, izolate, nu mă prea aranjează. Pe la jumătatea călătoriei, sergentul major al companiei nu mă mai putea suferi, şi se jura că mi-o va scoate pe nas. Atunci, odată debarcat, mi-am spus că ceea ce aveam mai bun de făcut era să mă sustrag, în cel mai scurt timp, autorităţii sale părinteşti. Dar ca să obţii mutarea, o întreagă bazaconie! Numai dacă...

Dingale izbucni în râs şi continuă pentru el:

— Afară numai dacă ai fi voluntar pentru comando-uri. Dacă înţeleg bine, din două rele, Freddie, ai ales pe cel mai mic.

— Păi!... cam aşa ceva, spuse bookmaker-ul, râzând şi el.

Dingale redeveni grav.

— Ceea ce ne aşteaptă nu e tocmai trandafiriu, amice, spuse el. Dar fii sigur de un lucru; îmi pare bine că eşti cu noi.

Cockney-ul vădi, prin felul cum reacţionă, că nu-l lasă indiferent vorbele şefului său. Bine înfipt pe picioare, cu nasul în vânt, puţin deviat din poziţia sa normală prin cine ştie ce vicisitudini ale trecutului său, cu urechile depărtate de ţeastă, o ţigară pe care nu o aprinsese în colţul buzelor, avea o înfăţişare oarecum pitorească. Şi Freddie Bunks nu era omul care să-şi facă despre el prea multe iluzii, să compare, socotindu-le onorabile, motivările lui profunde cu cele ale lui Graves şi Bloomfield. Toate acestea îl făcură să fie şi mai sensibil la cuvintele lui Dingale. Se uită la el câteva clipe în tăcere, apoi spuse:

— Mulţumesc, şefule.

*

Acum se înnoptase de tot. Nici măcar primele stele nu se agăţaseră încă pe perdeaua întunecată a, cerului. Dingale se uită la ceas. Patrula germană trebuia să fie acum destul de departe, spre sud, în direcţia oazei Sioua.

Apăsă pe comutatorul postului de emisie, luă casca, aşteptă timpul necesar pentru încălzire şi chemă:

— Alo! *Buchetul,* aici *Narcisa, Narcisa* cheamă *Buchetul.*

Răspunsul îi parveni imediat, ca şi cum operatorul radio al lui Matthews nu ar fi încetat să asculte:

— Aici *Buchetul.* Vă primesc cinci pe cinci, spune *Narciso.*

— Vedem obiectivul. Separaţi de un câmp de mine de

[15] Cea mai importantă companie de navigaţie engleză pe ruta Indiilor, Australiei şi Japoniei. (n. tr.).

maximum patru mii cinci sute de metri. Apropiere finală pe jos. Plecarea la ora 22.

— Primit, *Narciso,* aprobă vocea. Transmit.

— Aşteaptă, spuse Dingale în clipa în care vru să întrerupă. Acum patruzeci şi cinci de minute aproximativ, încăierare cinci kilometri la nord. Credem că e vorba de *Garoafa.*

Urmă o scurtă tăcere, apoi operatorul spuse:

— Rămâneţi pe recepţie.

Câteva minute mai târziu îi parveni însăşi vocea lui Matthews.

— Exact *Narcisa,* spuse el cu un ton rece şi sec. Era *Garoafa.* Acum sunteţi singuri. Trebuie să reuşiţi. Noroc.

Acest „noroc” era, pentru Matthews, maximul de înduioşare.

Dingale nu se înşelă. Răspunse doar:

— Mulţumesc, *Buchetule.* Terminat.

CAPITOLUL VIII

Geoffrey Dingale dădu semnalul de plecare la 22,50. Experienţa din noaptea trecută îi spunea că putea conta pe lumina lunii până la patru dimineaţa cel puţin, aşadar mai bine de cinci ore de vizibilitate bună. Acesta era un element esenţial deoarece, germanii fiind puşi în gardă de încercările nereuşite ale *Primulei* şi *Garoafei,* întrebuinţarea unei lămpi electrice, chiar şi pentru perioade foarte scurte, era absolut exclusă.

La începutul nopţii apăruseră formaţii de nori subţiri, rezultatul condensaţiilor din timpul zilei, şi lucrul acesta îngrijorase mult pe responsabilul *Narcisei.* Dar aburii se împrăştiaseră încetul cu încetul. Cu imateriala şi inumana lor puritate, negurile reci cuprinseseră deşertul.

Căci, într-adevăr, când paşii lor răsunară pe ultimii metri de stâncă, universul acesta mineral te ducea cu gândul spre o altă lume. În faţa lor, deşertul scăldat în lumina eternă a lumilor moarte se întindea tot atât de departe ca şi bezna. Părea că timpul se oprise pe vreun astru mort, zvârlit în hora tăcută şi îngheţată a stelelor.

Era de altfel foarte frig. Uitându-se după ei, pe Michael Graves îl trecu, pe sub tricoul gros pe care îl îmbrăcase, un fior de frig.

Mergeau într-un singur şir, unul după altul, în formaţia obligatorie a celor care voi să traverseze zona ostilă a unor nisipuri mişcătoare, a unor mlaştini, a desişurilor pădurilor din Amazon sau… a unui câmp de mine.

Samuel Bloomfield mergea în frunte. Ducea pe umăr, cum duci o furcă, detectorul tip nr. 4, care, cu capătul lui mare şi lat, îl făcea întotdeauna să se gândească la mătura de lustruit pe care maică-sa o întrebuinţa, la Glasgow, pentru ca să instruiască parchetul apartamentului de deasupra magazinului de bijuterii. Pe spate îşi legase bine sacul cu baterii. Ascultătoarele lipite de urechi îl izolau de restul lumii, închizându-l într-un univers de percepţii senzoriale.

Ochii se adaptaseră perfect albicioasei lumini lunare.

Distingea fiecare asperitate a solului, o scruta cu atenţie în căutarea celui mai mic indiciu care ar trăda camuflajul vreunei mine.

Învăţase lucrul acesta la şcoala de comando-uri, dar acum Sam simţea un oarecare scepticism: câte vânturi de nisip nu

suflaseră de la instalarea conductei *Afrikakorps*-ului şi a sistemului ei de protecţie!

Nu voia să-şi asume nici un risc. Nu pentru că îi era frică pentru viaţa lui. Oricât de straniu ar părea, instinctul de conservare, şi chiar sensul final al misiunii sale dispăruse, la tânărul ceasornicar, sub presiunea unui sentiment mai imediat, mai exaltant: ştia că pe umerii săi poartă o răspundere. Era conştient de faptul că viaţa celorlalţi, a celor care îl urmau, era strâns legată de propria sa aptitudine de a-i proteja împotriva primejdiei. Şi ştia mai ales că Dingale, ca şi Bunks, aveau încredere în el.

Asta era, pentru firavul evreu de la Glasgow, o senzaţie inedită şi, într-un fel, delicioasă. Sănătatea lui delicată, tradiţiile familiale şi religioase îl ţinuseră până azi, departe de solidaritatea de echipă. În prima sa misiune de comando, descoperea deodată apriga bucurie de a fi englez ca şi ceilalţi, de a fi pe cale să-şi îndeplinească, cu alţi englezi, o datorie comună. Înainta cu paşi înceţi, regulaţi, cu detectorul ţinut bine în unghiul format de braţul drept, o carabină în bandulieră, mica lui panoplie de aparate de deminat, agăţată de centură: baioneta pentru sondat, cleştele, foarfecă, o lampă de buzunar miniaturală a cărei rază luminoasă filtra printr-o deschidere strâmtă, ca privirea tulburătoare a unei femei frumoase.

Funcţiile de comandant ale lui Geoffrey Dingale încetaseră în momentul când cei trei se puseseră în mişcare. Nu mai exista nici un locotenent între ei, erau numai trei echipieri care îndeplineau împreună o misiune bine determinată. În cadrul acesteia, poziţia locotenentului era subalternă: purta un fel de traistă din care va scoate, la momentul oportun, reperele uşor fosforescente menite să marcheze drumul de înapoiere.

Dacă va fi o înapoiere...

Geoffrey Dingale realiza că cei douăzeci de ani de ziaristică îl învăţaseră cel puţin un lucru: arta de a aprecia orice situaţie cu realism, de a despuia lucrurile sau vorbele de ceea ce numea el, în vocabularul său personal, „folclorul” lor, în sfârşit. De a înfrunta adevărul gol goluţ. Sute de interviuri îi dăduseră obiceiul de a se pune în locul interlocutorului său, de a raţiona ca el, pentru ca să-şi poată da mai bine seama de punctul lui de vedere.

Şi pe când călca pe urmele proaspete lăsate pe nisip de Samuel Bloomfield. Locotenentul Dingale se străduia să raţioneze în acelaşi fel ca adversarul său imediat: ofiţerul

german, comandant al micii „task force” însărcinată cu paza apeductului.

Ca şi Dingale, acesta auzise, în zorii zilei, explozia care însemnase sfârşitul *Primulei.* Trimisese desigur imediat un vehicul la locul cu pricina. Se dusese probabil el însuşi. Dacă găsise pe unul sau mai mulţi supravieţuitori ai echipei locotenentului Gibbs, îi luase prizonieri. În orice caz, sensul misiunii lor nu-i putuse scăpa.

În aceeaşi seară, se ciocnise cu *Garoafa.* Nici în cazul ăsta, tentativa locotenentului Baker şi a oamenilor lui nu suscita vreun echivoc.

Şi ofiţerul din *Afrikakorps* raportase, prin radio, eşalonului superior. Geoffrey Dingale îşi închipuia circuitul făcut de această ştire şi de interpretarea ei de către criticii statului major germano-italian: puteau să-şi dea seama că periplul coloanei Matthews nu se concretizează într-o ofensivă pe la sud şi destinată să ia forţele Axei prin spate.

În aceste condiţii, ea apărea ca o simplă diversiune, cu scopul de a fixa atenţia asupra acestui sector, aducând în acelaşi timp comando-urile însărcinate cu distrugerea conductei la punctele lor de plecare. Şi cum inamicul nu avea nici un motiv să presupună că numărul acestor comando-uri se limita numai la două, era mai mult ca probabil că, în clipa în care cei trei oameni înaintau în tăcere prin nisipuri, patrulele germane explorau întunericul în căutarea altor eventuali agresori.

Aceasta era rubrica pasivului. La activ figura faptul că formaţia comando-ului *Narcisa* era încă intactă şi că numai patru kilometri o despărţea de obiectivul său. În plus, apropierea unei patrule nu putea fi decât zgomotoasă. Cei trei oameni păreau să aibă o şansă rezonabilă să scape de vigilenţa ei.

În cele din urmă, totul nu depindea decât de mine. Conştient că reprezintă, după eliminarea lui Gibbs şi a lui Baker, ultima carte a comando-urilor, Dingale se hotărâse să impună lui Bloomfield o prudenţă extremă.

Freddie Bunks era ultimul în şir. Bookmaker-ul din Limehouse simţea cum îl loveşte în mers, pe partea stângă, sacul cu explozivele. E uluitor, se gândea el, ce pot pune la punct, în timp de război, cercetătorii. Aşa cum i se explicase în timpul instrucţiei pe care o făcuse, cu câţiva ani mai înainte ar fi „lucrat” cu dinamită sau cu şedită, produse care cereau o manipulare delicată. În schimb acum, era suficient să lipească pe porcăria aia de ţeavă o pastă care se modela uşor şi în care era

suficient să strecori un detonator. Plasticul, aşa cum se numea acest amestec de nitroceluloză şi nitroglicerină, se putea transporta fără să iei nici un fel de precauţiune.

Şi dacă Freddie Bunks fluiera printre dinţi una din ultimele melodii popularizate, chiar înaintea războiului, de către Henry Hall şi orchestra lui, asta nu se datora faptului că, asemenea unui băieţaş, îi era „frică de întuneric”. Şi nici nu intenţiona să evidenţieze o dezinvoltură pe care nu o resimţea. Freddie Bunks exprima pur şi simplu pitorescul unei situaţii cel puţin neaşteptate: fusese nevoie să se adune, să se constituie, să se pună în mişcare coloana Matthews pentru ca să se poată lansa în mijlocul naturii trei comando-uri de elită. Ultimul din aceste comando-uri îşi unea acum forţele. Pentru ce? Pentru a duce până la obiectiv un prăpădit de „bookie[16]” din East-End! Freddie Bunks fluiera pentru că îşi imagina o vastă piramidă – în fond, nu se găseau destule în Egipt? – a cărei bază era formată din indivizi neglijabili ca locotenent-colonelul Matthews sau maiorul Hobson, dar în vârful căreia se găsea el, Freddie Bunks.

Nu era un lucru chiar aşa de neplăcut…

*

Samuel Bloomfield merse circa trei sute de metri drept înaintea lui. De la platforma stâncoasă, terenul cobora pe o pantă foarte uşoară. Tânărul ceasornicar înainta într-o relativă securitate, având încredere atât în instinctul lui cât şi în ceea ce învăţase în timpul stagiului său de formare. În spatele lui, locotenentul Dingale înfipsese trei mici ţăruşi, unul la fiecare sută de metri aproximativ, în axul drumului pe care îl urmau.

O infimă umflătură a nisipului îl făcu să se încrunte. Se descărcă de greutatea detectorului, îl puse în baterie şi îl plimbă pe teren în faţa lui. Lucra cu o încetineală extremă, ţinând seama de raza de acţiune a aparatului care nu depăşea un metru. Pe de altă parte, detectorul avea nevoie de un reglaj constant.

Şuieratul care se auzi în ascultătoare nu făcu decât să confirme ceea ce presimţea…

În spatele lui, Dingale şi Freddie Bunks se opriseră. Stăteau nemişcaţi, cu răsuflarea tăiată.

— Anticar sau antipersonal? întrebă ofiţerul.

Trebui să repete întrebarea după ce Bloomfield îşi scoase casca.

— Nu pot să spun, răspunse specialistul. Aparatul reacţionează

[16] Bookmaker. (n. tr.).

în prezenţa oricărei mase metalice cu aceeaşi intensitate. O cutie de conserve, o schijă de obuz sunt de ajuns ca să-l activeze. Bineînţeles în această regiune cu siguranţă e vorba de o mină.

Şi îngenunchease pe nisipul, pe care îl mângâia cu degetele întinse.

Foarte repede, găsi ceea ce căuta: minuscula antenă a unui detunător prin presiune. La rasul nisipului, aprinse mica lampă electrică. Dingale îngenunche şi el, la rândul său, ca să-l ajute. Sub slaba rază de lumină a lămpii pe care ofiţerul i-o luase din mână, tânărul degajă cu mare băgare de seamă partea superioară a unui fel de cutie de conserve, pe care era aşezat dispozitivul care făcea să funcţioneze capcana de la care porneau, la dreapta şi la stângă, două lire subţiri care dispăreau în nisip.

— S Miz 35, explică el încet. Mai cunoscută sub numele de „mină S”. „S”, asta înseamnă „Springen”, a sări.

— Cum funcţionează? întreabă Dingale.

— E machiavelic. Cele două fire pe care le vedeţi sunt legate de nişte puncte fixe, la o distanţă de vreo zece metri. Dacă te împiedici de ele, firul liberează detunătorul, mina sare în aer şi explodează deasupra solului cu o putere formidabilă. Gândiţi-vă că la treizeci de metri o schijă mai poate omorî un om.

— Cum poate fi neutralizată?

— Când a fost aşezată, cele două mici ştifturi ale antenei de unde pornesc firele au fost scoase. Voi pune altele, cu ajutorul acestui fir subţire de oţel pe care l-am adus anume, după care voi putea tăia firele şi o vom ocoli. E o treabă delicată.

Într-adevăr, fură necesare câteva minute în timpul cărora Dingale continuă să ţină lampa, străduindu-se să nu tremure. Aplecat asupra redutabilei maşini a morţii, resimţea o senzaţie inedită de anxietate şi dezgust. Oamenii comando-ului *Narcisa* se găseau angajaţi într-o formă a războiului relativ nouă. 1914-1918 cunoscuse războiul de tranşee, 1940 războiul de mişcare, 1942 văzuse cum se naşte în Africa războiul minelor. Îngropate cu miile, ele deveniseră meterezele prin care beligeranţii din nisipuri îşi înconjurau taberele lor întărite. Să dai de hac acestor metereze, deseori largi de mai mulţi kilometri, era o treabă de titani[17]. Soluţia cea mai expeditivă imaginată de englezi era Scorpionul, un tanc echipat special ca să producă explozia

[17] Pe plajele Normandiei, după 1844, fuseseră scoase peste douăzeci de milioane de mine. (n. tr.).

minelor înaintea lui. Dar această metodă tehnică avea dezavantajul de a fi indiscretă...

În sfârşit, Samuel Bloomfield se ridică, îşi şterse fruntea de sudoare: cu tot frigul era lac de apă.

— Putem continua, spuse el. Îşi puse la loc harnaşamentul, ridică pe umăr detectorul nr. 4. Reluă încet drumul.

Geoffrey Dingale înfipse unul din micile lui ţăruşi. Freddie Bunks, care din ordinul şefului său se ţinuse departe, trecu foarte respectuos la mare distanţă de mina neutralizată. Pentru moment bookmaker-ului din Limehouse îi pierise piuitul. Sistemul lui nervos suporta greu tensiunea pricinuită de mină.

Fostul corespondent de război verifică direcţia cu busola. Deoarece experienţa dovedise că germanii aşezau minele în linii succesive, logica voia ca ei să meargă drept înainte, atenţi ca să nu le scape viitoarea capcană.

După două sute cincizeci de metri, Samuel Bloomfield se opri din nou. Cu instinctul, ca şi cu privirea, descoperi maşina infernală. Detectorul i-o confirmă imediat.

Conform regulii stabilite, Freddie Bunks, ca şi prima oară, se întinse la pământ, la vreo douăzeci de metri în urmă. Dar locotenentul preferă să rămână lângă cel însărcinat cu deminarea. Pentru a-l ajuta cu lampa, dar şi pentru a-şi înşela nerăbdarea: din momentul plecării înaintau cu o încetineală dezesperantă.

— Încă una antipersonal? întrebă el.

— Nu, răspunse tânărul ceasornicar care se şi apucase de lucru. Cred că e vorba de o „Tellermine", o mină farfurie, având treizeci şi doi de centimetri în diametru şi zece în înălţime.

— Dar, obiectă locotenentul, credeam că pentru a face să explodeze acest soi de porcărie, este nevoie de greutatea unui vehicul. De ce nu trecem mai departe?

— Vă rog să mă iertaţi, spuse Bloomfield, continuându-şi lucrul. În principiu, pentru ca o asemenea maşină să explodeze, e într-adevăr nevoie de o greutate de o sută cincizeci de kilograme. Dar deseori, nemţii instalează capcane pe minele lor antitanc, legându-le de una antipersonal, care sare zece metri mai departe. Sunt vicioşi, ştiţi...

La asta nu se putea replica nimic. În timpul stagiului pe care Dingale îl făcuse la comando-uri, fusese prevenit îndeajuns împotriva a tot felul de surprize dezagreabile pe care le ascundeau câmpurile de mine, pentru ca să nu se resemneze.

— O.K. Fă cum crezi că e mai bine.

Se întinse la rândul său la pământ, în timp ce Bloomfield asculta mina T Miz 35 cu degetele lui suple. Cel mai greu lucru era, în fond, să aştepţi, să rezişti dorinţei de a te duce mai departe, să atingi obiectivul cât mai repede, bazându-te pe noroc. Fără îndoială, asta dusese *Primula* la pieire.

— Pentru numele lui Dumnezeu, şopti Freddie Bunks. Mi-aş da cu plăcere locul la primul derbi de după război pentru o ţigară Players.

— Ai face o afacere proastă, amice. Mai întâi pentru că punctul luminos al ţigării dumitale s-ar vedea de la o distantă de câţiva kilometri şi apoi, aşa cum te cunosc, ai toate şansele ca la viitorul derbi să mizezi pe câştigător.

O scurtă evocare a unei zile de mai la Epsom[18], a regelui în „jachetă”, a reginei cu pălăria pe cap, aburi pentru o clipă privirea bookmaker-ului. Un rictus amar i se ivi la colţul buzelor.

— Greşeşti şefule, spuse el. Glorioasa incertitudine a sportului constituie gogoşi pentru fraieri. Cursele sunt o ştiinţă sau, mai mult, o meserie. O meserie care necesită informaţii de fiecare clipă, ca şi a dumitale. Când mă voi reîntoarce la Londra, după acest război împuţit, n-am să mai cunosc nici o singură gloabă. Îmi vor trebui ani de zile ca să mă pun din nou la punct.

Dingale, oarecum emoţionat, îl bătu pe umeri.

— Hai, Freddie, făcu el. Lasă pesimismul.

Mina anticar era într-adevăr legată de o „Springmine” pe care greutatea unui singur om pe mina principală era suficient ca să o declanşeze. Când, în urma unui apel discret al lui Bloomfield, Dingale se ridică, constată că această a doua neutralizare a unei mine durase douăzeci de minute.

Era aproape douăsprezece. De la plecare, comando-ul *Narcisa* străbătuse aproximativ cinci sute de metri şi, în două rânduri, Bloomfield îşi jucase partida în contra morţii.

Cele trei siluete negre, infime în imensitatea nopţii, reluară dramatica lor înaintare.

*

La ora două dimineaţa rămăseseră mai mult de două mii de metri de parcurs. Samuel Bloomfield neutralizase alte patru mine, toate asociate, cu variaţii mai mult sau mai puţin machiavelice pe tema iniţială. Într-atât încât Geoffrey Dingale, a cărui şiră a spinării eră parcursă de un fior de nelinişte la simpla

[18] Localitate unde se ţine cel mai faimos concurs hipic al Angliei: Derbiul de la Epsom. (n. tr.).

evocare a unei „Springmine”, ajunsese să o considere ca un mic dispozitiv banal, faţă de hidoasele combinaţii de moarte pe care le dezgropa Bloomfield.

Tânărul se achita grozav de sarcina lui. Dingale era convins că, dacă ar fi fost un altul decât el, comando-ul *Narcisa* ar fi sărit demult în aer. Atât de diabolic era conceput câmpul de mine. Pe când, făcând uz de prudenţă, de intuiţie şi de îndemânare, ceasornicarul reuşise să-i aducă la jumătatea drumului.

Preţul acestei isprăvi era bineînţeles, încetineala. Dingale începea să-şi dea seama că luna va apune înainte ca grupul de comando să-şi poată îndeplini misiunea. În acest caz, nu îndrăznea să înfrunte decizia pe care va trebui să o ia, alegerea în faţa căruia va fi pus: să continue înaintarea în întunericul beznă de la sfârşitul nopţii sau să se întoarcă înapoi cu echipa.

Se uita la ceas din ce în ce mai des, ca să determine timpul exact care le mai rămăsese, confruntând mişcarea acelor de pe ecran cu cea a lunii pe cerul întunecat.

— Ascultă, şefule! spuse deodată Freddie Bunks.

Samuel Bloomfield îşi continua înaintarea înceată, aplecat asupra terenului, dar Geoffrey Dingale se opri, cu urechea atentă, adulmecând aerul deşertului ca şi cum mirosul putea, în această situaţie, să vină în ajutorul auzului.

Percepu zgomotul îndepărtat al unor motoare şi ceea ce i se păru a fi uruitul înăbuşit al unor şenile. Undeva, nu prea departe, o unitate motorizată se deplasa în noapte. În locul unde se aflau, nu putea fi vorba de o coloană blindată, în afară de cazul în care comandamentul Axei – ceea ce era foarte puţin probabil – ar fi hotărât să sustragă unele forţe de pe frontul de la El-Alamein pentru a înfrunta coloana Matthews. A cărei importanţă exactă aviaţia o putuse măsura.

Era deci desigur vorba de o patrulă de protecţie a apeductului, a cărei apropiere era amplificată de tăcerea nocturnă.

— La pământ! ordonă Dingale. Camuflaţi-vă, la maximum. Au poate şi proiectoare.

În genunchi şi folosindu-şi cuţitul ca pe o sapă, începu şi el să scobească în crusta subţire, mai întărită, care acoperea nisipul, o groapă de vreo cincisprezece centimetri adâncime, nu mai mult, în care se putea ghemui la apropierea inamicului. Ceilalţi doi îl imitară cu febrilitate.

Când fură întinşi pe burtă în stratul lor de nisip, zgomotul formaţiei motorizate se amplificase într-atât, încât îi putea identifica complet componenţa. Era o patrulă de aceiaşi tip pe

care o zăriseră la sfârşitul după-amiezii. Ea avea însă, estima Samuel Bloomfield, al cărui auz era fără discuţie de o fineţe imbatabilă, două vehicule suplimentare: o maşină de comandament şi o motocicletă după toate aparenţele cu ataş. A cărei întrebuinţare era foarte răspândita în Wehrmacht.

Întreaga formaţie se apropia, asta era incontestabil, dar rămânea încă ascunsă ochilor lui Dingale şi a oamenilor lui. Din pricina unei uşoare depresiuni în întinderea în finită a nisipului. Când, în sfârşit, se ivi pe vârful unei mici înălţimi, locotenentul britanic o zări cu atât mai precis cu cât panta terenului se prelungea, insensibilă dar regulată, de la podişul stâncos care constituia punctul de plecate al comando-ului şi până în fundul micii văgăuni de nisip unde curgea, în conducta sa cilindrică, preţiosul produs al trupelor germane şi italiene.

Mica maşină de legătură mergea în frunte, net detaşată de grup. Maşina de comandament, mai grea şi mai masivă, tancul şi automitraliera o urmau şi motocicleta încheia formaţia.

Pe al doilea vehicul era montat un proiector. Raza lui de lumină străpunse dintr-odată, doar timp de câteva secunde, noaptea, ca un far pe o coastă neospitalieră, apoi se stinse. Se aprinse din nou, pentru o nouă şi scurtă inspecţie, trei sute de metri mai departe.

Dingale, ridicat puţin pe coate, urmărea manevra. Aprecia la justa lor valoare riscurile pe care şi le asumau germanii. Era de ajuns ca o patrulă a *Aviaţiei Regale Engleze* să se găsească în acest moment precis în împrejurimi, pentru ca ea să poată deduce, din aceste scurte licăriri, traseul exact al conductei.

Dar la drept; vorbind, din două rele, cei de la *Afrikakorps* o aleseseră poate pe cea mai puţin importantă: considerau desigur că o echipă de sabotori, din acelea din care eliminaseră în cursul zilei două, avea şanse mai mari să atingă conducta, decât un avion, atacând chiar în picaj o ţintă aşa de îngustă.

Apoi, îşi mai spuse Dingale, dacă în nord bătălia cea mare era angajată, secretul conductei pierdea mult din importanţa lui. Nu importa decât funcţionarea ei neîntreruptă.

Lumina lunii era încă suficientă pentru ca să aprecieze aproape exact distanţa care îl despărţea de patrula motorizată. O socoti de aproximativ o mie cinci sute de metri. În mod paradoxal, cei trei oameni ai comando-ului *Narcisa* erau în afara bătăii proiectorului, dar perfect susceptibili de a fi reperaţi de observatorii patrulei, dacă ar fi avut nefericita idee să se ridice în picioare.

— Îngropaţi-vă în pământ, băieţi, şi nici o mişcare. N-au să ne vadă. E numai o chestie de răbdare.

Bloomfield şi Bunks erau bineînţeles de aceeaşi părere, dar răbdare le trebuia cam multă! Într-adevăr, germanii înaintau în direcţia sud-vest cu o încetineală dezesperantă, scotocind fără îndoială zona din apropierea conductei, metru cu metru. Dingale, căruia îi bătea inima, aştepta, îşi punea întrebarea dacă, de la înălţimea turelei, comandantul tancului nu putea să vadă slaba fosforescenţă a reperelor pe care le înfipsese.

Se scurse un sfert de ceas înainte ca fostul corespondent de război să-şi dea seama că zgomotul motoarelor mergea descrescând, că fulgerările proiectorului se situau din ce în ce mai pe dreapta.

— Cred că se cară, şefule, observă Bunks, traducând astfel propriul lui gând.

— Se îndepărtează, asta e sigur, admise Bloomfield.

Era ora 2 şi 25. Geoffrey Dingale mai aşteptă cinci minute, pentru a avea toate şansele de partea sa, apoi:

— Continuăm, decise el.

*

Pe măsură ce continuau, implantaţia minelor se dovedea tot mai densă. La început, axele pe care erau ancorate erau distanţate la câte două, trei sute de metri. Acum erau infinit mai aproape. La fiecare douăzeci şi cinci, treizeci de metri, o nouă alarmă. Bloomfield repera antenele de tunătorului vreunei mine săritoare, degaja cu răbdare capătul superior al cilindrului, căuta firele capcanei, înainte de a-şi aşeza ştifturile. Sau, sonda terenul cu baioneta ca să delimiteze centrul unei mine anticar şi ca să neutralizeze legăturile ei neaşteptate cu alte explozibile. În felul acesta. Samuel căpăta experienţă tehnică dar sistemul nervos al lui Freddie Bunks părea să se degradeze în aceeaşi proporţie. Bookmaker-ul se lipea de pământ de fiecare dată când Bloomfield începea periculoasa operaţie şi îl auzeai înjurând şi blestemând printre dinţi, folosind un vocabular de o bogăţie uimitoare.

Cât despre Dingale, el urmărea cu inima strânsă drumul celest al lunii. Satelitul era pe punctul de a dispare în spatele liniei sumbre a nisipurilor. La 3 şi 30 de minute, în momentul când încetă să mai distingă în faţa lui silueta lui Bloomfield, îi mai rămânea comando-ului *Narcisa* cam nouă sute de metri de parcurs înainte de a ajunge la linia pe care se situase trecerea patrulei.

Erau multe şanse ca această linie să fie cea a apeductului. Dar, pe de altă parte, nimic nu te autoriza să crezi că germanii nu aşezaseră capcane pe marginea imediată a lucrării, amenajând astfel un culoar de supraveghere paralel cu conducta dar mergând între *două* câmpuri de mine.

Să termine înaintarea într-un întuneric total, sa traverseze culoarul, să atace conducta orbeşte, însemna să-şi asume un risc teribil, să compromită lucrarea imensă şi plină de răbdare pe care o executase Bloomfield în noaptea asta şi care-i adusese la trei sferturi din drum.

Când ceasornicarul se ridică, după ce neutralizase o noua mină acum inofensivă, Dingale cu voce calmă îşi anunţă decizia:

— Stop, Sam! pentru noaptea asta ajunge. Ne înapoiem.

Freddie Banks nu-şi putu reţine o exclamaţie de surprindere care se transformă într-un suspin de uşurare.

— O lăsăm baltă, şefule?

— Din contra, răspunse ziaristul, reîncepem din nou noaptea viitoare cu şansele intacte şi numai cu câteva sute de metri de parcurs.

— Mă gândeam şi eu la asta de câtva timp, comentă Bloomfield. Dar de acum chiar lucrul comportă riscuri care îmi par exagerate. Dar ce se va întâmpla dacă un vânt va bate peste noapte şi ne va acoperi reperele?

— În cazul acesta va trebui să ne încredinţăm numai busolei, dar nu cred că ar fi un lucru supraomenesc. Cu un minim de noroc, plecând mâine la orele 23, ar trebui să reluăm treaba unde am lăsat-o spre miezul nopţii, să atingem obiectivul înainte de ora 2 dimineaţa, să ne retragem imediat şi să reluăm drumul înapoi înainte de ora trei. Şi calculul meu e destul de aproximativ. Hai, la drum!

Comando-ul relua drumul în sens invers. De data asta, Geoffrey Dingale mergea în frunte, străduindu-se să reconstituit itinerarul pe care îl urmase la venire. În întunericul aproape total, vârfurile fosforescente ale reperelor se vedeau mai bine.

Locotenentul se felicită: asta va permite, în seara viitoare, să avanseze ora plecării, pentru că era inutil să aştepte răsăritul lunii.

Ca şi la ducere, Freddie Bunks, încheia mica coloană. Deodată îl auziră râzând în hohote.

— Ei bine, Freddie, îţi spui desigur una pe care nu o cunoaştem până acum? glumi Dingale.

— Nu, şefule, răspunse bookmaker-ul, dar mi-aş da cu plăcere

locul la barul lui Clancy, într-o sâmbătă seară, numai ca să ştiu ce va spune *Buchetul.*

CAPITOLUL IX

Comentariul *Buchetului* fu din cele mai precise. Ca răspuns la scurtul expozeu al intenţiilor sale, pe care-l făcuse la ora 3 şi 30 de minute, Geoffrey Dingale nu primi decât un răspuns laconic, transmis, din partea colonelului Matthews, de radiotelegrafistul de serviciu:

— Decizia vă aparţine. Cunoaşteţi consecinţele.

Ceea ce se putea traduce într-o engleză şi mai elocventă: „aveţi mină liberă, dar faceţi treaba”.

Fostul corespondent de război nici nu dorea, de altfel, mai mult. Se punea în locul lui Matthews, ofiţerul de carieră cu douăzeci şi cinci sau treizeci de ani de serviciu. „Patronul” coloanei blindate şi, în mod accesoriu, ai operaţiunii *Buchetul* lansase în mijlocul naturii, la locul şi în momentul precis, trei comando-uri din care unul cel puţin trebuia să ajungă şi să lichideze apeductul lui *Afrikakorps*. Care din ele?

Matthews îşi îndeplinise în mod strict datoria dar, la drept vorbind, nimeni nu-i putea reproşa dacă avea un favorit în această cursă pentru succes, care era însă şi o cursă a morţii.

Favoritul său nu putea fi decât locotenentul Gibbs sau locotenentul Baker, doi tineri care nu cunoscuseră nimic până acum în afară de foarte tânăra lor viaţă militară, doi tineri care erau acum *a priori,* chiar dacă părăseau armata după război, ofiţeri de carieră ca şi el.

În mintea lui Matthews, era exclus ca un civil, atât de înveterat ca Dingale, care-şi târâse zilele prin sălile redacţiilor, critic acerb al metodelor militare, raţionalist impenitent, ca Dingale, în sfârşit, care reprezenta tot ceea ce un militar de carieră nu putea decât detesta, să fie singurul care să atingă ţelul.

Nu era vorba încă de aşa ceva şi din punct de vedere al misiunii, Matthews era desigur furios pe întârzierea de douăzeci şi patru de ore pe care ziaristul crezuse de cuviinţă să o impună. Dar practic vorbind nu putea interveni, pe de o parte pentru că fusese stabilit că fiecare şef de comando va beneficia de cea mai largă autonomie în cadrul obiectivului care îi fusese desemnat şi pe de altă parte pentru că celelalte două comando-uri fiind eliminate, Dingale şi oamenii lui rămâneau singura şansă de reuşită.

Mesajul lui Matthews nu putea fi deci decât laconic şi aspru, cu

atât mai mult, cu cât decizia lui Dingale echivala cu o cvasi sinucidere.

Fostul corespondent de război avusese, într-adevăr grijă să ia el însuşi casca postului de transmisie-recepţie pentru a asculta răspunsul *Buchetului.* Nu dorea ca cei trei tovarăşi ai lui să audă ce avea să-i spună Matthews. Pentru Michael Graves, Samuel Bloomfield şi Freddie Bunks, această discuţie se justifica perfect: anunţând amânarea operaţiei, locotenentul primise o săpunealã şi nici unui comandant de unitate, oricât de mică ar fi ea, nu-i putea face plăcere să fie dojenit de către superiori în faţa subalternilor săi. Lui Dingale îi era de-ajuns ca, în momentul când se băgau sub pături pentru a căuta somnul în negurile reci ale acestui sfârşit de noapte, surâsul celor trei tovarăşi ai săi să nu fie nici ironic, nici dispreţuitor, pentru a şti că-şi păstrase toată stima lor, că aprobau înţelepciunea hotărârii pe care o luase.

Dar acum, umblând încoace şi încolo în faţa adăpostului şeniletei, ziaristul se găsea singur în faţa teribilei scadenţe, în faţa consecinţelor sinistre la care Matthews făcuse aluzie.

Enunţul problemei era simplu: zorile care se vor ridica, în mai puţin de o oră, erau cele ale zilei de 25 octombrie 1942. Era şi momentul când coloana Matthews, cu misiunea ei de diversiune îndeplinită, trebuie să se înapoieze şi să se îndrepte spre baza ei de la El Mafara.

Pentru ce? Statul major al Armatei a 8-a nu considerase necesar să o explice locotenentului Dingale, dar acesta o ghicea cu uşurinţă: prezenţa coloanei Matthews la circa 400 de kilometri de orice bază de aprovizionare nu se explica decât în măsura în care inamicul rămânea în incertitudine, altfel spus, în măsura în care ofensiva nu era încă declanşată pe frontul de la El-Alamein. Dar, această ofensivă trebuia să aibă loc în perioada de lună plină, adică în jur de 24. Dacă retragerea coloanei Matthews fusese prevăzută pentru zorii zilei de 26 octombrie, aceasta însemna că mai înainte de acea dată, în nord, bătălia trebuia să fie angajată.

Cu începere din acest moment, întreruperea unei părţi a aprovizionării cu apă a lui Rommel devenea un element important, dacă nu capital, al rezultatului.

Acesta era motivul pentru care, sacrificând chiar în mod deliberat factorul timp, Dingale încerca să creadă că toate şansele sunt de partea lui.

Dar coloana Matthews odată plecată înapoi, reîntoarcerea la El Mafara devenea practic imposibilă. Într-adevăr, şenileta nu putea

să dispună de carburant suficient pentru a efectua drumul lung pe care îl reprezenta ocolirea, pe la sud, a depresiunii Kattara. Aceasta explica într-o mare măsură dublul eşec al *Primulei* şi al *Garoafei;* Gibbs şi Baker fuseseră obsedaţi de necesitatea de a reîntâlni coloana cel mai târziu în noaptea de 25 spre 26, aşa cum le prescriau instrucţiunile.

Dacă, în dimineaţa de 26, Dingale îşi menţinea încă toate şansele, asta se datora faptului că acceptase să plătească preţul unei asemenea hotărâri şi pentru că, neglijând imperativele strâmte ale disciplinei, angajase comando-ul *Narcisa* într-o prinsoare dramatică cu deşertul.

Un pariu pe care Freddie Bunks însuşi nu l-ar fi acceptat dacă i-ar fi cunoscut condiţiile. Dar, pentru moment, nimeni, afară de fostul corespondent de război, nu ştia nimic. Decise să aştepte zorile, singur, sub bolta întunecată, cu povara zdrobitoare a responsabilităţii salo.

*

Odată cu zorile, începu cea mai lungă zi a vieţii lui Dingale. Până la venirea nopţii, cei patru oameni ai comando-ului *Narcisa* vor fi supuşi unei totale inactivităţi. Dorind să-şi menajeze forţele, şi în acelaşi timp să evite o dezbatere care ar putea să ia naştere asupra viitorului misiunii, hotărî să se culce şi să doarmă, la rândul său, trecând comanda lui Graves.

— În ceea ce priveşte hrana, îi spuse el, vom folosi azi jumătăţi de raţie. Pe de o parte nu vom avea de cheltuit o energie prea mare şi pe de alta suntem pe cale să prelungim „campingul” nostru. E bine să ţinem seama şi de asta.

— Ne vei raţiona şi apa, şefule? întrebă Bunks căruia îi era mereu sete şi pentru care *aqua simplex,* dacă nu era la înălţimea unei beri spumoase, era totuşi mai bună decât nimic.

Dingale surâse.

— Nu, răspunse el, pentru apă nu e nevoie. Contăm tocmai pe tine ca să ne găseşti destulă, diseară.

Bookmarker-ul izbucni în râs, dar Sam Bloomfield, cu aerul său de lucrător conştiincios, ridică obiecţia:

— Dar, presupunând că nu vom găsi.

Sergentul Graves i-o luă înaintea ofiţerului:

— Atunci asta ar însemna că nu vom mai avea nevoie de apă, spuse el pe un ton violent.

Ceilalţi doi nu adăugară nici un comentariu: comando-ul *Narcisa* refuza să ia în considerare eşecul.

Ziua se scurse fără să fie obligaţi să facă ceva. În doua

rânduri, percepură un uruit îndepărtat: cel al patrulei blindate care urma fără încetare traseul conductei, dar cerul rămăsese tăcut. Nici o escadrilă, nici măcar un avion nu zbură deasupra sectorului în care comando-ul era ascuns. Dingale presupuse că toate forţele aeriene de care dispunea inamicul erau angajate pe coastă, în sectorul El-Alamein.

Se întrebă dacă germanii erau informaţi de plecarea coloanei Matthews. În caz afirmativ, ar putea crede că sabotorii apeductului renunţaseră la tentativele lor, şi, în consecinţă, ar putea să-şi slăbească vigilenţa. Dar acesta era un element pe care nu se prea putea conta.

Dacă şi ceilalţi trei îşi puneau întrebări de acelaşi fel, se abţinuseră în orice caz să le formuleze. În timpul lungilor ceasuri ale zilei, Graves şi Bloomfield rămăseseră singuri cu gândurile lor, descurajând cu gentileţe tentativele lui Freddie Bunks de a reînviora atmosfera cu câteva pagini din folclorul londonez.

La căderea nopţii, Graves prepară ceaiul pe care îl băură foarte tare, adăugându-i lapte concentrat îndulcit. Dingale pândea apariţia primei stele.

— Vântul de nisip, de care ne era frică, n-a mai bătut, spuse el. Ţăruşii înfipţi noaptea trecută vor fi uşor de găsit. Vom pleca deci la ora 21 şi 30 ca să fim la punctul de începere a lucrului la răsăritul lunii.

— Veţi lui contact cu *Buchetul?* întrebă sergentul.

— Mi se pare inutil, răspunse Dingale. Colonelul Matthews cunoaşte poziţia şi intenţiile noastre. Ne-a dat acordul său. Nu se aşteaptă ca să întrerupem astă seară tăcerea radio. De altfel, Michael, cred că nu mai este necesar să menţinem o pază lângă maşină. În momentul loviturii e mai bine să fim patru şi nu trei. Vei veni cu noi.

Figura sergentului se lumină.

— Ah! Domnule locotenent, nu puteaţi să nu faceţi o mai mare plăcere. Noaptea trecută m-am plictisit al dracului şi... Ştiţi pentru ce sunt în comando-uri.

— Ştiu, admise Dingale, dar îţi amintesc că nu e în intenţia şi nici în instrucţiunile mele să declanşez o încăierare. Nu vom lua contact cu inamicul decât dacă nu voi avea încotro.

Oamenii începură să se echipeze încă de la orele 21. Pentru orice eventualitate, ziaristul puse pe Graves să demonteze delcoul şeniletei. Cu cât se gândea mai mult, cu atât se felicita de hotărârea de a lua şi pe sergent cu el. Maşina nu risca nimic şi apoi dacă, în singurătatea lui, l-ar fi apucat fantezia pe Michael

să încerce o legătură prin radio era inutil să descopere că *Buchetul* nu mai răspunde.

*

Geoffrey Dingale puse primul piciorul pe nisip, îndreptându-se spre locul unde, în ajun, Samuel Bloomfield detectase prima mină. Busola cu cadranul luminos pe care o purta pe braţ îi dubla ceasul. Ţinea direcţia exactă tot atât de riguros ca aceea a unui avion navigând prin ceaţă, scurtând întunericul în căutarea primului său ţăruş. Ca şi în prima expediţie, locotenentul purta pachetul cu repere, devenit acum mult mai uşor.

Samuel Bloomfield, echipat cu detectorul nr. 4 şi tot utilajul, venea imediat după el. Tânărul ceasornicar din Glasgow era plin de încredere. Mergând în întâmpinarea morţii ascunsă sub nisip, se ştia în stare s-o învingă. În lumina experienţei din noaptea trecută, descoperea acum aspectul psihologic al misiunii sale. Nu era vorba pentru el să facă numai inofensive capcanele pregătite de germani. Trebuia să pătrundă şi gândirea care prezidase la aceste, preparative. Spiritul în care inamicul îşi aşezase apărarea odată înţeles, asta însemna că o şi pătrunsese. Or, el cunoştea acum intervalele la care erau aşezate diferitele şiruri de mine. În timpul lungilor ceasuri de aşteptare din cursul zilei, se gândise atât de mult la această problemă încât sfârşise prin a o dezlega, prin a vizualiza ultima bucată a parcursului.

Al treilea om al comando-ului, Freddie Bunks, simţea cum devine din nou nervos. Expansiv, direct, impulsiv, se gândea la o încăierare fără vreo îngrijorare specială, dar această formă perfidă a războiului, această ameninţare ascunsă sub fiecare dintre paşii pe care îi făcea, îi călca pe nervi. Înainta cu o teamă permanentă, atât de încordat încât, după două sute de metri, îl durea fiecare muşchi. Degeaba îşi dădea seama că Dingale înainta într-o zonă neutralizată, nu-şi putea, totuşi, stăpâni sentimentul de teamă.

Sergentul Graves avea parte de primul său moment de bucurie din clipa în care zărise ruinele fumegânde ale casei sale din Norwood. În ajun, Dingale îl însărcinase cu paza maşinii şi trebuise să facă apel la tot simţul său de disciplină ca să nu protesteze cu vehemenţă. Îşi văzuse tovarăşii dispărând în noapte, cu inima strânsă de o inexplicabilă gelozie şi vestea despre amânarea expediţiei îi pricinuise o plăcere amară. Acum cunoştea datele problemei. Ştia că câmpul de mine care mai rămânea de pătruns nu mai prezenta decât opt, nouă sute de metri şi că, chiar în noaptea aceasta, *Narcisa* va lovi.

În această primă misiune cu comando-urile, Michael Graves nu spera o luptă corp la corp, dar îi era de-ajuns să-şi imagineze suferinţa, anxietatea, panica germanilor în prezenta apeductului secat tocmai când valurile Armatei a 8-a se revărsau. Resimţea încă de pe acum o aprigă bucurie şi mâna i se crispa pe mitraliera pe care o purta la şold. Căci aceasta era misiunea pe care i-o încredinţase Dingale: luându-l cu el pe sergent, dotase micul grup cu o armă automată.

— Atenţie! Menţineţi cu stricteţe alinierea, ordonă ofiţerul. Aveţi grijă să ajungeţi până la ţăruş şi să treceţi la cel puţin un metru pe dreapta lui…

Primul reper era relativ, uşor de găsit. Micul lui vârf metalic lucea slab în întuneric, conform previziunilor. Cu sprâncenele încruntate de efortul ce-l făcea pentru a-şi reaminti parcursul din noaptea trecută, Dingale mergea spre al doilea ţăruş.

— Pe cinstea mea, spuse Freddie Banks, călcând cu grijă pe urmele lăsate de Samuel Bloomfield, te-ai crede în labirintul de la Hampton Court[19].

*

Aşa merse Dingale timp de o oră. Se străduia să umble cu paşi înceţi şi regulaţi, scurtând cu atenţie întunericul, convins că cea mai mică grabă putea da naştere greşelii de atenţie care ar provoca explozia fatală. Privirea lui se fixa mereu pe busolă, cercetând exactitatea direcţiei.

Bloomfield, care păstra o uimitoare memorie a asperităţilor terenului, îl ajuta cu scurte sugestii. Cei doi oameni cădeau întotdeauna de acord, ajungând cu regularitate la reperul următor, ceea ce îi păru lui Dingale de bun augur pentru drumul de înapoiere.

Când răsări luna, când lumina ei rece şi razantă scoase la iveală cele o mie şi una de asperităţi ale terenului. Comando-ul *Narcisa* era, practic, la locul unde trebuia să reia lucrul.

— Iată-ne ajunşi, spuse Dingale, la ora 22 şi 25, când regăsi triunghiul pe care îl făcuse pe nisip cu ajutorul a trei ţăruşi. Aici îţi reîncepi numărul tău, Sam.

Fără să spună o vorbă, tânărul izraelit îşi depăşi şeful, aplecat spre pământ. Detectorul pe care îl ţinea înaintea lui, ascultătoarele de la urechi nu mai erau decât nişte accesorii: ştia, cu o aproximaţie care nu depăşea cincizeci de centimetri,

[19] Reşedinţa regală favorită a lui Henric al VIII-lea în al cărei parc exista un faimos labirint. (n. tr.).

unde se găsea următoarea mină săritoare şi cele două mine antitanc, de care era legată…

Punctat de lungi şi epuizante aşteptări, în timp ce Sam neutraliza minele, de aşezarea ţăruşilor, de scurte şi prudente înaintări, drumul spre apeduct era reluat. Şi când, spre miezul nopţii, zgomotul motoarelor anunţă apropierea patrulei, Dingale nici nu avu nevoie să dea vreun ordin: cei trei oameni ai săi se şi apucaseră să sape în tăcere, cu cuţitul şi cu mâna, mica alveolă în care se vor ghemui.

În acest moment, comando-ul era la aproximativ patru sute de metri de pista pe care circula inamicul.

CAPITOLUL X

— Atenţie! spuse Dingale încet. De data asta suntem în raza de acţiune a proiectoarelor. Cel mai mic gest ne poate trăda.

Patrula germană înainta într-un puternic tumult de motoare şi de şenile zăngănind pe nisip. Noaptea trecută; la aproximativ un kilometru depărtare, păruse ireală şi îndepărtată. De data asta, apărea implacabilă şi enormă. Vuietul ei de fier şi de foc umplea microcosmosul derizoriu în care se ghemuiau cei patru englezi. Erau lungiţi pe burtă, cu gura aproape lipită de nisip, respirând misteriosul şi searbădul miros al deşertului. Aşteptau, cu inima bătând, cu gâtul înţepenit, neîndrăznind să rişte o privire deasupra solului, cu toate percepţiile senzoriale refugiate numai în auz, pândind clipa descătuşării când zgomotul va începe să descrească.

Rutina germană părea imuabilă. Ca şi în noaptea precedentă, proiectorul montat pe maşina de comandament proceda prin scurte revoluţiuni, scormonind pe 360 de grade terenul inegal.

În groapa lui, lipit de pământ, Dingale simţea, fizic, ca o arsură pe spinare, trecerea razei de lumină. I se păru că poziţia farului se situa puţin spre dreapta sa, în consecinţă, spre nord.

Când lumina se stinse, se destinse puţin. Se va aprinde din nou, în mai puţin de un minut şi, de data asta, spre stângă. Vor avea să treacă atunci din nou printr-un moment greu, dar va fi desigur ultimul.

Abia îşi făcuse loc în mintea lui această idee, când, deodată, avu impresia că sângele îi îngheaţă în vine.

Drept în faţa lor, în punctul aproximativ în care comando-ul *Narcisa* trebuia să ajungă pe pistă, coloana inamică se oprise...

*

Nu te puteai înşela. Dingale auzise perfect zgomotul cutiei de viteze a tancului trecând la punctul mort, apoi, după o uşoară accelerare, motorul stabilindu-se în slabul gâfâit al ralantiului extrem.

Şi celelalte vehicule procedaseră, pare-se, la fel. Motorul în doi timpi al motocicletei fusese chiar oprit.

Pentru o clipă, fostul corespondent de război crezu că au fost descoperiţi. O sudoare de gheaţă îi trecu pe şira spinării. Duse mâna spre centură, căutându-şi pistolul. Deschise gura ca să spună oamenilor săi că venise timpul să-şi vândă scump viaţa.

Totuşi, ceea ce aştepta, în timp ce raza proiectorului îi fixa pe toţi patru la pământ, nu se întâmplă. Peste murmurul surd al motoarelor se auzeau, ca într-o supraimpresiune cinematografică, voci germane dând ordine, schimbând între ele întrebări şi răspunsuri.

Rugându-se în tăcere ca nervii oamenilor lui să reziste la acest suspans, locotenentul aştepta încordat interpretarea celui mai mic zgomot care ajungea până la el.

Germanii nu se jenau. Era evident că nu presimţeau un pericol imediat: unii din ei fugeau de-a lungul coloanei. Hotărându-se în sfârşit că rişte o privire peste marginea gropii, Dingale observă licăririle lămpilor electrice. Unii vorbeau cu voce tare şi deşertul le aducea ecoul la rasul pământului, dar erau totuşi prea departe pentru ca fostul corespondent de război să poată prinde sensul spuselor lor.

N-aveau altceva de făcut decât să aştepte…

Trecură astfel cinci minute nesfârşite, apoi zece. În faţa lor, vocile se făceau mai nerăbdătoare, mai imperative, în sfârşit, un ordin răstit. Uşi de maşini se închiseră cu zgomot. O lovitură de picior porni motorul motocicletei. Cutia de viteze a tancului scârţâi iarăşi când conductorul ambreia. Încet, patrula pornea din nou.

Cu ochii ţintă pe cadranul luminos al ceasului, Geoffrey Dingale îşi impuse să mai aştepte două minute. Dar când proiectorul se aprinse pentru o nouă explorare, patrula era deja departe.

Englezul se ridică din groapă şi se aşeză pe nisip, scoase din buzunar batista mare, reglementară, de culoare kaki şi îşi şterse fruntea. În pofida frigului pătrunzător al nopţii africane, i se părea că nu-i fusese aşa de cald toată viaţa.

— Porcii ăştia sunt… începu Freddie Bunks.

— Taci din gură! Tăcere absolută! ordonă Dingale cu asprime.

Refuza instinctiv să-şi asume vreun risc, atâta vreme cât motivul opririi patrulei germane nu va fi fost clar explicat.

— Sam! La lucru. Continuăm… comandă el cu voce înceată. Nu ne mai rămân decât patru sute de metri fără oprire. Ar trebui să ne ia mai puţin de o oră.

Şi asta era expresia unei speranţe sincere, căci ceasul arăta deja douăsprezece şi un sfert.

La următorul sondaj pe care îl execută Bloomfield, sergentul Graves se apropie de ziarist.

— Adineauri eram convins că totul s-a terminat, şopti el.

— Fie vorba între noi, aşa credeam şi eu, admise Dingale.

— După părerea dumitale, ce au meşterit ei în timpul acestei pauze? Au luat o gustare?

— Dacă ar fi să judec după tonul vocilor, m-ar mira… Am avut impresia unei halte neprevăzute, dar…

— Ei, şefule, spuse atunci Bunks, trăgându-l de mânecă. Mi se pare că sunt acolo nişte tipi…

*

În genunchi pe teren, Samuel Bloomfield era tocmai ocupat cu palparea mecanismului delicat al unei noi mine antipersonal căutându-i antenele care o legau de restul reţelei. Asemenea unui spărgător de case de bani, tot eul său se concentra, în aceste momente, în vârful degetelor. Era profund indiferent la tot ce nu era legat de lucrul său.

Aplecat cu maximum de tensiune asupra lucrului tânărului ceasornicar, cronometrând operaţia, pregătindu-şi reperele, distrat în plus de intervenţia lui Graves, Geoffrey Dingale nu dăduse nici o atenţie celor ce se puteau petrece dincolo de câmpul de mine.

Pus imediat în gardă de avertismentul lui Bunks, avusese reflexul potrivit.

— La pământ! comandase el în şoaptă.

Cu mitraliera pusa imediat în baterie, Graves executase fără şovăire ordinul. Bookmaker-ul din East-End, încurcat de sacul lui cu explozive, fusese mai puţin iute şi mişcarea lui fu însoţită de o serie de înjurături care, deşi pronunţate în şoaptă, nu erau mai puţin pitoreşti.

Dingale se târî până la Samuel Bloomfield, îi puse uşor mâna pe umăr, îl puse printr-o scurtă frază şoptită la ureche în curent cu situaţia. Ceasornicarul încuviinţă dând din cap, dar îşi continuă cu răbdare lucrul.

Atunci, ridicat pe coate, locotenentul îşi regla binoclul şi încercă să identifice oamenii care se aflau în faţa lui. Căci, într-adevăr, erau acolo oameni. Vorbeau cu voce tare, dar cu fraze scurte, despre care nu se putea spune că sunt o conversaţie.

Clarul de lună, luminozitatea excepţională a binoclului dădură putinţa lui Dingale să repereze imediat maşina oprită în mijlocul deşertului, la aproximativ trei sute cincizeci de metri de comando-ul *Narcisei.* Era un mic vehicul de legătură, foarte asemănător „maşinii-cercetaş” a Armatei a 8-a şi ziaristul îi determină repede tipul: era identică cu aceea care, noaptea trecută, deschidea defilarea patrulei blindate germane.

Între timp, Samuel Bloomfield îi venise de hac minei sale. Cu un oftat de uşurare fixase micile sale ştifturi de oţel şi, alături de ofiţer, cerceta şi el noaptea întunecată.

— Nu cred să fie mai mulţi de doi, şopti el după un timp. Şi s-ar părea că repară…

Această apreciere a celei mai sensibile urechi a comando-ului corobora ceea ce Geoffrey Dingale vedea prin prismele binoclului.

Într-adevăr, doi oameni păreau că se agită în jurul maşinii oprite. Se distingeau nişte fulgerări intermitente ca şi cum unul din germani ar fi luminat, la intervale regulate, lucrul celuilalt. Pe de altă parte se auzeau uşoare clinchete de metal ca, de exemplu, nişte şocuri mici ale unei chei franceze pe diferite părţi ale motorului.

— Spuneţi-mi că nu e adevărat, şefule, şopti Bunks. Spuneţi-mi că porcii ăştia n-au căzut în pană exact sub nasul nostru!

— E fără nici o importanţă, îl asigură Graves cu un ton plin de ameninţare. O să le facem felul în doi timpi şi trei mişcări.

Cei patru oameni ai comando-ului *Narcisa* se lipiseră, instinctiv, unul de altul aşa încât să-şi poată schimba în şoaptă părerile.

Consternat, Geoffrey Dingale măsura importanţa dezastrului, căci era un dezastru. Trebuia să accepţi evidenţa: o coincidenţă inimaginabilă făcuse ca unul din vehiculele patrulei de supraveghere a conductei să cadă în pană în locul precis în care comando-ul *Narcisa* avea să iasă din încâlceala câmpului de mine. Aceasta era, fără nici o îndoiala posibilă, explicaţia opririi micii coloane, a interpolărilor pe care englezul le auzise.

Acum, când echipa lui Geoffrey Dingale, după două nopţi de eforturi, era pe cale să-şi atingă ţinta, era suficient pentru germani, dacă ar fi simţit apropierea inamicului, să tragă câteva lovituri de foc pentru a da alarma patrulei care progresa încet spre sud de-a lungul apeductului.

Şi numai dacă admitem că nu ar avea un aparat de radio la bordul blestematei lor de maşini.

După riscul mortal pe care şi-l asumase lăsând să plece, fără el şi fără oamenii lui, coloana Matthews, Geoffrey Dingale tremura de furie în faţa acestei noi lovituri a sorţii. Trei sute de metri îi mai separau de saltul final spre obiectiv, dar trei sute de metri pe care trebuiau să-i străbată, ca şi restul drumului, cu ritmul exasperant al unui melc, trei sute de metri pe care, ca şi pe restul parcursului, cea mai mică grabă, cel mai mic pas greşit,

putea să se traducă în dezintegrarea echipei.

Cu amărăciune, Geoffrey Dingale făcea o constatare înspăimântătoare. De două ore, de când începuseră această ultima etapă spre conductă, se obişnuise cu gândul că unul din cei patru putea sări în aer pe o mină fără. bineînţeles, să concretizeze, să personalizeze această idee. Dar, în orice caz, acceptase instinctiv această idee spunându-şi că ceilalţi trei vor atinge obiectivul, vor îndeplini misiunea. Acum era exclus. Fără să mai vorbim de o explozie, cel mai mic zgomot însemna ruina speranţelor operaţiunii *Buchetul.*

O clipă fu tentat să îndrepte pe Bloomfield spre dreapta sau spre stânga, chiar să se înapoieze pentru a începe un alt parcurs care le-ar fi permis să ajungă la pistă departe de maşina imobilizată, dar ridică din umeri: să modifice parcursul însemna să prelungească încă mai mult interminabila încercare. Ar fi însemnat poare şi obligaţia să amâne cu alte douăzeci şi patru de ore sabotajul conductei. Şi la aşa ceva nu se putea nici măcar gândi: Geoffrey Dingale ştia că nici nervii oamenilor lui, nici provizia de apă n-ar fi rezistat unei zile în plus de aşteptare obsedantă în şeniletă.

Făcu apel la tot realismul lui ca să considere cealaltă faţă a situaţiei: trebuia totuşi admis că dacă germanii părăsiseră în deşert o maşină cu echipajul ei, asta se explica prin aceea că nu le era teamă de nici un atac, de nici o surpriză neplăcută.

Totul, în atitudinea celor doi soldaţi, confirma această impresie. Efectuau reparaţia fără să le nici o măsură de prevedere, din contra, vorbind fără vreo reţinere şi, câteodată, chiar râzând. Unul din ei începu, la un moment dat, să fluiere un vals bavarez.

Pe de altă parte, înaintarea comando-ului avea loc în mare tăcere. Samuel nici nu mai avea nevoie de detector şi de vibraţia sa metalică. Acum sonda nisipul aproape la sigur.

— Ascultaţi-mă, şopti Dingale celorlalţi trei. Nici vorbă să renunţăm. Vom continua să înaintăm, dar atenţie! Nu vreau nici cel mai mic zgomot, care să-i poată alarma pe nemţi. Vom merge pe brânci. Căci siluetele noastre ar fi vizibile în clarul de lună şi vom menţine o imobilitate absolută cât timp Sam va lucra. Înţeles?

— Înţeles! răspunse Graves în numele celorlalţi doi. Dar când vom ajunge la pistă, le vom cădea în spate?

— Nu văd cum am putea face altfel, admise Dingale. Dar sper, sper, totuşi, că până atunci aceşti doi imbecili vor reuşi să se

depaneze şi s-o ia din loc.

Fără o vorbă, Samuel Bloomfield reluă înaintarea. Abandonând pur şi simplu detectorul, se hotărâse, pentru această ultimă etapă, să meargă drept înainte, în patru labe, sondând terenul metru cu metru, cu baioneta. În spatele lui. În şir, ceilalţi înaintau la fel. Dingale aşezând la intervale regulate ceea ce îi mai rămăsese din ţăruşii fosforescenţi.

Trecură minute. Mai avură loc două opriri în timp ce ceasornicarul din Glasgow dezamorsa nişte mine. Comando-ul *Narcisa* se apropia insensibil de obiectivul său. Mai rămaseră două sute cincizeci de metri, apoi două sute…

Englezii distingeau acum mai bine vocile germanilor. Fostul corespondent de război, care le înţelegea limba, fu în curând în stare să discearnă motivul penei. Unui soldat îi trebuise o jumătate de oră ea sa demonteze pompa de benzină, care nu mai funcţiona şi acum el şi camaradul lui încercau s-o repare. O făceau fără să se grăbească, ca acea profundă filosofie a militarului care îşi spune că aici, sau în altă parte, tot trebuia să omoare timpul.

Nepăsători, schimbau glume grosolane.

Samuel Bloomfield mai neutraliză o mină. Comando-ul *Narcisa* o porni iarăşi pentru o nouă şedinţă de reptaţie. Dingale se uită încă o dată la ceas: era ora 0 şi 40 de minute. Trebuiau să termine. Aprecia distanţa care îi separa de maşină ca fiind puţin mai mare de o sută de metri.

O nouă reptaţie le permise să treacă pe lângă o altă mină anticar şi, deodată, Bloomfield se întoarse, apucă mâneca locotenentului:

— Uitaţi-vă, şopti el. Stâlpii!

Dingale scoase un suspin de uşurare. La vreo treizeci de metri distinse net, înălţându-se pe nisip, unul din jaloanele de un metru pe care germanii aveau obiceiul sa aşeze ca să-şi delimiteze propriile lor câmpuri de mine. Uitându-se bine, se mai vedea şi un altul, nu departe, apoi un al treilea. Spaţiul liber al pistei se afla, desigur, în spatele lor.

Geoffrey Dingale îi informă pe Bunks şi pe Graves care îl urmară Tătremurând de nerăbdare, fără să se depărteze însă cu o şchioapă de traseul deschis de Bloomfield, continuau să înainteze ca nişte indieni pe pista de război.

Cei doi germani înjurau ca nişte birjari. Descoperiseră în acelaşi timp imposibilitatea de a executa reparaţia cu propriile lor mijloace, precum şi perspectiva de a-şi petrece aici o noapte

solitară şi îngheţată, în aşteptarea înapoierii patrulei.

Dezgustat, unul din ei se îndepărtă de maşină în direcţia câmpului de mine şi, cu picioarele răscrăcărate, se apucă să-şi descarce băşica…

*

În mijlocul acestei operaţii indispensabile, privirea lui surprinse reflexul metalic al baionetei pe care o ţinea în mână Bloomfield. Încruntă sprâncenele ca să vadă mai bine, percepu un slab zgomot metalic, în momentul când englezii se lipiră de pământ.

— *Wer da?* zbieră el.

CAPITOLUL XI

Dingale înjură din nou. Totul, dar absolut totul, devenea spinos în misiunea asta. Sperase să-i surprindă pe germani. Acum totul se sfârşise. Luna era la zenit. Îl distingea pe soldat tot aşa de bine ca în plină zi.

Era un tip zdravăn, bine legat. Purta pantalonul de culoare deschisă al lui *Afrikakorps* şi o bluză de pânză sub care avea probabil un tricou. Era idiot, dar Wehrmacht-ul se lăsase surprins de nopţile reci africane, tot ca şi de rigorile stepei ruseşti.

Pentru moment era încremenit de surpriză în poziţia necuviincioasă în care îl găsise propria lui descoperire, cu faţa la deşert, cu spatele spre maşină.

— *Wer da?* repetă el.

Şi Dingale auzi foarte distinct pe tovarăşul său, încă aplecat asupra motorului, spunându-i vesel:

— Ei bine! Ce-i cu tine, Ludwig? Vezi fantome?

Englezul înţelese că nu dispunea decât de un număr infim de secunde: timpul care le-ar fi trebuit lui Ludwig şi tovarăşului său să admită un lucru de necrezut, să înţeleagă că, efectiv, nişte oameni apăreau din străfundul nopţii şi se pregăteau să se repeadă la ei.

Pentru Dingale, aceasta era una din acele clipe excepţionale, când mecanismul creierului se demultiplică iar gândirea se ordonează în acelaşi timp cu extremă rigoare şi cu mare rapiditate, când soluţiile se impun ca şi cum ar fi emise de un ordinator electronic.

Tot succesul misiunii comando-ului *Narcisa* depindea de această clipă fugară: pentru a atinge conducta cei doi soldaţi germani trebuiau neutralizaţi, dar mai întâi trebuiau parcurşi încă vreo cincisprezece metri pentru ca să ajungă până la Ludwig şi aceşti cincisprezece metri, de la marginea câmpului de mine, constituiau un fantastic rămăşag: erau sau nu aşezate capcane, mine antipersonal care să sfârtece pe imprudentul care s-ar fi riscat, erau ele disimulate sub nisip, sau nu era nici una?

La atât se reducea totul!

Decizia aparţinea lui Geoffrey Dingale şi nimănui altuia. Nici vorbă să dea un ordin: nu trebuia să-i lase lui Ludwig timpul de a-şi veni în fire.

Ca şi cum ar fi calculat, ar fi raţionat, ar fi dezbătut toate astea

în calmul unui birou de stat major, Dingale se găsi deodată în poziţia unui alergător pe suta de metri, luând plecarea la lovitura de pistol a starterului. Ţâşnise literalmente din terenul în care era ascuns. Sacul cu ultimele repere îi alunecase de pe umăr, îşi simţi ca prin farmec pistolul în mână, binoclul îi bătea peste piept. Aşa cum o făcea la optsprezece ani, pentru gloria şcolii sale, se repezea spre ţel cu toată puterea muşchilor. Dar ţelul nu era o linie de sosire, era un soldat german care, idioţit de stupoare, îl privea venind.

O luciditate, care nu o atingi decât pe pragul morţii, îi descompunea fiecare pas al teribilei goane. Înclinat la patruzeci şi cinci de grade faţă de teren, tot corpul contribuia la viteza vertiginoasă, dar creierul, urmărind ca un simplu spectator efortul pe care îl făcea, ştia că fiecare pas putea fi ultimul.

Totuşi poate că era scris ca nenorocul, care urmărise aşa de persistent toată operaţiunea *Buchetul,* să se oprească aici. Geoffrey Dingale atinse fără nici o piedică linia de demarcaţie a zonei periculoase în momentul precis în care Ludwig, dezlegat în fine de teroarea care îl paralizase, se învârti pe loc şi se repezi spre maşina imobilizată, într-un iureş nebun, strigând ca să atragă atenţia camaradului său.

Vreo treizeci de metri îi separau de vehicul: mai mulţi decât îi trebuiau lui Dingale, în plin elan, ca să-l ajungă. Într-o fracţiune de secundă, englezul fu asupra lui cu pistolul ridicat. Lovi la întâmplare cu toate puterile cu ţeava armei, reţinând instinctiv un foc care ar fi deşteptat toate ecourile deşertului. Soldatul se prăbuşi grămadă. Geoffrey sări peste trupul lui ca peste un obstacol într-o cursă atletică şi-şi continuă goana spre maşină, fără să se oprească.

Din nefericire echipierul lui Ludwig beneficiase de cele câteva secunde indispensabile ca să se organizeze. Abandonând capota maşinii avusese timp să pună mâna pe o armă, care se găsea probabil pe scaunul vehiculului.

Dingale intui, mai mult decât văzu mişcarea, şi se trânti la pământ în clipa când pistolul mitralieră scuipă primele rafale.

*

Percepu zbârnâitul gloanţelor deasupra lui, în locul exact unde se găsea cu o fracţiune de secundă mai devreme. În momentul în care gloanţele se înfigeau în nisip, simţi pe piele de micul gheizer miniatural, pe care îl provocau. Contactul cu terenul fusese aşa de brutal încât scuipă nisipul care îi umplea gura.

I se păru că rafala puştii mitraliere făcuse, în tăcerea africană,

un zgomot enorm, ca o lovitură de tunet ce s-ar fi auzit dintr-un capăt de cer la celălalt, de la Cairo la Tripoli, de la El-Alamein la Sioua. Strânse pumnii de furie. Nu mai putea fi vorba acum de o apropiere pe nesimţite şi tăcută. Comando-ul *Narcisa* începuse lupta.

Pistolul mitralieră trase din nou. De data aceasta, soldatul german trebuia să se fi aşezat confortabil la pândă, în spatele tăbliilor maşinii sale. În plus, desigur că avea la îndemână, pe lângă arma sa, şi pe aceea pe care Ludwig o lăsase la locul ei pe scaun. Imbecilul ăsta era în stare să ţină comando-ul pe loc cine ştie cât timp.

În clipa asta, Dingale simţi că cineva, în spatele lui, îl trage de picior. Sergentul Graves încerca să-i atragă atenţia.

— Domnule locotenent, îi şopti el cu voce reţinută, sunt aici, în spatele dumitale, şi ceilalţi doi m-au urmat şi ei.

O caldă undă de mândrie înfioră pe ofiţer. El, un civil care nu ştiuse niciodată să dea cuiva un ordin, făcuse mai mult decât atât, îi antrenase prin exemplul lui. Dezamăgirea odată dispărută, se simţi dintr-odată miraculos de vioi şi de sprinten, perfect stăpân pe situaţie, conştient de ceea ce trebuia să facă.

— *O.K.* Michael, răspunse în şoaptă. Acum ascultă-mă bine. Nu vreau să vorbesc mai tare de frică ca tipul acela să nu ştie englezeşte. Ştiu doar şi eu germana... Am avut un noroc nemaipomenit să scăpăm fără să sărim în aer, dar acum trebuie să lucrăm repede, căci dacă indivizii ăia din patrulă au auzit împuşcăturile sunt desigur deja în drum spre noi. Mă auzi?

— Perfect, domnule locotenent. Continuaţi.

— Bine, Sam şi Freddie vor rămâne mai în urmă. Transmite-le ordinul să nu intervină decât atunci când spun eu. Eu voi căuta să reţin atenţia neamţului iar dumneata va trebui neapărat să-i cazi în spate. Înţeles?

— Înţeles, domnule.

— Atunci, haide.

Dingale se sculă şi, ochind maşina, trase una după alta trei gloanţe de revolver pe care le auzi ricoşând pe tablă chiar în clipa în care se lipi din nou la pământ: Riposta fu imediată: pistolul mitralieră mai scuipa o scurtă rafală, dar cu atâta precizie încât Dingale simţi o arsură în partea de sus a braţului, în momentul în care un glonte îi sfâşie mâneca echipamentului de luptă. Îşi dădu atunci seama că sub clarul de lună, inamicul îl distingea perfect. Şi nimic unde să se poată ascunde.

Dar sergentul Graves apreciase foarte exact situaţia, în timpul

cât durase rafala pistolului mitralieră progresase cu mai mult de zece metri spre dreapta, spre spatele maşinii deci, şi, conştient de pericolul în care se găsea şeful său, deschise la rândul său focul de mitralieră.

Arma soldatului german răspunse în noua direcţie. Imediat Geoffrey se precipită spre stânga. Se afla mai aproape de vehicul şi capota ridicată îi oferea o pavăză eficace. Încercă să se pună la adăpostul ei dintr-o singură dată, dar soldatul german era în gardă: fu cât pe-aci să fie curăţat de focul de armă. Se culcă din nou la pământ, lăsând iniţiativa lui Graves.

Acesta din urmă se afla acum la vreo douăzeci de metri în spatele maşinii şi într-o poziţie mult mai favorabilă decât cea a locotenentului, căci era oarecum în „contralună". Soldatul german îl vedea desigur mult mai greu. Totuşi, asediatul trimise o rafală în direcţia lui, la care sergentul răspunse printr-un foc mai susţinut. Dingale profită ca să se arunce sub roţile din faţă, la adăpostul capotei.

În tăcerea grea care urmă ultimului schimb de focuri, strigă în limba germană:

— Eşti încercuit, predă-te!

Din nou tăcere. Cu pistolul în mână, Dingale risca să iasă prudent din adăpostul lui. În maşină, soldatul, care stătuse desigur până acum pe vine, se sculase în picioare. Ţinea în mână pistolul mitralieră, fără ca să se poată şti dacă voia să-l arunce... sau să-l întrebuinţeze. Dingale deschise gura ea să-i dea ordin să arunce arma şi să ridice braţele, dar nu avu timp: mitraliera lui Graves lătra furios. Secerat la înălţimea pieptului, soldatul Wehrmacht-ului avu un fel de sughiţ, păru că se clatină o clipă pe picioare, apoi se răsturnă peste marginea uşii maşinii şi se prăbuşi pe nisip.

Surprins, fostul corespondent de război rămase o clipă ţintuit pe loc, dar deja una din acele furii oarbe, care îl apucau câteodată, îl înecă ca un val venit din adâncuri.

— Sergent, urlă el, ai omorât un om care era gata să se predea!

Graves, cu mitraliera din care mai ieşea o urmă de fum în mână, se apropie încet. O pată întunecată se întindea din ce în ce mai mult. În ciuda furiei care făcea să-i zvâcnească tâmplele, care îi împăienjeneau ochii cu lacrimi de exasperare, Dingale notă tremurul teribil din vocea lui Graves când acesta îi răspunse:

— Vă rog să mă scuzaţi domnule, dar eu am avut impresia că

voia să tragă în dumneavoastră.

Dingale simţi că şovăie, că se zbate în contra inevitabilului.

— Dar n-ai auzit că l-am somat că se predea.

Tremurul nu dispăruse când sergentul îi răspunse cu o politeţe glacială:

— Scuzaţi-mă domnule, dar nu ştiu nemţeşte.

Dingale se simţea copleşit. După acţiunea scurtă şi sângeroasă, se simţea golit de orice sentiment, îşi trecu mâna peste ochi ştergându-şi în acelaşi timp sudoarea îngheţată care îi curgea pe frunte.

O imagine i se formă deodată pe ecranul minţii. Aceea a pieţei unui mic sat grecesc, în lumina unei zile de primăvară. Un ofiţer urla un ordin în nemţeşte şi corpul unui moşneag se chircea sub gloanţele unui pluton de execuţie.

Înţelese sensul triumfului amar care vibra în vocea sergentului Graves...

Două focuri de armă, sfâşiind noaptea, îi aduseră la realitate.

— Opreşte-te ticălosule, sau te curăţ! se auzi o voce în limba engleză.

Din nou pocnetul altor împuşcături. Acţiunea avea loc spre stânga. Răsunară paşi îndepărtându-se repede.

Bunks apăru lângă Dingale.

— E al doilea neamţ, domnule locotenent, explică el. Cel pe care l-aţi aranjat în tăcere. A profitat de învălmăşeală ca s-o şteargă. Sam s-a luat după el.

Ziaristul îşi dădu seama că lovitura pe care o dăduse lui Ludwig. Nu făcuse altceva decât să-l ameţească. Dezarmat, nu putea să joace nici un rol în conflict. Ideea acestui om alergând prin deşert avea în ea ceva bizar şi totuşi, problema unei urmăriri nu se putea pune. De acum timpul era în contra comando-ului *Narcisa.*

Dingale se uită împrejur. Pista pe care circula patrula era abia trasată, dar avea totuşi lăţimea lui Regent Street[20]. E drept că era loc destul. Dacă planul desenat de Intelligence Service era exact, conducta trebuia să se afle la marginea acestei piste, de partea opusă celei prin care veniseră cei patru englezi.

În momentul în care era gata să facă gestul spre care tindeau de trei zile, locotenentul îşi aruncă privirea peste deşert. Îşi oferea lui însuşi serenitatea glacială a nopţii ca pe o scenă imensă şi magnifică, pe care nişte actori microscopici jucau un

[20] Stradă importantă şi bine cunoscută din Londra. (n. tr.).

act dramatic... Erau aşa de mici şi decorul atât de imens, încât pe Dingale îl pătrunse un fel de descurajare insidioasă. Se scutură ca un animal care se scoală din somn, respiră adânc briza răcoroasă care trecea peste oceanul nemişcat.

— Bunks! strigă el. E rândul tău. Urmează-mă. Graves, dumneata acoperi înaintarea şi... caută să-l recuperezi pe Bloomfield.

Micul ceasornicar din Glasgow tocmai se înapoia.

— Vă rog să mă scuzaţi domnule locotenent, spuse el suflând din greu. Cu toate astea pe mine, n-am putut să fug. Până să mă scap de ele, a dispărut în întuneric.

— N-are nici o importanţă, îl asigură Dingale. În orice caz, asta nu poate schimba întru nimic situaţia. Ai numai grijă să nu ne joace vreo festă. Haideţi!

Întorcând spatele maşinii, porni, urmat de Freddie Bunks. Dincolo de suprafaţa bătătorită a pistei, ghetele regăsiră nisipul moale. Se angajă pe el cu paşi prudenţi, cu ochi mari deschişi în noapte: ştia că acea conductă era undeva în faţa lui, dar nu avea nici cea mai mică idee la ce distanţă faţă de pistă se află. În plus, nu ştia nici cum se va prezenta, dacă era îngropată în nisip, sau doar aşezată pe teren. Merse aşa vreo cincizeci de metri.

Se opri ca să-şi verifice direcţia şi se uită înapoi. În spatele lui, sergentul Graves rămăsese pe marginea pistei, cu mitraliera în mână. Samuel Bloomfield îl urmase. Mergea la câţiva paşi în urma lui Bunks, desigur ca să-l apere de un eventual atac al lui Ludwig.

Dingale vru să pornească din nou, încet. Dar dintr-odată, sângele îi îngheţă în vine: pe partea superioară a încălţămintei simţise o infimă rezistenţă.

Mai târziu, reamintindu-şi faptele, avea să se întrebe, prin ce miracol şi cum de îi trecuse prin minte să-şi arunce deodată toată greutatea corpului spre spate.

Se înţepeni cu toată puterea când Bunks se lovi de el, şi strigă cu o voce fără timbru, forţându-se să-şi păstreze calmul:

— Freddie, atenţie! Vino încoace, dar fii prudent. Cred că m-am agăţat de firul de contact al unei mine.

*

— Mai ales nu atingeţi nimic şi nici un gest, domnule locotenent, riscaţi în orice moment să săriţi în aer, îl preveni vocea înecată a lui Bloomfield care venise lângă cei doi oameni.

Se aruncase, încă o dată, în patru labe, poziţia favorită a celui care deminează şi examină cu atenţie terenul la picioarele

locotenentului, fără însă să îndrăznească să-l atingă. În acest timp, Dingale se încorda atât de tare în poziţia în care încremenise, încât începu să simtă crampe în pulpe.

— Pentru Dumnezeu, şopti Bloomfield după câteva minute de examen atent. Tipii ăştia sunt mai vicioşi decât mi se spusese la şcoala comando-urilor. Nu numai că şi partea cealaltă a pistei e protejată de un câmp de mine, dar acestea dispun şi de un dispozitiv de alarmă. E o adevărată minune cerească că piciorul vi s-a prins sub fir şi că aţi băgat de seamă. Dacă aţi fi călcat pe el...

— Ce s-ar fi întâmplat? întrebă Dingale cu nerăbdare.

— Ei bine! Nu numai că aţi fi sărit în aer, asta fără doar şi poate, dar pe deasupra cel mai apropiat post fix de supraveghere ar fi fost pus în alarmă, prin simpla explozie a uneia din minele legate între ele prin acest fir.

— Eşti barem sigur că deşi mina nu a explodat, firul nu şi-a juca rolul de semnal de alarmă?

— Nu eşti niciodată sigur de nimic, răspunse Bloomfield cu vocea lui gravă şi serioasă, dar nu cred. În principiu, numai explozia minei şi ruperea contactului pot să declanşeze semnalul.

— Bine, ăsta este totuşi ceva! Pot să-mi mişc piciorul?

— Pentru nimic în lume! spuse repede ceasornicarul din Glasgow: şiretlicurile astea sunt de o fragilitate inimaginabilă. E, câteodată, suficientă cea mai mică mişcare a firului pentru ca totul să sară în aer: e un miracol că mai sunteţi întreg.

— Atunci ce ai să faci?

Samuel Bloomfield aduna deja pietricele şi scoici fosilizate.

— Am să sprijin cu atenţie firul de fiecare parte a încălţămintei dumitale, şi apoi dacă reuşesc, fără ca toată drăcia asta să sară în aer, am să caut să găsesc mina cea mai apropiată şi am s-o dezamorsez. Asta ar trebui să neutralizeze tot dispozitivul.

— Şi cât timp îţi va lua toată treaba asta?

— Cu puţin noroc, un sfert de ceas ar putea fi de ajuns. Mă voi strădui să mă grăbesc.

— Ştiu, Sam, spuse grav Dingale. Dă-i drumul. Am încredere.

În timp ce tânărul izraelit muncea febril, Geoffrey Dingale, ameninţat de dezintegrare, se străduia să-şi îndepărteze din minte teribila sabie a lui Damocles atârnată asupra vieţii lui. Se uită la ceas, încercă să evalueze la ce distanţă de locul unde comando-ul se pregătea să treacă peste ultimul obstacol putea să fie patrula germană.

Mica coloană germană înainta foarte încet. După cele ce văzuse Dingale socoti viteza ei la doisprezece, cincisprezece kilometri pe oră. Dacă, după pana suferită de maşina de legătură, restul vehiculelor continuaseră spre Sioua cu această viteză constantă, ea se găsea acum la vreo douăzeci de kilometri spre sud-est. În aceste condiţii, patrula era prea departe ca să fi putut auzi duelul care avusese loc pe pistă.

Dar asta era ipoteza cea mai favorabilă. De fapt, germanii ar fi putut să se oprească pe drum, sau poate ţineau legătura cu un post de observaţie mult mai aproape decât se putea crede.

În sfârşit, nenumărate dispozitive de alarmă ar fi putut deja să le joace un renghi fără ca englezii să o ştie. Mai mult ca oricând, succesul misiunii era o chestiune de viteză. Ţinea în cele câteva minute care urmau.

— Grăbeşte-te Sam. Te implor!

În acest moment. Bloomfield era ocupat să sape cu grijă nisipul sub încălţămintea şefului său. Spuse în sfârşit:

— Hai, domnule locotenent. Trageţi încetişor, foarte încetişor, piciorul înapoi.

Dingale trase încetişor piciorul… şi se pomeni aşezat pe nisip: când încercase să se sprijine pe el, piciorul anchilozat refuzase să-l susţină.

— Putem trece acum, Sam?

— Încă vreo câteva minute, domnule locotenent. Dezamorsez mina şi astfel toată reţeaua va fi neutralizată.

— Bunks! strigă Dingale, ca să uite de nerăbdarea care-l stăpânea. Eşti gata?

— Absolut gata, şefule, răspunse bookmaker-ul din Limehouse.

— Ai bidoanele? Profită de timpul ăsta mort ca să aduci şi pe cele ale lui Graves.

— Înţeles, şefule, alerg, spuse londonezul aşezându-şi materialul pe nisip.

Cinci minute mai târziu era înapoi şi Bloomfield, după un ultim şi minuţios examen al terenului, le dădu cale liberă.

Urmat de Bunks, ziaristul o porni la drum, încet, cu inima bătând de grija de a nu da peste un nou sistem de alarmă. Îi mai trebuiră cinci minute pentru a striga în sfârşit:

— Iată-ne ajunşi!

Freddie Bunks şi Sam Bloomfield îl ajunseră în punctul precis unde se oprise: în faţa unei tranşee de vreo cincizeci de centimetri adâncime, în fundul căreia puteai urmări cât vedeai cu ochii, o conductă cilindrică…

*

Dingale scoase un oftat de uşurare. Aşadar, iată conducta, apeductul pentru care opt oameni deja, cei ai *Primulei* şi ai *Garoafei,* fuseseră scoşi din luptă. Asta era deci ţelul pentru care trecuseră prin atâtea pericole, atâtea îngrijorări...

Se lăsă pe vine ca să poată să o atingă cu mâna. Era o conductă de fibro-ciment cu un diametru de circa patruzeci de centimetri. Sub palmă se simţea o uşoară vibraţie a apei care curgea ca sângele în vene.

— Grăbeşte-te Bunks, omule, spuse Dingale. Aruncă-mi asta în aer şi să plecăm în cinci minute.

Bookmaker-ul sări în spaţiul strâmt dintre pereţii tranşeei. Pe pipăite, căută cea mai apropiată legătură dintre ţevi.

— Lampă, ceru el de cum o găsi.

Dingale îi dădu lampa şi o slabă rază de lumină apăru în fundul tranşeei.

— Plastic, reluă Bunks.

Şi atunci Bloomfield îi întinse sacul. Locotenentul şi el aveau impresia că ajută un hoţ pe cale să spargă casa de bani a unei mari bănci din City.

— Îndepărtaţi-vă! comandă bookmaker-ul după două, trei minute. Ceilalţi doi îl ascultară şi se retraseră la vreo zece metri. Bunks scoase din buzunar un detonator. Acum îl punea la punct şi regla cordonul de aprindere înceată.

Culcat pe nisip, cu toate simţurile îndreptate spre tranşee. Dingale aştepta. O pace de nedescris îl învăluia. Totul se petrecea ca şi cum, pentru el, viaţa se sfârşea la marginea acestei brazde care tăia deşertul. Problemele înapoierii nici măcar nu-l atingeau. De fapt nici nu se gândise la ele din clipa în care luase decizia să întârzie cu douăzeci şi patru de ore înaintarea spre obiectiv.

Îl văzu pe Bunks sărind din tranşee şi fugind spre ei precedat de o umbră neagră, nemăsurat de lungă, căci luna îşi începuse ultima parte a drumului ei.

Se culcă la jumătatea drumului, cu nici măcar o secundă mai devreme, căci o deflagraţie surdă zgudui terenul chiar în momentul când se lipea de el. În aceeaşi clipă, un fel de gheizer izbucni din teren, înalt de mai bine de zece metri: o coloană de apă amestecată cu nisip, pietre, bucăţi de fibro-ciment.

Geoffrey Dingale se ridică într-o clipită, sări înainte urmat de Bloomfield. Bunks al cărui parcurs era mai scurt, era deja la marginea gropii.

Căci tranşeea, la locul exploziei, se lărgise într-un crater cu un diametru de cinci-şase metri. Bookmaker-ul din East-End nu făcuse economie de plastic. Apeductul era sfărâmat pe întreaga lungime a unui element component şi, desigur, crăpat pe mulţi metri mai departe. Evident, dacă toate cele trei comando-uri şi-ar fi putut îndeplini misiunea, s-ar fi putut vorbi de o scoatere definitivă din serviciu a întregii instalaţii. Cu ceea ce făcuse însă *Narcisa* se putea totuşi conta pe o întrerupere a alimentării cu apă timp de cel puţin trei zile.

Trei zile... Era aproximativ ceea ce era necesar pentru a câştiga bătălia de la El-Alamein.

Timp de câteva clipe contemplară, în noaptea luminoasă, fierberea apei care ţâşnea din groapă ca dintr-un izvor, înainte de a se pierde în eterna şi nestinsa sete a nisipului.

— Misiune executată, domnule locotenent, spuse dintr-odată Freddie Bunks, căruia spectacolul părea să-i dea un sentiment de disciplină militară.

Completă totuşi cu inimitabilul lui accent londonez:

— Comando-ul setei a tăiat apa. Hai noroc, nemţilor!

— Bună treabă, aprobă Dingale. Dar e cazul să ne cărăm de aici cu toată iuţeala. Bidoanele... Umpleţi-le! Grăbiţi-vă!

Cu picioarele până la jumătate în apă, bookmaker-ul băgă unul după altul în preţiosul lichid bidoanele, din care Bloomfield şi Dingale luară, frăţeşte, o încărcătură egală.

— Repede la drum! îi zori ziaristul, luând-o în fruntea celor doi şi alergând spre maşina imobilizată de pe pistă.

Înaintau toţi trei în zgomotul bidoanelor care se ciocneau între ele şi trebuiră să facă jumătate din drum până să perceapă apelurile lui Graves care, nemaiputând să rabde, le ieşea în cale.

— Ce se întâmplă, sergent? întrebă Dingale, când se află doar la câţiva metri de fostul profesor.

— Opriţi-vă o clipă şi trageţi cu urechea, răspunse acesta, uşurând pe şeful său de unul din recipientele cu apă. Ascultaţi bine, spre sud...

Nu era nevoie să asculţi mult timp pentru ca să auzi zgomotul motoarelor. Germanii se întorceau şi, judecând după felul uruitului, veneau cu toată viteza.

CAPITOLUL XII

— Toţi în spatele meu în şir indian ca să trecem înapoi prin câmpul de mine, decise imediat Dingale. Sergent, vei merge ultimul. Şi mai ales fiţi calmi. Dacă pierdem unul singur dintre reperele aşezate de mine la venire, riscăm să sărim în aer.

Traversă pista, găsi destul de uşor locul prin care veniseră. Linia de jaloane odată depăşită, se angajă cu inima zvâcnind în zona periculoasă. În spatele lor, zgomotul patrulei creştea. Era desigur încă destul de departe şi, totuşi, i se părea că rumoarea ei umplea pământul şi cerul, că se năpustea asupra lor ca un apocalips.

Totul depindea de aceşti primi paşi şi îşi propuse să-i parcurgă încet, examinând fiecare centimetru de teren. Când, în sfârşit, întrezări acel fel de licurici care era ultimpul său reper la venire şi primul spre drumul salvării, resimţi o bucurie puternică, extraordinară, fără a avea nimic comun cu faptul în sine, care se situa, în fond, în ordinea lucrurilor previzibile.

Momentul nu era cel al analizelor de sentimente şi senzaţii dar, într-adevăr, o schimbare psihologică profundă se înfăptuise în eul lui Geoffrey Dingale: cu zece minute mai înainte propria sa soartă îi era cu totul indiferentă. Depăşise chiar gândul vieţii şi al morţii în profitul exclusiv al sabotajului conductei. Să arunce în aer conducta, numai asta conta. Realizarea acestei misiuni îl dominase cu totul.

De când însă era realizată, sau mai exact de când, pus în gardă de sergentul Graves, auzise rumoarea îndepărtată a coloanei blindate, dorinţa furioasă de a trăi, a şti ce va urma, de a scoate comando-ul *Narcisa* din capcana mortală gata să se închidă în jurul lor, pusese stăpânire pe toată fiinţa lui.

În realitate, Geoffrey Dingale proceda prin lupte succesive: făcuse seama conductei în ciuda arsenalului diabolic al măsurilor ei de protecţie, în ciuda nenorocului care aşezase în drumul său un obstacol suplimentar sub forma maşinii de legătură şi a echipajului ei. Acum ataca o altă problemă, începea o altă bătălie: aceea care se rezuma la a învinge noul pericol care venea dinspre sud.

Ţelul spre care tindea acum cu toate puterile era limitat în mod tragic de şenileta care îi aştepta, la mai puţin de cinci kilometri, într-o mică scobitură a deşertului, şenileta care nu mai

era decât un obiect infim în imensitatea deşertului, deoarece coloana Matthews a cărei proiecţie îndrăzneaţă era, îşi reluase drumul spre est. Totuşi, aşa cum era, cu proviziile ei, cu materialul, cu carburantul de tare mai dispunea, ea reprezenta refugiul unei formidabile fortăreţe, nu numai pentru fostul corespondent de război dar şi pentru cei trei oameni care, urmându-l, se angajau în labirintul mortal al câmpului de mine.

*

Dingale ocoli din memorie mina anticar, ultimul obstacol detectat de Bloomfield la venire, apoi, întorcând hotărât spatele spre pistă, se angajă spre est, merse un minut şi mai bine, cu ochii arzând de încordarea cu care cerceta negura. La început, simţi o mică panică, apoi, cu o exclamaţie de bucurie, zări dintr-odată al doilea ţăruş. Din acest punct de vedem câştigase. Era de acum sigur că-şi va regăsi drumul.

Era şi timpul. În spate, uruitul coloanei germane creştea.

— Nu sunt foarte departe, domnule, spuse Bloomfield, din spatele lui.

— O mie cinci sute de metri, doi kilometri cel mult, aprobă Dingale. Dar nu cred că merg foarte repede. Dacă împuşcăturile şi explozia conductei le-au dat alarma, sunt obligaţi să cerceteze sectorul pe măsură ce înaintează. Lucrul ăsta nu poate decât să-i întârzie.

— Da, dar omul pe care nu am reuşit să-l ajung... Le va servi de călăuză. Asta îi va face să câştige timp.

— De acord, admise Dingale. Totuşi, în orice caz le vor trebui încă patru sau cinci minute până să ajungă la locul sabotajului şi până atunci ne vom îndepărta suficient de conductă.

Spunând aceasta, fostul corespondent de război depăşi al treilea reper şi îşi continuă drumul în căutarea următorului.

— E caraghios, spuse atunci incorigibilul Freddie Bunks, dar am impresia că mă joc de-a Tom Degeţelul. Săracul nostru tătuc, colonelul Matthews, a fost obligat să ne ducă să ne pierdem în pădure, dar şeful ne aduce iar acasă cu ajutorul pietricelelor pe care le-a semănat pe drum.

Această comparaţie pitorească destinse atmosfera. Cu misiunea îndeplinită, comando-ul *Narcisa* simţea foarte bine că fiecare pas îl îndepărta de pericolul imediat. Dar unitatea germană era acum foarte aproape de locul unde conducta sărise în aer. Proiectorul se aprinse, îndreptat spre partea stângă a pistei, spre tranşeea în care era aşezată conducta. Oamenii lui Afrikakorps începuseră deja să evalueze stricăciunile.

— Domnule… ei!… Domnule locotenent, spuse dintr-odată Bloomfield. Credeţi că şi Căpcăunul are să se ia după noi?

Era în spiritul basmului pe care îl evocase Bunks, dar tonul ceasornicarului din Glasgow era grav. Ziaristul nu se lăsă înşelat.

— Nu prea văd cum ar face-o, spuse el. Nu pot să rişte să sară pe propriile mine doar pentru plăcerea de a ne pedepsi. Nu asta o să le repare conducta.

— De acord, domnule locotenent, insistă tânărul izraelit, dar voiam să spun… că n-ar fi o idee rea să ne adunăm reperele.

— Pentru Dumnezeu! ai dreptate Sam, aprobă Dingale. Asta este într-adevăr un foarte bun mijloc pentru a descuraja orice urmărire.

— În loc de a ne încărca cu această greutate suplimentară, interveni Graves care, în coada celor patru, urmărise conversaţia, aţi putea să le zvârliţi departe de drumul nostru. Vor continua să lucească şi nemţii au toate şansele să ne piardă urma.

Ideea era lansată. Fostul corespondent de război se apucă s-o perfecţioneze. Luând a-l cincilea reper îl aruncă în circa trei metri de locul unde. Fusese înfipt şi îşi urmă drumul. Îşi propunea să arunce următorul la cinci metri, apoi pe ceilalţi din ce în ce mai departe, creând astfel în zona minată o a doua pistă, de data asta însă, falsă.

Pe pista de supraveghere, patrula se oprise cu motoarele la ralanti. Ca într-o supraimpresiune se auzeau ordine şi voci răstite: germanii luau desigur act de situaţie. Dingale se strădui să evalueze drumul parcurs de când părăsiseră pista. Două sute cincizeci de metri? Cel mult trei sute… Chiar de pe acum, siluetele lor trebuiau în mod normal să nu mai fie vizibile pentru inamic. Dar erau proiectoarele… şi dacă erau reperaţi, mitralierele tancului şi ale automobilului blindat puteau foarte bine să pună capăt epopeii *Narcisei.*

Locotenentul aruncă al şaselea reper şi îşi urmă drumul accelerând puţin cadenţa. Avea impresia apăsătoare de a fi nu Tom Degeţel, ci o muscă gata să se încurce în pânza păianjenului.

Pe pistă, vehiculele manevrau în brusca furie a motoarelor, în scrâşnitul pinioanelor.

— Ce tot mai meşteresc porcii ăia? bombăni Bunks.

— Nimic bun, răspunse Dingale scurt. Apropiaţi-vă de mine şi haideţi să încercăm, să mergem puţin mai repede.

De fapt, îşi închipuia foarte precis ce se întâmpla pe pistă:

soldatul german care supravieţuise dăduse raportul, indicând locul de unde englezii apăruseră din noapte. Acum şeful patrulei blindate îşi punea vehiculele în baterie ca să poată mătura spaţiul prin care se retrăgeau. Asta nu va repara conducta, dar în aceste cuvinte încurajatoare, pe care i le spusese lui Bloomfield, nici Dingale însuşi nu credea. Cunoştea furiile ucigătoare pe care le suscită. La victimele lor, loviturile izbutite.

Reuşi totuşi să mai înainteze cam cincisprezece – douăzeci de metri înainte de a percepe lumina confuză a proiectorului care se aprinsese.

Căci nici unul din cei patru nu se uitase înapoi. Dingale depăşise un nou reper, căuta următorul, atent să rămână în şenalul pe care la venire, Bloomfield îl liberase de ameninţare. Lumina era confuză pentru că proiectorul era reglat prea aproape. Această eroare le permise, să mai câştige câţiva metri. Dar acum germanii îşi lărgeau câmpul lor de investigaţie. Se găsiră – deodată la marginea zonei luminoase, în aşa fel încât simţiră, literalmente, pe urmele lor un fel de animal de pradă.

— Culcaţi-vă, spuse Geoffrey Dingale, dând primul exemplul.

Şi, în clipa următoare, dâra palidă a proiectorului îi mătură, încet.

*

Prosternaţi încă o dată, dar de data asta spre est, Dingale simţea cum îl cuprinde o mânie neputincioasă. Din punct de vedere strategic şi tactic, fapta eroică pe care o săvârşiseră, tăind aprovizionarea cu apă a lui *Afrikakorps* într-un moment decisiv pentru soarta bătăliei de la El-Alamein, era fără îndoială strălucită. Dar asta nu împiedica, ca această formă disimulată, perfidă, a războiului să nu-i placă deloc. Încă şi mai puţin îi plăcea rolul de vânat hărţuit pe care, vrând-nevrând, trebuia să-l joace acum.

Totuşi, necesitatea de a continua să aprecieze situaţia cu luciditate, făcea ca mânia să fie alungată în străfundul fiinţei sale. De exemplu, îşi punea întrebarea dacă la distanţa unde se găseau lungiţi pe nisip, cei patru puteau constitui pentru inamic o ţintă vizibilă.

Ca un răspuns, automitraliera trase o rafală lungă din cele două piese automate jumelate. Gloanţele fluierară peste capetele lor ca un roi de viespi pornite să provoace moartea. Dar Dingale decise că asta nu dovedea nimic, deoarece germanii se putuseră gândi să adopte o direcţie generală, cea pe care o luaseră fugarii.

— Dar ce naiba fac avioanele noastre, fir-ar să fie? gemu Freddie Bunks. Cu porcăria lor de luminiţă, nemţii noştri pot să fie reperaţi pe o distanţă de kilometri.

— Degeaba te frământi, Bunks, răspunse Graves şi el cu nasul în nisip. Toate avioanele noastre sunt, fără îndoială, angajate în bătălie acolo sus. Şi dacă nemţii noştri, cum spui tu, nu se sfiesc câtuşi de puţin ea să ilumineze, trebuie să ştie ei mai bine ca noi.

O rafală îi acoperi vocea, fără însă să dea impresia unei preocupări de reglare a tirului. Dingale începea să creadă că era poate numai un moment dificil ce trebuia depăşit, că inamicul va sfârşi prin a renunţa.

Primul obuz îl făcu să-şi schimbe părerea şi în acelaşi timp îl ului. Venea desigur din turela tancului şi era desigur unul de 50 mm. Îşi cântă pe deasupra celor patru oameni micul lui cântec de moarte, înainte de a exploda, la aproape o sută de metri în faţa lor.

— Ce spuneţi de aşa onoare! ironiză Graves. Atacă patru nenorociţi de pifani cu tunul, acum…

Un al doilea obuz se duse să se întâlnească cu primul şi Dingale notă atunci un fapt curios: explozia care urmă impactul obuzului i se păru mult mai mare deci: cea care ar fi trebuit să însoţească pe a unui proiectil de un calibru, totuşi, destul de modest. Înţelese atunci dintr-odată că obuzul căzuse lângă o mină şi o făcuse să explodeze.

Se întrebă dacă era vorba de o simplă coincidenţă. Dar iată că venea şi al treilea obuz. Servantul tancului părea că-şi găseşte repede cadenţa cea mai bună. O altă mină explodă… Asta era deci tactica. În imposibilitatea de a-i ochi, germanii hotărâseră să bată tot sectorul, făcând în acelaşi timp să explodeze toate minele care se găseau în preajma comando-ului. În aceste condiţii era destul de greu să mai poată scăpa.

Cu atât mai mult cu cât artileriştii dovedeau o supărătoare tendinţă să scurteze tirul: un obuz explodă la mai puţin de treizeci de metri în faţa lor, şi simţiră cum le cad pe umeri nisipul şi pietricelele dislocate de explozie. Viitorul va cădea şi mai aproape.

Un singur lucru îl făcea pe fostul corespondent de război să nu dispere: obuzele se apropiau, dar rămâneau mereu în dreapta comando-ului, în aşa fel încât începu să întrevadă posibilitatea de a-şi putea continua retragerea.

Obuzul următor explodă practic pe linia pe care se aflau, la numai douăzeci de metri de ei, provocând explozia altei mine,

între timp, proiectorul continua să cerceteze terenul, dar tot la dreapta lor. Cel de-al doilea soldat german din maşină, care reuşise să fugă, comisese desigur o mică eroare de apreciere, dacă totuşi el era cel care indicase unghiurile de tir adoptate.

Dingale simţi arsura unei schije care îi sfâşie îmbrăcămintea de luptă, pielea însă îi fusese protejată de unul din cele două bidoane al cărui conţinut îi curgea acum de-a lungul spinării.

— Încercaţi să înaintaţi după mine târâş! comandă el.

Şi începu, primul, înaintarea.

Timp de câteva minute, mortale, câştigaseră astfel, cu multă răbdare, teren metru cu metru, pe coate şi pe genunchi. În spatele lor, se dezlănţuia iadul. Conştienţi de faptul că nu obţinuseră nimic pe dreapta, germanii îşi deplasau încet tirul spre stângă. Un obuz căzu chiar pe locul unde se aflase Dingale când dăduse ordinul de înaintare. Această decizie salvase comando-ul.

Acum, avea un obiectiv: întunericul foarte apropiat, dincolo de zona proiectorului. Dacă reuşeau să profite de obscuritatea relativă a nopţii, aveau din nou o şansă de scăpare. Cu dinţii strânşi, Dingale se târa înainte, cu nasul la mai puţin de zece centimetri de pământ. Tirul germanilor se scurta mereu, ca şi cum inamicul ar fi vrut să cureţe câmpul de mine ca apoi să rişte o parte din forţele sale în urmărirea agresorilor.

Începu să-şi spună că lucrul ăsta însemna o mare risipă de muniţii pentru un lucru, la urma urmelor, fără speranţă. Dar, în sfârşit, nu era treaba lui. Ceea ce contă era să înţeleagă tactica inamicului, ca să o poată dejuca! Dacă patrula inamică îşi scurta tirul, însemna că, după părerea ofiţerului ei, fugarii nu putuseră să parcurgă, în labirintul câmpului de mine, atâta drum cât parcurseseră în realitate.

Această eroare de apreciere dădea, bineînţeles, comando-ului *Narcisa* puţin răgaz, câteva minute în care tancul şi automitraliera pilonând o suprafaţă din ce în ce mai redusă, cei patru englezi puteau la rândul lor să câştige puţin teren.

Şi, efectiv, îl câştigaseră. Geoffrey Dingale ţinea perfect direcţia, ceea ce îi permitea să găsească destul de uşor reperele. În felul acesta, reuşiră să mai înainteze două sute de metri, în timp ce, în spatele lor, deşertul continua să explodeze.

Trecură câteva minute. Avură în sfârşit un răgaz. Tancul şi automitraliera încetaseră focul în acelaşi timp. Numai proiectorul, în spatele lor, continua să cerceteze terenul.

— Pun rămăşag cu opt contra unu, că porcii ăia au obosit,

zeflemisi Bunks. Am susţinut întotdeauna că nemţii sunt nişte leneşi.

Fostul corespondent de război se abţinu să-i spună să tacă. Reflecţia avea avantajul să destindă atmosfera şi erau puţine şanse ca ea să fie auzită de eventuali urmăritori.

Dar erau şi puţine şanse ca ipoteza să fie adevărată. Dingale îşi închipuia prea bine furia germanilor însărcinaţi cu paza preţioasei conducte, pentru a nu presupune că vor face şi imposibilul pentru a lua cu ei, măcar ca să se justifice, cel puţin scalpul unuia dintre sabotori. Numai două motive puteau să justifice tăcerea subită care se lăsase asupra imensităţii întunecate a nisipurilor. Grija de a-şi economisi muniţiile sau…

Când lumina proiectorului izbucni foarte aproape, după cum i se păru, când un nou obuz explodă aproape de picioarele lor. Ştiu că a doua explicaţie era cea bună…

*

Reducându-şi progresiv tirul înspre ei şi neconstatând nici o lovitură la ţintă, germanii deciseseră să atace o zonă mai îndepărtată. Proiectorul îşi aruncase raza de lumină înainte, cu înălţătorul fixat la circa opt sute de metri… Lipsise doar o nimica toată ca cei patru englezi să nu fie ţintuiţi de raza de lumină. Din fericire pentru ei, inamicul îi subestimase din nou: se găseau acum la mai puţin de douăzeci de metri dincolo de noul sector bătut de tunul nemţilor.

— Apropiaţi-vă de mine! gâfâi din nou Dingale.

Nu-l mai interesa acum să deruteze pe inamic. Se mulţumea să smulgă reperele pe măsură ce le descoperea şi să le zvârle la întâmplare.

Necrezut de aproape, lovite de obuze, două mine explodară una după alta. Dingale se hotărâse să alerge aplecat în două. Bidoanele cu apă i se bălăngăneau pe şolduri. Bunks şi Bloomfield îl urmau, tot aşa de împovăraţi, cu arma în mână. Nici unuia nici celuilalt nu-i trecuse prin minte să se descotorosească de materialul devenit inutil.

Locotenentului i se păru că tirul inamicului avea tendinţa să se lungească, dar în acelaşi timp să devină mai rar. Un obuz căzu pe stângă, destul de aproape de micul grup, ca şi cum ar fi fost tras la întâmplare. Un altul urlă în noapte câteva secunde mai târziu şi căzu la vreo treizeci de metri pe dreapta. Dingale avu abia timpul să noteze că era urmat de explozia unei mine, când se simţi literalmente ridicat de la pământ, aruncat la trei paşi înainte, doborât ca de o gigantică lovitură de pumn. Avu

impresia că face un dureros aterizaj pe bărbie, că e scos din lupta. „Knock-out”.

*

În realitate, nu-şi pierdu cunoştinţa decât o fracţiune de secundă şi totuşi fu suficient ca să i se insinueze teribila tentaţie de a rămâne acolo, lungit sub lumina lunii, de a termina o dată pentru totdeauna cu acest interminabil calvar, cu acest drum care nu ducea decât în infern O voce perfidă părea că-i şopteşte la ureche: „Ai făcut destul. Renunţă. Dormi”. Niciodată în viaţă nu se simţise atât de obosit.

Durerea acută pe care o simţi în braţul stâng, ca şi sentimentul responsabilităţii sale, redeşteptă în el nevoia de a acţiona. În primul moment, avu impresia că fusese îngropat. Avea nisip în gură, în nas, în ochi. Şi chiar între cămaşă şi piele. I se părea că era complet acoperit.

Sclavă a unui lung antrenament, mintea lui logică căuta să ghicească ce se petrecuse. Obuzul căzuse pe o mină antitanc, dar destul de departe, în partea dreaptă. Era deci probabil că mina era legată de o alta care explodase la rândul ei, mult mai aproape.

Cel de al doilea gând fu pentru cei trei echipieri ai lui. Îi trecu prin minte ideea copilărească să facă apelul. Dar Graves era deja lângă el.

— Merge, domnule locotenent?

Avu un reflex de comandă de responsabilitate.

— La pământ! ordonă el. Aia continuă să tragă.

Se auzi o nouă explozie, dar de data asta în spatele lor, ca şi cum inamicul, reeditând tactica sa precedentă, scurta tirul.

— Bloomfield, domnule! spuse o voce din umbră. Merge, dar cred că Freddie e lovit rău…

CAPITOLUL XIII

Lumina proiectorului se îndepărta insensibil în direcţia pistei şi tancul încetase să tune. Lăsa desigur farului grija de a descoperi pe fugari, înainte de a trage la sigur. Dar comando-ul *Narcisa se* găsea, practic vorbind, în siguranţă.

Pentru a merge până la Bunks, Dingale trebui să ocolească un mic crater săpat în nisip. Mina era una din acelea pe care le neutralizaseră la venire. În momentul exploziei, Dingale tocmai o depăşise. Bunks era pe cale s-o facă şi el. Bloomfield şi Graves nu o atinseseră încă. Locotenentul fusese aruncat înainte de suflu şi de masa de nisip şi de pietriş ridicată. Bookmaker-ul din Limehouse fusese aruncat spre stânga, dar se părea că fusese lovit şi de o schijă.

Încercase să se ridice, dar efortul îi smulsese un geamăt, şi căzuse din nou pe spate, pe când Dingale îngenunchea la capul lui. Reuşi totuşi să se strâmbe, în umbră, într-un surâs ciudat.

— N-am noroc, şefule! spuse el. Cred că va fi greu să continui.

Nici vorbă să poată aprinde lampa electrică. Dingale îl palpă. În dreptul şoldului, mâna lui simţi contactul cald şi vâscos al sângelui şi al cărnurilor sfâşiate. Îl cuprinse o greaţă, o senzaţie de leşin, când îşi dădu seama că atinge osul. Probabil capătul de sus al femurului. Bunks gemu din nou.

Locotenentul simţi că îl cuprinde panica. În faţa acestui om a cărui viaţă se scurgea poate pe nisipurile deşertului libic, se simţea dramatic de neputincios. Cunoştinţele sale în materie de anatomie erau practic vorbind nule. În acest punct al corpului, era oare atinsă vreo arteră esenţială? Trebuia oare să intervină imediat pentru a opri hemoragia?

Graves şi Bloomfield aşteptau tăcuţi, îngrijoraţi. Tânărul ceasornicar luase capul camaradului său în palme, îl ridică încetişor, ca şi cum gestul ăsta putea să-l uşureze. Dingale îşi continuă examenul, pe pipăite. Rana era situată în spatele femurului, în regiunea lombară. În orice caz, pentru bietul Bunks nu mai era decât un singur lucru de făcut: să-l transporte cât mai repede posibil până la maşina unde se găsea măcar o trusă medicală de urgenţă.

Se ridică. Proiectorul tot mai cerceta deşertul, dar de data asta foarte departe de ei. Germanii ajunseseră desigur la concluzia că sabotorii au fugit, urmând un drum oarecum paralel cu pista.

Proiectorul se deplasa acum de-a lungul acesteia: maşina, pe care era instalat, se pusese în mişcare spre sud. De ce spre sud? Pur şi simplu pentru că trebuiau să înceapă cu una din cele două direcţii posibile.

Dingale aruncă sacul cu jaloane pe care nu îl părăsise. Scoase foarte încet şi cu grijă pe după capul lui Bunks sacul în care acesta îşi transportase plasticul. Îi goli pe amândoi, îi sfâşie în două cu un cuţit, aşa cum ar fi făcut şi o croitoreasă, ca să-i întindă.

— Sam, ajută-mă ca să le fixez capetele pe armele voastre.

Izraelitul făcu semn că a înţeles, adună de pe jos arma lui Bunks şi pe a sa, se apucă cu ajutorul curelelor de pânza ale celor doi saci să-i fixeze pe patul şi de ţeava armelor, astfel încât să improvizeze o targă. Graves îşi scoase la repezeală battle-dress-ul aşa încât să umple golul dintre cei doi saci şi Dingale îl imită. Bloomfield legă cele doua îmbrăcăminţi cu ajutorul mânecilor, întinse totul pe jos, se întoarse:

— Dar bine, domnule, şi dumneavoastră sunteţi rănit! exclamă el.

Ziaristul, odată îmbrăcămintea scoasă, putu şi el, în fine, să se uite la braţul lui stâng, care de câteva minute îi făcea să sufere foarte tare. Trecu chiar de-a lungul lui degetele mâini drepte încă pline de sângele lui Freddie Bunks. O schijă a minei îl sfâşiase adânc, de la cot până la umăr.

— Sunt în aceeaşi situaţie ca şi Freddie, spuse el. Nu pot să fac nimic până nu ajungem la maşină. Deci, s-o luăm repede. Michael, Sam, ridicaţi-l şi căutaţi să-l aşezaţi cât mai bine pe brancardă.

Cu infinite precauţiuni, rănitul fu aşezat între cele două arme. Bloomfield le apucă de paturi. Graves de ţevi. Bunks scoase un lung suspin de durere.

— Improvizaţia noastră pare să ţină, Fred, îi spuse Dingale. Pariez cu un ospăţ de pomină la Ye Ole Cock[21] în Fleet Street, că te vom duce până la şeniletă şi că te vom scoate din încurcătură. Cunoşti cârciumioara asta, nu-i aşa?

Rănitul avu din nou un surâs chinuit şi răspunse dintr-odată:

— Sigur, şefule! Fain local!

— Spuneţi-mi, domnule locotenent, interveni acum Graves. Ar fi bine să ne uşurăm cât mai mult posibil. De exemplu, nu mai

[21] Restaurant-bar, faimos, pe strada londoneză frecventată de ziarişti. (n. tr.).

avem nevoie să cărăm toată apa asta...

— Regret, Mike, răspunse repede Dingale. Vom avea în mod cert nevoie, dacă n-ar fi decât pentru Freddie. Nu ne putem lipsi de ea.

Apucă cele două bidoane pe care le ducea bookmaker-ul, le aşează lângă ale lui şi o luă la drum.

Ştia mai bine ca oricine cât de mult risca comando-ul *Narcisa* să aibă nevoie de apă!

*

După o scurtă deplasare spre sud, maşina cu proiectorul revenise la punctul ei de plecare, apoi cercetase marginea pistei, spre nord. Tancul mai trăsese, la întâmplare, vreo douăsprezece lovituri de tun care sfâşiaseră noaptea cu jerbele lor purpurii, şi în sfârşit, liniştea se lăsase din nou peste deşert. Totuşi, patrula nu plecase. Poate că va aştepta pe loc să se facă ziuă...

Între timp, englezii se îndepărtau repede. Cu atât mai repede cu cât, luna fiind acoperită de norii care se adunau pe cerul de toamnă, ţăruşii fosforescenţi deveneau mai vizibili.

Se opriseră de mai multe ori, ca să lase pe cei doi brancardieri să răsufle. Dingale încercase chiar să-l schimbe pe Samuel Bloomfield. Dar rana din braţul stâng îl împiedica să o facă. De fiecare dată, cei doi care îl purtau pe Bunks porniseră din nou, obsedaţi de urgenţa nevoii de a-l spitaliza.

La trei dimineaţa, Geoffrey Dingale avu impresia că trecea de ultimul reper. Continuă să meargă prudent, chinuindu-şi memoria ca să regăsească primii săi paşi de la începutul nopţii. Mai merse aşa vreo sută de metri. Scoase un lung oftat de uşurare când talpa sa simţi suprafaţa dură, inegală, a stâncii.

Peste zece minute mai târziu se strecurau în scobitura de stâncă unde îi aştepta maşina. Abia după ce-l culcară pe Bunks în spatele vehiculului, Dingale, Graves şi Bloomfield realizară cât de epuizaţi erau. Fiziceşte, căci aceşti kilometri dus şi întors, din care aproape jumătate fuseseră parcurşi târâş reprezentau o încercare de pe urma căreia fiecare muşchi păstra o amintire arzătoare. Şi moralmente: aceste trei zile de încordare, înspăimântătoarea vânătoare de oameni, care le pusese capăt, le distrusese sistemul nervos, reducând enorm facultăţile lor de rezistenţă, de reacţie.

În felul în care Bloomfield se trânti la pământ, Dingale înţelese pericolul: ora repaosului nu sosise încă. Acum era vorba de Freddie...

— Bloomfield şi cu mine ne vom ocupa de Bunks, decise el.

Dumneata, Graves, vei merge să faci de santinelă, în vârful acestei stânci. E posibil ca germanii să nu se dea bătuţi. Sunt tenaci în răzbunările lor.

— Credeţi că ne vor urmări? întrebă, incredul, sergentul.

— Nu este exclus, afirmă Geoffrey. În primul rând, bombardamentul lor a făcut o spărtură serioasă în câmpul de mine şi, în plus, e câmpul *lor* de mine. Poate că au şi planul. În fine, trebuie avută în vedere şi posibilitatea că ar trimite un avion: cu rachete luminoase pot foarte uşor să ne repereze. Imediat ce vom pansa pe Freddie, te voi schimba şi vei putea dormi puţin, căci odată cu zorile va trebui să treci din nou la volan.

Într-adevăr, nu se putea pune chestiunea unei plecări pe o noapte aşa de întunecoasă. În lipsa farurilor, trebuiau să aştepte ziua ca să navigheze la vedere. Sergentul Graves dădu din cap în semn de încuviinţare, îşi luă mitraliera, binoclul pe care i-l întindea Dingale şi dispăru.

Sub raza lămpii electrice, rana lui Freddie Bunks apăru în toată oroarea ei. Schija de mină sfâşiase literalmente toată partea dreaptă a nenorocitului bookmaker, de la jumătatea pulpei până la scobitura şoldului. Atât cât puteau să-şi dea seama cei doi infirmieri improvizaţi cu cunoştinţele lor sumare, nici un organ esenţial nu fusese atins, dar femurul era fracturat şi rănitul pierduse mult sânge.

— Nu putem face mare lucru pentru el, decât să fie spitalizat de urgenţă, decise Dingale. Până atunci ne vom strădui să curăţăm rana, s-o dezinfectăm şi s-o pansăm pe cât vom putea mai bine, pentru ca să poată suporta drumul. Ajută-mă.

Fixase, cum putuse, lampa electrică pe una din tijele maşinii. Cu apa dintr-un bidon începuse să spele rana, în care intrase nisip şi pământ şi din care scoseseră chiar două bucăţi de metal.

Bunks, care era scufundat într-un fel de amorţire, îşi redobândi cunoştinţa sub efectul durerii. Îşi dădură deodată seama că urmărea ce făceau.

— Îmi vine să cred, articulă el cu greutate, îmi vine să cred… că am dat-o dracului, ei, şefule?

— Eşti băiat mare, Freddie şi nu am să mă apuc să-ţi pun poveşti, răspunse Dingale. După părerea mea, eşti lovit cam prost, dar dacă ceva vital ar fi fost atins, ai fi deja mort. Deci, o să te împachetăm şi o să te expediem prin colet expres doctorilor. Prinde-te tare de ceva, o să te doară.

Pe când Sam ţinea la îndemână faşele farmaciei de campanie,

Dingale presără rana deschisă cu un praf alb. Dintr-un flacon, *Antibiotic,* citise el după un cuvânt care se termina în „… mide”. Nu-i spunea, mare lucru.

În momentul când îi aşezară pansamentul, Bunks scrâşni din dinţi, apoi se hotărî să leşine. Îngrijorat, Dingale, cu urechea lipită de pieptul lui ascultă cum îi bate inima, oarecum dezordonat, dar îşi spuse că această inconştienţă era totuşi cea mai bună soluţie.

Operaţia necesită aproape tot conţinutul trusei de urgenţă. Când o termină, înfăşorară bazinul şi picioarele rănitului în două pături, îl legară cât putură mai bine, ca să-i asigure un maximum de imobilitate.

— De cum îşi va reveni în fire, spuse Dingale, dă-i două tablete calmante, apoi odihneşte-te cum vei putea. Ziua va fi grea.

O dată spuse acestea, se duse să ia locul lui Graves, trebui să facă apel la simţul de disciplină şi de ierarhie, pentru a obţine consimţământul subofiţerului şi să-l facă să se ducă să doarmă puţin pe nisip, lângă maşină.

Rămas singur, se aşeză pe stânca care străpungea puţin terenul, cu mitraliera şi binoclul la îndemână, refuzându-şi luxul unei ţigări, al cărei vârf incandescent se vedea, după părerea lui, prea de departe. Îl dureau coastele, picioarele, spatele. Hotărî! lucru, eforturile pe care le făcuse nu mai erau pentru vârsta lui.

În plus, braţul îl făcea să sufere. Pierduse ceva sânge şi nu putuse să şi-l panseze: toate bandajele le întrebuinţase pentru Bunks. Simţea o uşoară febră, bău o gură bună de apă din plosca de la şold, o astupă cu un surâs amar. Se petrecuseră multe lucruri de… douăzeci de luni! Da, asta era, de când, scârbit de „blitz”, de restricţii, de atmosfera lugubră a Londrei, crezuse că a găsit ideea genială să fie numit corespondent de război în Egipt.

L-ar fi tratat atunci de nebun pe oricine i-ar fi prezis că va fi într-o zi ofiţer de comando… Viaţa îţi joacă renghiuri din astea!

Adulmecă deşertul. Luna dispăruse. Apusă sau definitiv ascunsă în nori, nu putea să ştie exact. În cursul zilei risca să plouă. Ploaie în deşert – şi asta era greu de imaginat.

O tăcere imensă învăluia ceea ce îi părea să fie un univers de stâncă şi de nisip. Totuşi, acolo sus, la trei sute de kilometri spre nord-vest, bătălia de la El-Alamein se desfăşura cu furie, uruitul surd al barajelor de artilerie zguduiau desigur noaptea…

Şi încă mai la nord, pe partea cealaltă a Mediteranei… Se întrebă dacă, în machi-ul grecesc femeia pentru care se hotărâse să lupte veghea şi ea. Alexia… Nu încetase să se gândească la

ea de la evadarea din Peloponez, Peste cât timp vor fi din nou împreună?

Ridică din umeri, se uită la ceas: 5 şi 10. În două ore zorile zilei de 27 octombrie 1942 vor apărea.

...Şi începe atunci o altă bătălie.

CAPITOLUL XIV

În picioare, cu faţa spre vest, spre partea dreaptă a acelei conducte care îi adusese atâtea necazuri şi îi ceruse atâtea eforturi, Geoffrey Dingale luă o ultimă înghiţitură de ceai fierbinte, în care îşi vărsase, din plosca care constituia rezerva sa personală, o generoasă porţie de whisky. În faţa lui, cerul rămânea întunecat, dar în spate, spre est, zorile începeau să se ivească. Nu unele din acele zori glorioase, luminoase, care scaldă deşertul cu prospeţimea şi puritatea lor, ci nişte zori triste, alburii, descoperind bolta cenuşie a norilor veniţi din îndepărtatul Atlantic şi trecând pe deasupra întregului Maghreb.

Îl trecu un fior. Un fior de frig, dar mai ales de oboseală. Ochii îi ardeau. Cădea de somn. Nici Bloomfield nu era mai breaz. Veghease tot timpul la căpătâiul lui Bunks, dându-i calmante, oferindu-i preţiosul suport al unei prietenii, al unei solidarităţi vigilente. Numai Graves dormise două ore şi asta era esenţialul, căci acum începea rolul lui.

Zgomotul motorului şeniletei explodă literalmente în tăcerea nesfârşită. Comando-ul *Narcisa,* groggy ca un boxer care coboară de pe ring, se pregătea să facă de-acum calea întoarsă...

Dingale cercetă o ultimă dată cu binoclul terenul împănat cu mine pe care suferiseră atâta în noaptea care se încheia. Era tot aşa de pustiu ca în ajun: germanii renunţaseră la urmărire, la represalii. Îţi puteai uşor imagina că la primul contact, prin radio, comandamentul le dăduse ordin să nu se sinchisească de o pradă atât de neînsemnată: dacă totul se petrecea conform previziunilor, Armata a 8-a şi-ar fi aruncat în luptă imensele sale rezerve de oameni şi de material împotriva lui *Afrikakorps*[22] iar inamicul ar fi avut. În consecinţă, alte probleme, mai importante decât cea de a se ocupa de comando-ul *Narcisa.*

Fostul corespondent de război se întoarse şi porni cu paşi rari spre maşină. În mod instinctiv întârzia la maximum momentul când trebuia să dea ordinele, să explice situaţia, lui Graves şi lui Bloomfield.

Ajuns la maşină, o ocoli, examină poziţia în care era culcat

[22] *De fapt, în acest moment, armatele italo-germane rezistau de trei zile şi patru nopţi, sub comanda lui Rommel, revenit în grabă din Germania. Vor rezista până la 2 noiembrie. (n. a.).*

Bunks, izolat într-un somn îngrijorător, se pregăti să se urce lângă sergent.

— Totul e în regulă, domnule locotenent, spuse acesta din urmă. Am făcut plinul, maşina e în stare bună. Ar trebui să meargă.

Dingale păstră o clipă de tăcere, îşi întinse harta pe genunchi şi spuse, în sfârşit, arătând cerul care se lumina încetul cu încetul.

— O.K! Atunci direcţia spre est!

Graves îl privi cu surprindere, admiţând perfect că era obosit, şi rectifică încetişor:

— Nu, domnule locotenent, direcţia sud-vest, amintiţi-vă... În direcţia asta am părăsit coloana Matthews, aproape de Bahrein.

Ziaristul se ghemui în bluzonul său. Braţul începea din nou să-l doară al dracului. Va trebui să ia, la rândul său, un calmant... Scoase din buzunarul din dreapta un pachet mototolit de ţigări Camel. Cămile[23] în deşert... De multă vreme gluma asta nu-l mai făcea să surâdă, din momentul în care intendenţa începuse să distribuie ţigări americane în locul bătrânelor Players[24].

Netezi între degete ţigara coşcovită, o aprinse cu bricheta de nichel, inhală adânc şi, ca de obicei, i se păru prea slabă. În tot acest timp, Graves rămăsese nemişcat, cu mâinile pe volan, cu motorul mergând pe loc şi, în spate, Bloomfield asculta cu atenţie, intrigat şi el de întorsătura pe care o luase dialogul.

Acum se făcuse aproape ziuă. Cerul devenea, încetul cu încetul, urât, plumburiu, îngrijorător şi nesănătos. Cu ochii pierduţi peste întinderea stâncoasă din faţa lui, Dingale spuse numai atât:

— Nu mai există nici o coloană Matthews. A părăsit Bahrainul ieri dimineaţă în zori, conform ordinelor primite.

*

Continuă să fumeze liniştit. Acuma se simţea calm, descătuşat. Ceilalţi doi, căci Bunks, care se mărginea să sufere, nu mai conta, ceilalţi doi se confruntau cu aceeaşi problemă.

— Dar, obiectă Graves, neîncrezător, ştiaţi că coloana ne va abandona ieri dimineaţă, nu-i aşa?

— Bineînţeles... Dar alaltăieri seara ce-ai fi făcut în locul meu? Ai fi continuat după apusul lunii? Asta ar fi echivalat cu certitudinea de a sări în aer ca *Primula,* sau să dăm peste patrula

[23] Joc de cuvinte: în englezeşte „Camels” înseamnă „Cămile”!

[24] Ţigări englezeşti. (n. tr.).

germană, al cărei inventar ai avut ocazia să-l faci dumneata însuţi, întocmai ca *Garoafa.* Nu existau decât două soluţii: să renunţăm sau să amânăm douăzeci şi patru de ore. Am amânat, tot aşa cum ai fi făcut-o şi dumneata…

Graves păstră un moment de tăcere. Cât despre Bloomfield, nu îndrăznea să se amestece, conştient de faptul că era un simplu soldat.

— Dacă am fi ştiut… începu sergentul.

— Dacă aţi fi ştiut ce? replică liniştit Dingale. Ce ar fi fost schimbat? Ordinele noastre erau să aruncăm în aer conducta. Punct. Odată acest lucru făcut aveam toată libertatea să acţionez cum credeam eu mai bine. Şi asta am şi făcut. Dar dacă nu pot discuta ordinele colonelului, situaţia între noi e cu totul diferită. Noi formăm o echipă. Aveţi dreptul să ştiţi de ce iau o hotărâre sau alta. De aceea vă dau explicaţii. Nu v-am spus nimic despre plecarea coloanei, alaltăieri seară, pentru că voiam să vă păstraţi mintea limpede în momentul când trebuia să sfârşim odată cu acest câmp de mine. Înapoierea constituia o altă problemă, care, în acel moment, nu trebuia să ne încurce. Deoarece, în orice caz, aţi fi ajuns la aceeaşi concluzie ca şi mine, la ce bun să discutăm?

Era o invitaţie la o dezbatere. Samuel Bloomfield îndrăzni să intervină.

— Dar, domnule, spuse el, dacă coloana Matthews a plecat, asta înseamnă că nu putem ajunge la El Mafara cu maşina. Nu avem destulă benzină. Reprezintă un drum enorm, şi bietul Freddie…

— Recunosc, admise Dingale, că în momentul când am trebuit să iau această hotărâre, nu am avut în vedere că unul dintre noi putea să fie grav rănit. În orice caz, asta nu ar fi schimbat nimic. Dar nu m-am gândit nici un moment, că ne vom înapoia pe acelaşi drum. Care sunt rezervele noastre de benzină, Michael?

— Normal, ar trebui să mai avem destulă pentru un drum de circa o sută cincizeci de kilometri, răspunse sergentul, dar Bunks aranjase să luăm cu noi două canistre în plus. Putem parcurge două şute cincizeci de kilometri. Poate puţin mai mult. Dar în orice caz nu mai mult de trei sute de kilometri.

Şi adăugă, cu o uşoară amărăciune:

— Şi suntem la aproape şase sute de kilometri de El Mafara.

— Pe drumul din deşert, care ocoleşte pe la sud depresiunea Kattara, aşa e, recunoscu Dingale, dar dacă o luăm de-a dreptul, tăind de-a curmezişul depresiunii, asta reprezintă mai puţin de

jumătate.

Graves lăsă volanul, se întoarse uluit spre locotenent.

— Vreţi să spuneţi că o s-o luaţi prin mlaştină?

— De ce nu? întrebă fostul corespondent de război. Uitaţi-vă pe hartă. De la începutul războiului patrulele armatei au străbătut în toate direcţiile regiunea de la frontiera egipteană-libaneză. Ele aveau, tocmai, misiunea să facă releveul tuturor pistelor, să le însemne pe teren cu balize, să ţină hărţile la zi, având în vedere operaţiile pe care înaltul comandament le preconiza. Deci, uitaţi-vă acuma la harta asta: vedeţi că există o pistă care traversează depresiunea. Ea începe de la satul Gara. Cu puţin noroc s-ar putea să scăpăm de ea în cursul dimineţii de mâine, poate chiar să dăm peste una din patrulele noastre chiar de astă seară, când vom trece pe la sud de El-Alamein.

— Vreţi să spuneţi, cu mult noroc, întrerupse Graves, nu prea convins. Dumnezeu ştie în ce stare va mai fi şi pista asta şi... presupun că aţi auzit de nisipurile mişcătoare?

— În cursul dimineţii de mâine... repetă Bloomfield. Mi-e frică că Freddie n-o să reziste până atunci.

Spusese asta foarte încet, ca şi cum i-ar fi fost frică să nu fie auzit de rănitul căruia îi şterse fruntea cu un gest frăţesc.

— Bah!... spuse sergentul. În orice caz, am ajunge mult mai târziu pe celălalt drum şi, cum spune locotenentul, n-avem altceva de făcut. Aş fi procedat exact la fel.

Cu această descărcare energică trecu în viteza întâi.

*

Marea speranţă a lui Dingale era că determinaseră corect punctul unde atinseseră conducta. Îşi controla ipotezele cu ajutorul promontoriului stâncos care înainta în nisipuri. Dacă acest promontoriu corespundea cu ceea ce era însemnat pe hartă, atunci comando-ul *Narcisa* se găsea aproximativ la douăzeci de kilometri de satul Gara şi de pista care se întindea prin mijlocul depresiunii.

— Ia staţi, spuse deodată Michael Graves. Când m-aţi lăsat de gardă pe pistă, azi noapte, am profitat de ocazie ca să scotocesc maşina celor doi nemţi şi am luat aceste hârtii. N-am putut să le examinez, din lipsă de lumină, dar poate că veţi găsi o hartă.

Dingale apucă portofelul gros, legat cu un elastic, pe care i-l întindea subofiţerul. Dintr-o singură privire îşi dădu seama că era vorba de hârtiile personale ale plutonierului Günther Weckerle, din Divizia 15-a blindată. Gradul îi readuse în memorie drama din noaptea trecută: germanul pe care îl omorâse Graves purta într-

adevăr pe guler galoanele de argint ale unui *Unteroffizier*[25].

Printre hârtii se găsea şi o hartă. Ea reprezenta traseul apeductului, al pistei paralele şi al strâmtei benzi de teren minată. Dar releveul nu comporta decât o secţiune a conductei. Era logic: responsabil al micii maşini de recunoaştere, plutonierul Weckerle nu putea avea asupra sa decât harta sectorului pe care patrula din care făcea parte era însărcinată s-o supravegheze.

Şenileta tanga pe terenul stâncos. Pe la ora şapte, în momentul când ultimele umbre ale nopţii dispăreau spre vest, comando-ul *Narcisa* se găsea din nou pe un teren asemănător celui pe care îl parcursese cu două zile mai înainte. Michael Graves, cu fruntea încruntată de efortul pe care îl făcea pentru a indica drumul cel mai sigur de urmat pe coasta stâncoasă, fisurată de nenumărate şi periculoase crăpături, pilota vehiculul cu o viteză ce depăşea cu puţin mersul obişnuit al unui om. Cerul întunecat, plumburiu, dădea deşertului un aspect, nou, copleşitor, de solitudine dezolantă. Ploaia părea acum mai puţin probabilă.

Celelalte hârtii din portofel erau documentele militare ale plutonierului Weckerle: un bon de transport, un ordin de misiune, copia citaţiei prin care i se atribuise Crucea de fier, un pachet de scrisori legate cu o sforicică aurie, ca acelea care leagă pachetele de la cofetării. Dingale le ţinu un moment în mâna dreaptă, privind distrat scrisul cu cerneală albastră, mare, feminin, pe care îl da la iveală îndoitura uneia dintre scrisori. Se întreba care era procedura într-un asemenea caz: comandamentul englez va transmite oare hârtiile mortului Crucii Roşii Internaţionale, ca să ajungă la familia lui?

O fotografie alunecă deodată din pachet, căzu pe scaun între Dingale şi Graves. Acesta o ridică şi-i aruncă o privire maşinală. Reprezenta o femeie între douăzeci şi cinci şi treizeci de ani, blondă, cu trăsături regulate, destul de frumoasă, care ţinea de mijloc un băieţel de patru-cinci ani, îmbrăcat cu pantalonaşi cu bretele de piele, după moda bavareză. O întinse lui Dingale şi îşi concentră din nou atenţia asupra terenului inegal.

Maxilarele îi erau încleştate şi sângele îi zvâcnea straniu într-o venă a gâtului.

*

Puţin timp după ora 9 şi 30. Dingale dădu, pentru a cincea oară, ordin de oprire. Coborî din şeniletă, se urcă pe un maldăr

[25] Subofiţer. (n. tr.).

de stânci şi se înapoie imediat, vizibil uşurat.

— Se vede Gara, spuse el.

Câteva minute mai târziu, intrară pe pista care venea din oaza Sioua. Era, pentru ziarist, un nou motiv de îngrijorare. Pentru a trece prin mlaştina sărată a depresiunii, trebuia să traverseze neapărat satul. Dar dacă era ocupat de germani? Îndepărtă această sinistră perspectivă. Recunoaşterile aeriene nu menţionau acest lucru şi, în plus, trupele Axei aveau deja prea mult de furcă cu conducta şi cu pista de la Mersa Matroun la Sioua, infinit mai importantă din punct de vedere strategic. Puse totuşi mâna pe mitralieră iar Bloomfield îşi apucă arma.

Gara nu era decât un punct de apă şi o încrucişare de piste în deşert. Câteva tufe rahitice de palmieri îi dădeau o notă verde. Nişte cămile căutau, ici şi colo, printre pietre, un nutreţ anemic. Un copil care mâna un măgăruş, o luă la fugă de cum văzu comando-ul *Narcisa.* Şenileta intră în sat fără nici o opunere. Nu era nici ţipenie de om. Poate că locuitorii se închideau în cocioabele lor de chirpici, poate că de când războiul se instalase în aceste regiuni abandonate, se hotărâseră să se retragă la oarecare distanţă, în vreo tabără… În orice caz, Dingale nu avea intenţia să verifice.

La ieşirea din sat, o pistă se îndrepta spre nord-est. O a doua făcea o curbă mare spre est. O arătă lui Graves. Ea cobora insensibil spre o lume ciudată…

Influenţat de ceea ce citise pe hartă, Dingale se aştepta să găsească un fel de faleză care să înconjoare depresiunea Kattara, marcând o tranziţie spectaculoasă între lumea nisipurilor şi mlaştina sărată. Aşa era de fapt, la nordul depresiunii, dar la Gara te cufundai încet într-un fel de infern nămolos. Dincolo de ultimii palmieri, un fel de „ţară a nimănui” se întindea în pantă coborând, pe mai mulţi kilometri, un teren unde creşteau din loc în loc tufe de deum[26] şi alte câteva tufe pitice spinoase.

Pista nu era probabil folosită decât rareori de către mici caravane de cămile. Nu părea să fie întreţinută în nici un fel şi era plină de hârtoape pe care şenileta era obligată să le ocolească.

După o jumătate de oră, după ce Gara dispăruse departe în urmă, acoperită de o ridicătură de teren, comando-ul *Narcisa* putu să-şi dea exact seama cum avea să arate universul lor până vor ajunge la o bază engleză un ocean de noroi gălbui, din care

[26] Palmieri pitici, crescând în formă de tufe (n. tr.).

ieşeau, ici şi colo, câteva insuliţe cenuşii cu un aspect oarecum mai solid.

Dingale se cutremură. Avea în faţa lui decorul tipic al unui roman de groază în care trădătorul are păru de o moarte atroce, înghiţit, cu un zgomot oribil, de mlaştina mâncătoare de oameni. Graves şi Bloomfield contemplau în tăcere această privelişte a deznădejdii. Pentru a agrava lucrurile, pista se cufunda în noroiul care se întindea peste tot. O puteai discerne abia pe o distanţă de o sută de metri înaintea maşinii.

— Cum îi merge lui Freddie? întrebă deodată Dingale, ca să rupă vraja morbidă a tăcerii.

— Mi-e teamă că nu prea bine, răspunse ceasornicarul din Glasgow. I-am dat puţină apă şi două tablete de vitamine, dar nu prea e conştient. E abrutizat de calmante, în plus, pulsul îi bate slab.

— Michael face ce poate, Sam, spuse locotenentul. Caută să susţii pe Freddie pe cât e posibil. Dacă mai rezistă douăzeci şi patru de ore îl salvăm.

— Da, domnule, răspunse tânărul.

Din momentul în care bookmaker-ul fusese rănit, Sam Bloomfield nu încetase nici o clipă să se ocupe de el. În vârtejul regulat al motorului, şenileta înainta spre est. Dingale îi aprecie viteza la circa cincisprezece kilometri pe oră. Nu mai reuşea să-şi imagineze străzile Londrei, sau dealurile din Sussex, plajele din Kent, sau câmpiile din Somerset. Oboseala, epuizarea nervoasă la care se adăuga peisajul sumbru, sfârşise prin a-l convinge că viaţa începea şi se isprăvea în depresiunea Kattara.

*

Trei ore mai târziu, comando-ul *Narcisa* avu impresia că a coborât în infern. Probabil că plouase în nordul depresiunii, în acea strâmtoare mediteraneană, unde se îngrămădeau, în tumultul armelor, combatanţii celui de al doilea război mondial, dar deasupra depresiunii probabilitatea celei mai mici ploi părea îndepărtată definitiv. Soarele ardea tare printr-un ecran de nori, care începea să se subţieze şi a cărui misiune consta doar în a filtra razele infraroşii pentru a avea deasupra mlaştinii un cer de mercur, teribil, implacabil.

Pista se târa în mijlocul acestui ocean de noroi gălbui din care se ridicau, sub acţiunea căldurii, emanaţii imperceptibile de gaze, a căror repetare, la infinit, compuneau suflul fetid al mlaştinii. Însăşi ideea că undeva puteau exista păduri şi poiene, plaje şi munţi scăldaţi în lumină, părea tot atât de neînchipuit de

stranie, ca aceea de a te găsi pe o planetă blestemată dintr-un roman ştiinţifico-fantastic.

Câteodată, drumul se ridica deasupra suprafeţei blestemate, ca un dig solid, în care puteai avea încredere, dar foarte curând se cobora din nou la nivelul noroiului, care îl acoperea pe alocuri. Atunci, o angoasă necontrolabilă încleşta inimile oamenilor. Li se părea că moartea frâna mersul şeniletei, că îi încleia roţile. Michael dădea înapoi cu nervozitate şi motorul părea să necheze, ca un cal înnebunit de frică.

Acuma, se făcuse foarte cald. Contractat la volan, sergentul îşi scosese demult bluzonul. Cămaşa, pe care se întindeau pete de sudoare, îi era lipită de spate. Transpiraţia îi curgea pe obrajii, pe care îi ştergea mereu cu batista mare, kaki. Fixa pista cu o privire halucinată. Fălcile nu i se dezlipiseră de când văzuse fotografia căzută din scrisorile plutonierului Günther Weckerle.

Alături de el, Dingale se chircea în propria lui suferinţă. Folosise toate antibioticele care mai rămăseseră în trusă după pansamentul lui Bunks şi nu mai era nimic de făcut. Nu îndrăznea să ia o tabletă calmantă, căci îi era teamă, de când nu mai dormise, să cedeze toropelii care îl cuprindea ori de câte ori se lăsa pradă durerii pe care o resimţea la braţ. Se obliga să facă calcule sterile pentru a aprecia viteza medie, drumul parcurs, consumul de benzină şi să se uite mereu la busolă.

De pe la sfârşitul dimineţii, Freddie Bunks delira. Începuse cu un fel de vaiet monoton şi nearticulat apoi, încetul cu încetul, cuvintele se legaseră într-o oarecare ordine. Bookmaker-ul din East End părăsise agonia noroioasă a comando-ului *Narcisa* pentru a regăsi universul lui familiar din docurile Tamisei, a cârciumilor cu miros acru de bere amară, a pavajului umed şi lucios, pe care alunecă odată cu noaptea fauna stranie a Limehouse-ului.

Dar febra popula acest mic univers cu creaturi monstruoase. Câteodată spaima întrerupea vocea tremurândă a rănitului. Atunci Samuel Bloomfield îi ştergea fruntea cu tandreţe, îi şoptea la ureche vorbe liniştitoare, încurajatoare, care destindeau pentru câteva clipe muşchii încordaţi de suferinţă ai Cockney-ului. Se lăsa dus în voia sorţii, capul îi cădea pe umărul lui Sam.

Tânărul izraelit depăşise, vizibil, punctul de rupere. Fiziceşte era epuizat. În ciuda fragilităţii sale, se comportase, în tot timpul misiunii, în mod magnific, dar rana lui Bunks îl punea la o nouă încercare, poate încă mai grea decât prima. I se părea că resimte, în străfundul lui, suferinţele prietenului său. Fiecare din

gemetele lui îi sfâşia.

Tăcuţi, Dingale şi Graves ascultau interminabilul dialog dintre cel în agonie şi infirmierul său. Ştiau că nu trebuie să-l întrerupă, căci cea mai neînsemnată vorbă a lor i-ar zvârli pe ei în abisul terorii şi al nebuniei.

Era aproape de ora 14 când Graves scoase din viteză, imobilizând maşina. Nu fu nevoie ca Geoffrey Dingale să-i pună vreo întrebare: în faţa lor nu mai exista nici o pistă…

CAPITOLUL XV

Nu mai era decât mlaştina, imuabilă şi nesfârşită. Cu aburii nesăţioşi târându-se la rasul suprafeţei nemişcate. Nu mai erau decât cele câteva excrescenţe stâncoase care constituiau unicul ei relief. Nu mai. Era decât cerul gol, mai.

— Ce facem? întrebă sergentul Graves.

Mirat, Dingale se uită la el pieziş. De când înmânase locotenentului hârtiile neamţului omorât, acestea erau primele cuvinte rostite de fostul profesor. Dar îl surprinse mai ales vocea: lipsită de orice energie, atonă, cu ceva în ea care denota că răspunsul îi era total, absolut, indiferent. Mai mult ca oricând, ofiţerul resimţi apăsarea grea a singurătăţii. Îşi închipuia foarte bine ceea ce se petrecea în mintea lui Graves, procesul pe care îl declanşase fotografia unei femei şi a unui copil, aşa de asemănători, desigur, cu cei pe care o bombă li atinsese într-o căsuţă din periferia londoneză. Şi atâta timp cât acest proces nu se va încheia, atâta timp cât criza nu va fi biruită, Michael Graves nu va fi decât un trup fără suflet, un robot pilotând fără slăbiciune, dar fără pasiune, şenileta comando-ului *Narcisa.*

— Rămâi aici, spuse el, mă duc să văd.

Mormăi de durere la uşoara atingere a braţului cu una din tijele de fier ale maşinii, se trezi pe sol şi înţelese că, la urma urmei, puţin exerciţiu nu-i va strica deloc.

Depăşi capota, făcu câţiva paşi înainte, până la locul exact unde dispărea pista, îşi reglă binoclul. În măsura în care aburii mlaştinii îi permiteau să vadă, lui Dingale i se păru că o uşoară ridicătură se desena deasupra mlaştinii la mai bine de doi kilometri înaintea lui. Pista reapărea acolo după un drum periculos sub suprafaţa noroioasă.

Nu exista nici o altă alternativă: trebuiau să treacă. Dar se puneau două întrebări: la ce adâncime se va scufunda maşina şi, pe de altă parte, pista urma ea oare, până la reapariţie, un traseu rectiliniu? Nu exista decât un singur mijloc ca să afle. Reveni spre maşină, bău puţină apă dintr-un bidon şi spuse doar atâta:

— Mă duc să văd.

Graves aprobă dând din cap.

Imediat noroiul îi ajunse la glezne şi trebui să facă un mare efort ca să continue, în ciuda oribilei impresii pe care o resimţea

că se scufundă în nisip.

Înaintă aşa o bucată de timp în tăcere. Graves oprise motorul. O dată mai mult trebui să recurgă la metoda clasică care consta în analizarea problemelor concrete. Trecuseră acuma cinci ore de când mergeau prin depresiune. Făcuseră aproape optzeci de kilometri, adică cam o treime din distanţa care îi despărţea de zona de la sud de El-Alamein, unde mlaştina se îngusta, unde aveau multe şanse să întâlnească o patrulă britanică.

În ceea ce priveşte benzina, treaba ar trebui să meargă graţie „sistemului D[27]" al bietului Freddie Bunks, care din păcate nu era în stare să guste omagiul pe care i-l aduceau camarazii săi. Pentru o trecere ca aceea pe care Dingale era pe cale s-o recunoască, trebuia prevăzut consumul unei mari cantităţi de benzină.

Continuă să înainteze. Noroiul se menţinea la înălţimea gleznelor, dar dedesubt era solul aproximativ solid al pistei. Dingale se întrebă dacă făcuse obiectul unor lucrări oficiale. Cum nu era nimeni care să-i dea un răspuns, ridică din umeri şi merse mai departe. După vreo două sute de metri, avea noroi până la jumătatea pulpelor.

Noroiul i se părea lipicios în aşa măsură încât fiecare pas constituia un efort fizic şi moral, care îl făcea să tremure din tot corpul. De altfel, evita cu grijă să privească suprafaţa mlaştinii pe care aburi subţiri continuau să planeze ca sufletele nenumăratelor victime absorbite de oribila capcană a depresiunii Kattara. Se străduia, dimpotrivă, să-şi fixeze privirea pe mica ridicătură unde pista părea să atingă un teren mai sigur.

Noroiul îi ajunse până la genunchi, dar scrâşni din dinţi. Lupta acum cu toată fiinţa lui contra terorii pe care i-o inspira nisipul fluid, aşteptându-şi prada: Nu voia să se gândească la o imposibilitate de a trece, la imobilizarea şeniletei în locul unde se afla. Nimic nu mai conta acum pentru Geoffrey Dingale decât să atingă acea mică insulă din mijlocul noroiului, devenită pentru el simbolul salvării.

Când, deodată, îi fugi pământul de sub picioare, îşi dădu seama că avea, deja, nisip lichid până în partea de sus a pulpelor.

*

Uriaşul efort pe care-l făcu ca să-şi stăpânească clănţănitul

[27] Expresie argotică folosită în cazul când cineva îşi însuşeşte ceva fără o permisiune oficială. (n. tr.).

dinţilor îi fu până la urmă salutar. Regăsind luciditatea necesară, aprecie că era imposibil să se înapoieze pe unde venise, nu mai putea, în situaţia în care se găsea, să-şi smulgă cu totul un picior din noroi. Citise în tinereţea lui destule poveşti despre nisipurile mişcătoare – numai Dumnezeu ştie cât sunt de gustate în literatura engleză! – pentru ca să ştie că, în ultimă instanţă, să te lungeşti pe spate cu braţele în cruce, în aşa fel încât să întârzii cufundarea finală şi să aştepţi intervenţia unor ajutoare, de cele mai multe ori, miraculoase.

Din fericire, nu ajunsese chiar până acolo. Tot ceea ce trebuia să facă era să se întoarcă şi să cheme pe Graves şi pe Bloomfield. Execută mişcarea şi băgă de seamă că sergentul pornise deja la drum, purtând pe umeri ceea ce părea a fi, evident, cablul de depanare al maşinii. Dingale oftă, îşi şterse fruntea de sudoare. Acuma îi venea să râdă de panica care îl apucase. Odată incidentul redus la adevăratele lui proporţii, i se păru chiar natural să atingă iar pista cu propriile sale mijloace.

Tocmai pe când căuta să vadă locul exact unde pierduse piciorul, văzu baliza. Ieşea foarte distinct din nisip, cu micul ei panou dreptunghiular, roşu şi alb. Ca un jalon-miră de geometru. O clipă mai târziu, Michael Graves, care apreciase foarte bine situaţia, era la câţiva metri de el. Îi aruncă cablul şi îl ajută să ajungă pe terenul solid.

— Mulţumesc, spuse el. Mărturisesc că am cunoscut senzaţii mai agreabile decât acest început de împotmolire. Spune-mi… Crezi că vom putea trece?

Stăteau unul lângă altul în noroi până la genunchi, contemplând bucata de pistă acolo unde ieşea la suprafaţă, la câteva sute de metri.

— Dacă nu e mai adânc decât atâta, spuse fostul profesor, vom ajunge bineînţeles până acolo, dar cine ne asigură că nu vor fi locuri mai proaste decât ăsta?

— Eu unul, în nici un caz, recunoscu Dingale. Dar pentru moment contează ceea ce avem de făcut. Acum, voi încerca să continui. Dumneata ai să te înapoiezi la maşină. Odată ce am reperat balizele, nu mai e nici o problemă. Dacă nu mă voi scufunda mai mult o s-o scoatem noi la capăt. Uită-te după mine. O să-ţi fac semn când voi ieşi la suprafaţă.

Se despărţiră cu acest consemn. Dingale porni din nou înainte. Acuma era conştient că-şi biruise o teroare viscerală, tot aşa de imperioasă şi de profundă ca o ameţeală sau ca răul de mare. Acuma nu-i mai era frică de mlaştină.

Amestecul de nisip şi de apă sărată care compunea depresiunea Kattara nu-i mai depăşea de altfel genunchii. Trecu pe dreapta unei a doua balize, cum trecuse şi de prima şi atunci simţi cu bucurie ca terenul se înalţă. De aci înainte nu mai trebui să facă eforturi aşa de mari ca să ridice piciorul, pe care pasul următor îl urma fără să facă vreun zgomot. Începu să înainteze ceva mai repede. Simţi din nou noroiul până la glezne şi, în sfârşit, era din nou pe pista lată de circa cinci, şase metri, acoperită cu un fel de stânci mărunte, care se întindea în deşert ca şira spinării a vreunui monstru scufundat.

Dingale ridică braţul, ca să atragă atenţia lui Graves. Şenileta şi pornise din loc, atacând porţiunea periculoasă. În partea cea mai adâncă a pistei, înainta aşa de încet şi cu preţul unui efort aşa de mare al motorului, încât Dingale se întrebă dacă nu va rămâne înnămolită la mijlocul drumului. Dar pilotul, folosind cu iscusinţă ambreiajul şi acceleratorul. Câştiga tenace, metru cu metru. Locotenentul cu inima bătând urmărea lupta cu ochii. În sfârşit, i se păru că regimul motorului dovedeşte un efort mai puţin intens. Maşina, care semăna în momentul ăsta mai mult cu un vehicul amfibiu, tanga ca o caravelă pe Atlantic.

Ieşi, până la urmă, la liman pe teren solid, zvârlind în dreapta şi în stânga, din şenile, jerbe de noroi. Câteva clipe mai târziu, Geoffrey Dingale îşi reluă locul. Era ora 16. În curând se va lăsa seara.

*

Starea lui Freddie Bunks se înrăutăţea văzând cu ochii. Bookmaker-ul din Limehouse căzuse într-un fel de comă dureroasă din care nu ieşea decât pentru scurte perioade de delir care, de altfel, erau din ce în ce mai rare. Neavând material de înlocuit nu se punea chestiunea să se umble la pansamentul său. Dingale se simţea disperat de neputincios faţă de agonia londonezului şi cu atât mai mult faţă de rugăminţile fierbinţi ale lui Sam Bloomfield.

— Domnule locotenent, spunea tânărul ceasornicar. Repede! Trebuie să ajungem cât mai repede posibil la un spital, altfel Fred va muri, domnule locotenent...

Sam era profund tulburat. Nu pierdea rănitul din ochi, ca şi cum ar fi vrut să-i împărtăşească suferinţa. Fiecare smucitură a maşinii i se impregna pe trăsăturile feţei, răvăşită de insomnie şi de grijă. Dacă propriul său frate ar fi fost înfăşurat în aceste pături, tânărul nu ar fi fost afectat mai tare.

— Facem ce putem, îl asigură sincer Dingale, cu ochii fixaţi pe

cronometru, ca şi cum ar putea să contribuie la accelerarea vizitei.

În ora următoare parcurseră, după calculul lui Dingale, aproape douăzeci de kilometri: Michael Graves se închisese într-o tăcere mută şi pilota cu o îndemânare impersonală. Şenileta îşi urma drumul în acelaşi decor, sumbru şi dezolant. Departe, spre nod, se zărea ca un şir de munţi, de mică înălţime, a căror masă cenuşie, cu tente violete, se profila deasupra galbenului spălăcit al depresiunii. Era limita de sud a frontului de la El-Alamein.

Mai multe avioane, probabil în misiune de luptă, trecură la o altitudine prea mare ca să poată repera o maşină pe sol. Dingale se întrebă în ce stadiu se afla bătălia. Dacă informaţiile strecurate în şoaptă care circulau la El Mafara, înaintea plecării coloanei Matthews, erau valabile, Armata a 8-a îşi lansase probabil atacul de vreo trei-patru zile.

Dar, pe de altă parte, dacă această ofensivă ar fi adus repede victorie, unităţile italo-germane din sud s-ar fi retras şi apeductul, devenit inutil, n-ar mai fi fost păzit.

Trebuia oare să tragă concluzia unui eşec? Dingale îndepărtă această idee. În fond, ea nu avea nici o legătură cu preocuparea lui imediată şi majoră: să readucă comando-ul *Narcisa* la o bază britanică.

*

Graves stopă de la 18 şi 30 ca să golească în rezervor ultimele conteinere de benzină. Dingale îl obligă pe Bloomfield să coboare din maşină şi să facă ceai, fie şi numai pentru a-l sustrage de sub vegherea lui Bunks, care devenea obsedantă. Cât despre el, încercă să stabilească o legătură prin radio, convins că dacă ar fi interceptată de nemţi, aceştia nu şi-ar mai da osteneala să trimită un avion să cerceteze depresiunea Kattara în căutarea unui vehicul pe care să-l distrugă.

Dar apelurile lui fură zadarnice. Sau se găsea prea departe de o bază engleză, sau corespondenţii lui eventuali aveau altceva mai bun de făcut decât să rămână în ascultare permanentă pe lungimea de undă a şeniletei.

Îşi reluară drumul în amurg. Era aproape noapte când se găsiră din nou în faţa unei porţiuni de pistă înecată în noroi.

*

Dingale coborî din nou ca să pipăie terenul. Simţi iarăşi noroiul până la glezne. Peste câteva minute va fi noapte, noaptea care cădea repede în Africa în acest anotimp al anului. Să continue înaintarea în acest lac noroios ar fi o adevărată nebunie. Cu

disperarea în suflet, locotenentul se înapoie la maşină. După părerea lui, comando-ul *Narcisa* nu se găsea la mai mult de o sută de kilometri de El Mafara. În mod normal, asta nu ar reprezenta mai mult de cinci, şase ore de drum şi era decis să continue la lumina redusă a farurilor. Dar în aceste condiţii…

— Imposibil să mergem mai departe peste noapte, declară el când ajunse la maşină. Trebuie să rămânem aici până mâine dimineaţă.

Samuel Bloomfield protestă cu vehemenţă:

— Cu neputinţă, domnule! strigă el. Îl condamnaţi pe Freddie la moarte. Dacă nu-l spitalizăm în următoarele ore, îl…

Vocea tânărului izraelit se frânse. Dingale îi puse uşor mâna pe umăr:

— Ştiu Sam, spuse el. Şi te asigur că aveam intenţia să continui toată noaptea, cât mai mult posibil, până am fi terminat benzina. Dar adu-ţi aminte de cele ce s-au întâmplat azi după amiază. Riscăm să ne împotmolim în orice clipă. Şi dacă s-ar întâmpla aşa ceva, nici Bunks şi nici unul dintre noi nu vom mai ajunge vreodată la El Mafara. Îţi cer să-ţi dai seama de datele problemei şi să te arăţi înţelegător.

Tânărul nu-şi epuizase toate argumentele.

— Dacă noi îl sortim morţii pe Freddie, asta înseamnă a fi înţelegători? întrebă el. Cine vă spune că pista nu e practicabilă? Vă rog… Trebuie să încercăm.

Fostul corespondent de război avu, în sinea lui, un surâs amar. Orice alt ofiţer ar fi făcut să tacă pe acest vorbăreţ şi şi-ar fi impus punctul său de vedere. Dar pe el, lucrul ăsta îl depăşea. Trebuia să-şi asume şi el partea lui din dramă. Îşi închipui ce s-ar fi întâmplat dacă, în zori, după ce-ar fi pierdut vreo zece ore, ar fi descoperit că partea înecată a pistei nu se întindea decât pe două, trei sute de metri…

În ultimele licăriri de lumină ale zilei, Dingale ceru, din ochi, avizul lui Michael Graves. Dar sergentul rămânea totalmente neutru. Indiferent la tot ce nu era micul lui infern personal, aştepta, fără să-i pese câtuşi de puţin de concluzia dezbaterii. Pentru prima oară, de doi ani, se gândea la altă femeie decât la a lui, la alt copil decât la al său. Se gândea la nemţoaica din fotografie, la văduva plutonierului Weckerle, al cărui soţ nu se va mai înapoia niciodată.

Răzbunarea, nu începea ea oare minunat de bine? Pentru un om care nu mai avea un cămin, undeva era acum un cămin fără un om. Era conform cu logica şi dacă sergentul Graves nu reuşea

să se bucure era, probabil, pentru că era obosit.

Ca şi Dingale… Locotenentul simţea că atinge limitele epuizării. Febra se manifesta surd în braţul stâng. Îl dureau toţi muşchii, ochii îi ardeau ca şi cum ar fi fost plini de nisip. Să continue: era mai mult decât o nebunie, era o sinucidere…

Îşi manifestă toată istovirea într-un lung oftat.

— *O.K.,* Sam, spuse el în sfârşit. O să încercăm. Puneţi apărătorile pe faruri şi urmaţi-mă. Voi merge înainte.

Acum, Michael Graves păru să-şi revină din coşmarul său.

— Nu se poate, domnule locotenent, fiecare la rândul lui. Voi merge eu înainte. Dumneata vei lua volanul.

Dingale încuviinţă, dar impuse totuşi, în pofida revoltei aproape isterice a lui Bloomfield, o pauză de o oră în care timp băură un bulion cald, făcut din tablele, pesmeţi şi ciocolată vitaminizată. Înainte de plecare, locotenentul examina pe Bunks. Nenorocitul bookmaker nu-şi regăsise cunoştinţa. Nu îndrăzni să atingă pansamentul, rana sângerândă pe care o acoperea.

Nu se putu opri să nu se gândească că comando-ul *Narcisa* îşi va lua un risc mortal… şi inutil.

Prin crăpătura orizontală a apărătorilor, farurile proiectau o slabă rază de lumină care abia reuşea să străpungă întunericul pe patruzeci, cincizeci de metri. Raza încadra şi silueta lui Michael Graves care înainta cu paşi greoi, luptând în contra oboselii, de câte ori îşi smulgea piciorul din noroi.

În spatele lui, încet, încet, înainta şenile la Dingale, cu sângele zvâcnindu-i în tâmple, epuizat şi sfârşit de dureri. Conducea ca într-un coşmar. Renunţase la calmante din pricina necesităţii imperioase de a rămâne treaz. Focarul de durere din braţ îi iradia acuma tot corpul.

I se părea că maşina îşi frământă cu greutate drumul printr-o pastă lipicioasă cave o ţinea pe loc din toate părţile, în aşa fel încât, dacă s-ar opri, nu ar mai putea porni din nou.

Toate astea trebuiau să dea o viteză medie de trei kilometri pe oră şi la pericolul împotmolirii se adăuga înspăimântătorul consum de benzină. Chiar de pe acuma, socoti Dingale, nu le mai era posibil să atingă El Mafara. Pentru a scăpa din situaţia asta, nu puteau conta decât pe patrulele înaintate ale Armatei a 8-a, pe faptul că, în apropierea liniei engleze, apelurile prin radio vor fi, poate, auzite.

Se părea totuşi că, într-o oarecare măsură, Samuel Bloomfield avea dreptate: pe la orele 22 comando-ul *Narcisa* se găsi pe teren uscat. Era bineînţeles imposibil ca în întuneric să poţi

evalua lăţimea pistei şi chiar direcţia ei: trebuia mers încet, încercând să reperezi balizele şi să treci întotdeauna pe la dreapta lor.

Dingale acceptă sugestia lui Graves ca acesta să treacă din nou la volan. Rana nu-i mai permitea să continue. Braţul stâng îi era, practic, paralizat. În curând se cufundă într-o somnolenţă febrilă plină de vise nebuneşti în care deşertul dispărea, şters de imagini din Londra sau din numeroasele sale călătorii profesionale. Când, în sfârşit, un chip pur şi calm de femeie apăru pe ecranul creierului său încins, un fel de linişte îi coborî peste toată fiinţa. Mizeria momentului era amorţită de certitudinea liniştitoare că va revedea într-o zi Peloponezul.

Se trezi la oribila realitate când Michael Graves îl scutură uşor de umăr.

— Domnule locotenent, domnule locotenent!… Suntem împotmoliţi.

În vocea lui Graves nu se simţea nici o panică. Doar constatarea liniştită a unei evidenţe.

Primul reflex al lui Dingale, când reluă sarcina destinului comun, fu să se uite la ceas. Era 1 şi 30 dimineaţa. Luna apăruse din nou. Vântul din sud care îi copleşise toată ziua, vântul venit din Sudan şi dinspre Tropicul Cancerului, triumfase aşadar asupra depresiunii atlantice. Noaptea, deasupra deşertului, îşi revenise la seninătatea ei rece.

Aţipise deci aproape două ore. Cât drum făcuseră în timpul acesta?

— S-a întâmplat demult? întrebă el.

— Cam de douăzeci de minute. Vă jur că am făcut tot ce am putut ca să scap cu ajutorul motorului. Dar nu-i nimic de făcut.

Geoffrey Dingale coborî cu greu din maşină. Văzu, la lumina slabă a farurilor, pe Samuel Bloomfield care abandonase provizoriu postul lui de infirmier, pentru ca să ajute desigur la manevră. Tânărul izraelit îţi făcea milă. Barba îi crescuse pe obrazul supt. Părea să fi reuşit să mai slăbească încă cu câteva kilograme de când Bunks fusese rănit.

— Cum îi merge lui Freddie? întrebă Dingale.

— Mi-e teamă că foarte rău, domnule, îl susţin pe cât pot, dându-i să bea, dându-i vitamine, dar trebuie să ajungem… repede.

Îngrijorat, Dingale reveni la maşină. Graves oprise motorul ca să facă economie de benzină. Va fi timp să-l pornească când se va lua o decizie.

Şenileta părea să fi basculat înspre spate şi se înclina spre stângă. Era uşor de înţeles că şenila din stângă şi o parte din cea din dreapta erau îngropate adânc în nisipul noroios al mlaştinii. Totuşi, în punctul acesta, pista nu era înecată. Era cel mult acoperită de un strat umed, subţire. Se întrebă cum putuse să se producă accidentul, făcu vreo treizeci de paşi şi înţelese: baliza următoare în loc să se găsească la stângă, în raport cu axul drumului, îşi înălţa micul dreptunghi bicolor puţin pe dreapta. Asta însemna că aici pista se curba spre sud. Era evident că, în întuneric, Graves nu o observase. Când observase că părăseşte terenul solid pe care mergea şenileta, voise să redreseze şi, în parte, reuşise dar vehiculul derapase, cufundându-se cu partea din spate în mlaştină.

Se înapoie, observă înclinarea maşinii, se îngrijora.

— Eşti sigur, sergent, că nu continuă să se scufunde?

— Din păcate, da, răspunse Graves cu acelaşi ton egal, ca şi cum lucrul ăsta îi era perfect indiferent. Dar se cufundă mai încet aşa decât dacă aş încerca să ambreiez în viteza întâi. E acelaşi lucru ca în cazul nisipurilor mişcătoare. Rezişti mai mult dacă nu te zbaţi…

— Altfel spus, conchise Dingale, nu se pune problema să încercăm o depanare. Singurul lucru ce ne rămâne de făcut este să încercăm să evităm o scufundare totală. Cred că în materialul nostru, avem şi un par de oţel.

— Avem într-adevăr o bară de mină cu vârf ascuţit, răspunse Bloomfield care sesizase ideea superiorului său. Şi mai avem şi câţiva ţăruşi de oţel şi un sul de frânghie.

— … Plus cablul de depanaj, completă fostul corespondent de război. Vom înfige toate astea în partea cea mai solidă a terenului şi vom încerca să legăm maşina de ele. Va fi poate insuficient, dar nu putem face altceva până la ziuă.

Braţul stâng al locotenentului îi interzicea, practic, orice lucrare, dar Graves şi Bloomfield îşi uniră eforturile. După o jumătate de oră tot ceea ce, în materialul comando-ului *Narcisa,* se putea fixa, agăţa, planta, înfige în pământ, era gata aşezat. Cablurile legau şenileta. Deja, sub greutatea ei, în chip insesizabil aspirată de mlaştină, se întindeau unul câte unul.

— Cu puţin noroc, spuse Dingale, situaţia nu ar trebui să se agraveze prea mult până dimineaţa. Atunci vom vedea ce e de făcut. Dar… ia spuneţi, ce e zgomotul ăsta pe care mi se pare că-l aud de câteva minute?

— L-am auzit şi noi, Sam şi cu mine, răspunse Graves. E ca un

uruit de tunet, ca o furtună care ar fi izbucnit, departe, la nord. Numai că ţine mai demult.

— Hm!… făcu Dingale. Încep să cred că ştiu de ce apelurile noastre de radio au rămas fără răspuns. De aseară ne-am apropiat progresiv de El-Alamein. Ceea ce auzim, e o pregătire de artilerie.

— Mă întreb cum stă bătălia. Când mă gândesc că nici nu ştim măcar când a fost declanşată ofensiva…

Geoffrey Dingale nu apucă să-i răspundă. Din şeniletă le parveni un urlet teribil.

— Oh! Doamne!… strigă Samuel Bloomfield, Freddie a murit!

CAPITOLUL XVI

În nesfârşitele ore care urmară, nu cadavrul nenorocitului bookmaker fu ceea ce îi produse lui Geoffrey Dingale grija lui cea mai mare. Înfăşurat în pătura sa, Freddie Bunks era simbolul tragic al misiunii îndeplinite şi al preţului plătit.

Acuma starea lui Samuel Bloomfield provoca îngrijorarea şefului comando-ului *Narcisa.* Tânărul izraelit avea o depresiune nervoasă şi, datorită oboselii, se găsea în pragul nebuniei.

Luase în mâna lui mâna deja îngheţată a Cockney-ului şi nici o rugăminte a lui Graves, nici un ordin al lui Dingale nu-l puteau convinge să-i dea drumul. Un geamăt neîntrerupt, monocord, care te făcea să te gândeşti la melopeele obsedante ale evreilor la Zidul Plângerilor, i se strecura printre buze. Se agăţa de trupul lui Bunks, ca şi cum prezenţa lui, contactul lui, puteau să-l readucă la viaţă. Dingale şi Graves îşi reluaseră locurile în maşină. Nu putea fi vorba să facă un popas în noroiul sălciu care acoperea pista. De bine, de rău, locotenentul se chirci pe scaunul său. Era într-o asemenea stare de epuizare încât nici măcar lamentaţiile lui Bloomfield nu-l puteau im piedica să cadă în inconştienţă.

Totuşi, când se iviră zorile zilei de 28 octombrie, tăcerea învăluia şenileta, pe a cărei caroserie kaki şoarecele deşertului vopsit în roşu, simbol al îndârjirii oţelite. Sfida o nouă zi de solitudine şi de vid.

Planurile succesive ale peisajului trist apăreau din noapte, unul după altul: norul subţire de pâclă înghețată acoperind suprafaţa mlaştinii, pista care se ridica uşor, puţin înaintea lor linia confuză în care se contopeau, departe spre nord panta abruptă care marca limită depresiunii şi şirul de înălţimi stâncoase care o dominau.

Geoffrey Dingale reluă treptat contactul cu realitatea. Mai întâi cu rana lui. Braţul îi era complet insensibil dar nu avea febră. În fond, starea lui nu părea să se fi înrăutăţit. Lângă el, Graves ghemuit la volan, dormea cu gura deschisă respirând cu o liniştitoare regularitate. Chiar şi Bloomfield sfârşise prin a adormi. Dar scâncea încet ca un copil şi avusese probabil o noapte agitată: pătura care acoperea trupul lui Bunks era trasă în sus. Din locul lui. Dingale vedea capul mortului răsturnat pe spate, cu ochii stinşi îndreptaţi spre cer. Cu buza superioară

răsfrântă într-un ultim zâmbet. Lăsând să se vadă în colţul din stângă un dinte de aur.

Coborî cu greu din maşină. Sub greutatea ei, alunecând insensibil spre mlaştină, ţăruşii înfipţi din ordinul său cedaseră unul după altul, dar bara de mină şi cablul de depanaj rezistaseră. Cu o foarte mică aproximaţie, şenileta era în aceeaşi poziţie ca la unu noaptea. În lumina zorilor, Dingale îşi dădu seama că un depanaj era imposibil. Numai un alt vehicul, camion sau tanc, puteau s-o readucă pe pistă.

Mai întâi, încercă o nouă legătură prin radio. Lansa pentru a treia oară indicativul comando-ului *Narcisa* când îşi dădu seama că Michael Graves îl observa.

— Am impresia, spuse liniştit sergentul, că prietenii noştri – sau din câte ne putem da seama inamicii noştri, cu alte preocupări… Mizerabila noastră soartă pare să le fie indiferentă.

Era atâta seninătate în cuvintele astea, încât Dingale se enervă.

— Pe cinstea mea! făcu el sec. Ascultându-te, s-ar putea spune că şi dumitale ţi-e indiferentă.

Graves ridică din umeri şi nu răspunse. Dingale începea să-şi revie la normal. Oricare ar fi situaţia sa morală sau condiţia sa fizică, avea obligaţia să readucă pe cei doi supravieţuitori în liniile engleze.

— Cum stăm cu aprovizionarea? întrebă el.

— Mai avem două cutii de raţii suplimentare, adică exact cât ne trebuie să rezistăm, în trei, timp de douăzeci şi patru de ore, dar cu oarecare raţionalizare. Cât despre apă, mai avem patru litri. Bloomfield a întrebuinţat multă pentru Bunks.

— Şi nici vorbă să putem scoate maşina de-aici, nu-i aşa?…

— Prin propriile noastre mijloace, absolut imposibil, confirmă Graves.

— Bun. Atunci să încercăm să ne punem la contribuţie inteligenţa şi să privim lucrurile aşa cum sunt. Există două posibilităţi: sau rămânem aici lângă maşină, încercăm din nou să facem legătura prin radio şi aşteptăm ajutoarele, sau plecăm pe jos, dar în acest caz pierdem orice mijloc de a comunica cu liniile noastre.

— Cum, în orice caz ele tot nu răspund…

— Într-adevăr, toate forţele noastre trebuie să fie angajate în bătălie, deoarece îi auzim tumultul până aici şi pe de altă parte cred că acest fund de mlaştină nu e locul ideal pentru propagarea undelor. Aşa încât riscăm foarte mult să ne găsim,

mâine dimineaţă în aceeaşi situaţie, de data asta însă cu toate resursele epuizate.

Graves se mulţumi să aprobe din cap.

— Morala, plecăm, şi cât mai repede posibil! Ce crezi dumneata?

— Dumneavoastră sunteţi şeful, răspunse subofiţerul, dar în orice caz, dacă asta poate să vă fie de vreun folos, e bine să ştiţi că sunt de aceeaşi părere.

Dingale se uită la ceas. Era 6 şi 30.

— *O.K.*, hotărî el. Adună tot ce e necesar, fă trei încărcături, apoi deşteaptă-l pe Bloomfield. Între timp, am să prepar un ceai cald cu ceea ce ne mai rămâne din laptele condensat. Plecarea la ora 7.

Graves aruncă o privire asupra micului ceasornicar din Glasgow, care se agita în somn lângă cadavrul lui Bunks, apoi la faţa pământie a lui Dingale, la braţul lui înţepenit. Se putea citi pe chipul lui un oarecare scepticism.

— După părerea dumneavoastră, întrebă el, la ce distanţă suntem de El Mafara?

— Mi-e greu să apreciez cu exactitate drumul pe care l-am parcurs azi noapte, răspunse Dingale, dar aş răspunde: optzeci de kilometri, maximum. Aş adăuga că patrule circulă cu siguranţă pe această pistă până la vreo douăzeci de kilometri spre vest, adică până în zona în care frontul de la El-Alamein se sprijină pe depresiunea Kattara. În sfârşit, uită-te pe hartă: un sat este marcat pe ultima porţiune a drumului. Dacă nu a fost evacuat, vom găsi ajutoare acolo. În starea în care ne găsim, care nu e prea faimoasă, recunosc, ar trebui să ajungem acolo în cursul zilei de mâine.

— *Inch'Allah!* Cum spun egiptenii, răspunse Graves.

*

Drama începu când trebuiră să-l convingă pe Samuel Bloomfield să abandoneze cadavrul lui Freddie Bunks. Tânărul izraelit refuză categoric. După un sfert de oră de rugăminţi şi de argumentări, Dingale trebui să recunoască teribila evidenţă: Bloomfield nu mai era în toate minţile. Nu devenise propriu-zis nebun, dar lunga lui veghe lângă nenorocitul bookmaker îi zdruncinase în aşa hal sistemul nervos încât îi dăduse un obsedant sentiment de culpabilitate! Samuel Bloomfield era convins că Bunks murise din cauza lui, pentru că îl abandonase în momentul când maşina se împotmolise.

— Nu mai trăia decât prin mine, domnule, explica el,

respectuos dar încăpăţânat. Îl ţineam de mână şi aşa îl ţineam în viaţă. Sunt sigur că dacă nu i-aş fi dat drumul l-am fi dus până la un spital şi l-am fi scăpat. E numai şi numai din vina mea.

În zadar încerca Dingale să-i demonstreze că nu era aşa, că, în orice caz, nimeni nu mai putea face nimic pentru bietul Freddie. Samuel dădea încet din cap şi surâdea cu gravitate.

Dingale, a cărui nerăbdare mergea crescând, sfârşi prin a-l convinge, dându-i să înţeleagă că trebuiau să repatrieze trupul nenorocitului bookmaker şi că obligaţia de a merge să găsească ajutoare îi revenea în mod special lui, lui Samuel Bloomfield, tocmai din pricina responsabilităţii sale în treaba asta.

A evoca ceea ce el considera a fi greşeala sa. Mijlocul de a o răscumpăra, acestea erau singurele argumente susceptibile de a-l atinge pe Bloomfield. La gândul că prietenul lui ar putea rămâne pentru totdeauna pe această pistă pustie, avea pretenţia acuma să plece singur, primul. Locotenentul nu-i cerea chiar atâta. O luă el însuşi în fruntea celor trei şi păşi pe pistă. Nu ducea decât pistolul, binoclul şi, într-un bidon, jumătate din provizia de apă. Samuel, în afară de armă, luase sacul conţinând ultimele două cutii de raţii alimentare. Graves încheia coloana ducând restul proviziei de apă şi mitraliera care omorâse pe plutonierul Weckerle.

La ora 9, soarele bătea foarte tare pe mlaştina Kattara, multiplicând aburii care compuneau astfel, cât vedeai cu ochii, un imens nor suspendat la un metru cinzeci, doi metri de sol.

În schimb pista era uscată. Limba subţire de pământ pe care era trasată se lărgea treptat. Dingale se gândi cu amărăciune că dacă nu l-ar fi ascultat pe Bloomfield, ar fi avut cele mai bune şanse s-o scoată la capăt în cursul acestei zile de 28 octombrie.

Şi asta nu ar fi schimbat întru nimic soarta lui Bunks, care, în orice caz ar fi murit în cursul nopţii.

Şi, totuşi, Geoffrey Dingale nu reuşea să-i găsească vreo vină tânărului ceasornicar din Glasgow. Lungul său antrenament profesional discearnă, în această reacţie faţă de agonia unui om, o cutremurătoare poveste umană, o raţiune de a crede şi de a spera, în această sălbatica barbarie, în care se bălăcea lumea.

Şi totuşi, nu se putea opri să nu analizeze cu toată rigoarea consecinţele acestei dezastruoase etape de noapte. Intrau, practic, într-a treia zi fără somn şi numai Dumnezeu ştia cum putea evolua propria lui rană. În imposibilitatea de a-l putea îngriji, se abţinea să-şi examineze braţul. Se mulţumi doar să urmărească recrudescenţa febrei care, după scurta pauză din

timpul nopţii, îşi relua inexorabila progresiune.

Nici moralul tovarăşilor lui nu era mai ridicat. Dacă Bloomfield, urmărit de fantoma lui Bunks, se scufundă încetul cu încetul într-un fel de demenţă, Graves, sumbru, închis în el însuşi, frământa fără încetare în gând moartea unui sergent german care îi semăna, dacă nu ca un frate, cel puţin ca o rudă apropiată. Lui Dingale îi venea să-l insulte, să-i strige că ăsta e războiul, că Hitler şi naziştii lui scufundaseră Europa în foc şi sânge, că compatrioţii lui Weckerle împuşcaseră, undeva în Grecia, nişte bieţi ţărani a căror singură crimă fusese că ascunseseră câţiva englezi. Dar nu avea curajul să o facă. Discuţia era inutilă. Important era să înainteze mereu, fără răgaz, un picior înaintea celuilalt...

Imediat după miezul zilei, fostul corespondent de război se lăsă să cadă pe o grămadă de pietre în care era înfiptă o baliză şi dădu ordin de oprire. Vuietul surd al bătăliei, care se oprise cu puţin mai înainte de ivirea zorilor, reîncepuse în cursul dimineţii, dar de data asta, mai puternic, mai distinct. Mai mult, pe când la nord linia înălţimilor stâncoase care limitau depresiunea Kattara se preciza, foarte departe, în sud, un fel de barieră limita zgomotul. Era un motiv de a spera. Era o indicaţie că mlaştina se restrângea din ce în ce. Era conform cu configuraţia extremităţii ei orientale!

Pauza fu scurtă. Sub soarele amiezii, ea era intolerabilă. Deoarece nu se puteau refugia nici măcar într-un metru pătrat de umbră, trebuiră să pornească din nou după ce băură jumătate din provizia de apă. Graves, a cărui condiţie fizică rămăsese cea mai bună, trebui să susţină pe Dingale în cursul primilor săi paşi. Locotenentul înainta într-un fel de halucinaţie febrilă care făcea să-i apară înaintea ochilor miraj un înşelătoare. Cât despre Bloomfield el înainta fredonând, fără să se poată distinge dacă era vorba de o veche lamentare folclorică sau de o lungă invocaţie religioasă.

Calvarul dură toată după-amiaza până ce, pe la ore 1, soarele incendia occidentul, înspre frontiera libiană. Încetul cu încetul, pe interminabilul şi durerosul drum al comando-ului *Narcisa,* umbrele celor trei oameni începură să se lungească. Temperatura scăzu brusc, într-atâta încât, acoperiţi de transpiraţia. Încă proaspătă, începură să tremure. Înspre nord izbucni un nou duel de artilerie, teribil şi puternic ca un trăsnet. Aripa de sud a frontului de la El-Alamein nu era mai departe de treizeci de kilometri. O escadrilă a Aviaţiei Regale Engleze trecu

foarte sus pe cer, îndreptându-se spre Nil: erau bombardiere care se înapoiau dintr-o misiune deasupra poziţiilor italo-germane. Geoffrey Dingale mai merse douăzeci de minute, ca un automat, urmat de ceilalţi doi, indiferenţi de soarta lor. Când se lăsă pe pământ şi comandă halta pentru noapte, avu impresia că nu se va mai ridica.

Se treziră din noapte ca din moarte. Dormiseră strâmţi unul lângă altul, fără altă protecţie decât battle-dress-urile lor. Graves se sculă primul în lumina palidă a aurorei şi starea şefului lui îl sperie. Dingale petrecuse noaptea în prada febrei şi a frigului. Ajunsese la extrema limită a puterilor sale. Samuel Bloomfield, în inconştienţa lui, reuşise să doarmă. Părea să se fi recuperat puţin fiziceşte. Cu obrazul chinuit de o misterioasă îngrijorare, îngenunche la căpătâiul locotenentului şi îl strigă încet… Freddie.

Michael Graves simţi că i se face părul măciucă: Bloomfield înnebunise şi-l lua pe Dingale drept Bunks.

— Domnule locotenent, spuse el, trebuie şi plecăm imediat! Trebuie să ajungem azi.

Geoffrey Dingale avu un surâs melancolie.

— Hm, Mike, spuse el. Astăzi… sau niciodată nu-i aşa?

Sergentul nu răspunse. Cu ajutorul unei pastile de alcool solid din ultima cutie de raţie alimentară, încălzea o cană de apă şi zdrobea în ea ultima tabletă de extras de carne. Înainte de a o da lui Dingale să o bea, îi oferi doua tablete de chinină şi ele ultimele… Michael Graves exercita acum comanda efectivă a *Narcisei.* Responsabilitatea era pentru el salutară. Îl obliga să se trezească din propriul său coşmar.

Porniră din nou aşa. Dingale sprijinindu-se de sergent, împiedicându-se din când în când, regăsind pentru scurt timp un ritm de mers, pentru a se împletici din nou, puţin mai târziu, ca un om beat. Şi în aceste momente Samuel Bloomfield, plin de solicitudine, îl lua de braţ şi-i spunea, cu drăgălăşie:

— Curaj, Freddie, dragul meu. Nu-ţi face griji. O să te ducem la spital.

Geoffrey Dingale pierduse noţiunea timpului. Înainta într-un fel de ceaţă purpurie, în care sângele care îi bătea în vine în ritmul febrei se confunda cu aburii sinistri ai mlaştinii, mai îndepărtată acuma pe măsură ce se lărgea pata de nisip care prefigura sfârşitul depresiunii Kattara.

Michael Graves făcea tot posibilul să grăbească înaintarea. Cu furia şi disperarea în suflet, începea să-şi spună că comando-ul *Narcisa* îşi va rata înapoierea numai cu câteva ceasuri.

La un moment dat, în cursul dimineţii, ajunseră la o îngrămădire de stânci, pe care se ridica inevitabila baliză. Dar nu era vorba de fenomenul geologic. Fără îndoială oameni, soldaţi ai armatei britanice, ridicaseră această piramidă, iar la baza ei amenajaseră o cavitate în care doi oameni se puteau strecura, fără prea mare greutate. Dingale luă imediat o decizie.

— Mike, spuse el, eu mă opresc aici. Eşti singurul din noi trei care poţi termina etapa. Bietul Sam e tot aşa de epuizat de halucinaţiile lui cât sunt eu din cauza acestui blestemat de braţ. Continuând cu dumneata nu facem decât să-ţi încetinim mersul şi să-ţi compromitem şansele. Vei continua singur, Mike, şi cum vei da de o patrulă engleză, vei veni să ne iei.

Profund impresionat, subofiţerul făcu un lucru pe care nu-l făcuse încă de la începutul expediţiei. Luă în faţa fostului corespondent de război poziţia de drepţi.

— Domnule, spuse el, niciodată nu v-aş fi sugerat o asemenea hotărâre. Niciodată nu v-aş fi părăsit. Dar cred, într-adevăr, că aţi ales calea cea mai bună. Plec înainte şi vă dau cuvântul de onoare că mă voi înapoia să vă iau. Numai moartea m-ar putea împiedica.

Voinţa dârză de a reuşi, de a îndeplini ceea ce promisese, vibra în vocea lui. Graves Dingale dădu încet din cap.

— Ştiu, Mike, şi am încredere.

Îşi strânseră lung mina. Sergentul nu acceptă decât o singură înghiţitură de apă. Din litrul care mai rămăsese în unul din bidoane. Dingale îl urmări mult timp cu ochii, pe când se îndepărta repede.

— Vino Freddie, culcă-te, am să te îngrijesc, dragul meu, îl ruga Bloomfield, ai să vezi, te scap eu de aci…

Geoffrey Dingale se culcă la umbra caldă a adăpostului de pietre. Nebunul îşi scoase îmbrăcămintea de luptă. Cu gesturi tandre aranja o pernă. Era ca un biet copil care se juca de-a infirmierul.

Locotenentul închise ochii, savurându-şi o clipă suferinţa. Nu mai era acuma decât un corp dureros, chinuit. Un zgomot de motoare umplu cerul. Alte avioane zburau spre bătălia de la El-Alamein. Războiul i se păru dintr-odată derizoriu şi foarte îndepărtat. O pace infinită se lăsa asupra lui. Ştiu că nu se va mai ridica şi ideea nu-i fu nici măcar neplăcută.

Cu un bombănit de plăcere, chemă, în spatele pleoapelor închise, o tânără femeie care veni imediat, frumoasă şi gravă. Geoffrey Dingale se ducea să se întâlnească, într-o vale a

Laconiei, cu Alexia Vounatsos.

CAPITOLUL XVII

Impresiile senzoriale îi reveniră prin mâna dreaptă. Nu vedea, nu auzea nimic, dar mâna dreaptă ca şi cum i ar fi fost independentă de corp, se mişca încoace şi încolo, pe o suprafaţă netedă şi plăcută. Îi trebui un oarecare timp pentru ca mesajul ei să-i parvină până la creier: mâna îi aluneca pe o pânză proaspătă şi răcoroasă, uşor scrobită.

Încetul cu încetul, Geoffrey Dingale îşi recăpătă cunoştinţa. O uşoară contracţie muşchiulară îi aminti că avea picioare. Le mişcă degetele cu o bucurie copilărească. Un gând teribil îi trecu atunci prin minte şi, cu asta, intră deodată în realitate: mai avea oare încă braţul stâng? Mâna dreaptă se repezi înnebunită, de partea cealaltă a pieptului. Respiră: palpa o formă insensibilă, mărită enorm de ceea ce trebuia să fie un pansament, dar care fără nici o îndoială, semăna cu un braţ.

Mai rămase aşa câteva clipe, ca să-şi liniştească furtuna fierbinte a amintirilor, apoi îşi spuse că a venit timpul să deschidă ochii.

Era desigur noapte. Cerul era de un negru cenuşiu, fără stele. Pe dreapta lui o rază de lumină cădea oblică, precisă şi violentă.

Geoffrey Dingale încercă să înţeleagă, să ridice capul. Avu dificultăţi şi trimise imediat mâna sa dreaptă în cercetare. Descoperi în fine că se afla într-un pat, într-o cameră ale cărei jaluzele lăsate nu permiteau să treacă decât o slabă rază de soare.

Întoarse capul spre dreapta, spre stânga, ca să se convingă că nu visează. Simţi pe tâmple, pe obraji, contactul mătăsos al unei perne.

Încetul cu încetul, luciditatea îi revenea şi odată cu ea sentimentul unei reînvieri. Dingale avea literalmente amintirea unei morţi efective reale. Îşi aducea aminte cu o precizie de necrezut de ultimele momente ale vieţii sale, de acelea, în mod special, când încetase să se lupte şi în care, ca să-i fie mai uşor să moară, plecase în mod deliberat să regăsească pe aceea pentru care, în definitiv, murea.

Acum trebuia să admită evidenţa: scăpase. Cum? Prin ce minune? Simţea că va avea nevoie de multă răbdare, înainte de a afla.

Încercă să se ridice din pat. Efortul îi dădu un fel de ameţeală

care nu-i lăsa mari îndoieli asupra slăbiciunii lui. În plus, nu se mişcase nici cu un milimetru, căci toată partea sa stângă era legată într-un fel de laţ. Trimisă din nou să se informeze, mâna dreaptă îi semnală un gips enorm, ajustat puternic.

Renunţă, hotărât să se mulţumească cu senzaţia delicioasă a sângelui curgându-i prin vine, a şalelor aşezate pe o saltea moale şi aşteptă, cu ochii pierduţi în tavanul întunecat.

*

Infirmiera care se aplecă asupra lui, un veac mai târziu, degaja un parfum delicios. Vocea îi era muzicală şi caldă. Era probabil încântătoare.

— În sfârşit, spuse ea veselă, locotenentul nostru s-a trezit.

— Într-adevăr, răspunse Geoffrey Dingale, şi asta fu prima lui vorbă. Dar poţi să-mi spui unde dracu mă aflu?

Vocea i se părea slabă şi tremurătoare, ca a unui om foarte, foarte bătrân.

— Sunteţi la spitalul britanic de la Guezireh, în periferia oraşului Cairo, locotenent Dingale, răspunse vocea muzicală şi caldă. E a patra zi de când sunteţi printre noi.

— Patru zile? spuse el înmărmurit. Şi vrei să spui că am stat în nesimţire în tot acest timp?

— Vă mărturisesc că asta mi-ar fi făcut plăcere. Dar primele două zile nu aţi încetat să aiuraţi şi să vă agitaţi ca un turbat. Abia de ieri sunteţi cuminte... Mi-aţi dat de furcă! adăugă, severă.

— Iertaţi-mă, spuse el spăşit. Cum va cheamă?

— Rosemary Wilhercombe. Am venit din Anglia a lucrez la acest spital.

Digeră liniştit toate aceste informaţii şi ziaristul din el, care nu încetase niciodată să se manifeste, continuă interviul:

— Dar ce mi s-a întâmplat exact?

— Asta trebuie s-o ştiţi dumneavoastră mai bine ca mine. Tot ce pot să vă spun, e că v-au adus aici acum trei zile într-o stare destul de jalnică. Aveaţi o schijă de obuz sau de mină, nu ştiu exact, în braţul stâng. Osul era fracturat. Rana era murdară. Doctorul v-a salvat braţul. După câteva ore ar fi venit cangrena şi amputaţia.

Locotenentul fluieră uşor printre dinţi:

— Şi aş putea şti în ce zi ne aflăm azi?

— Desigur. Azi e întâi noiembrie. Vreţi să deschid fereastra?

— Te rog.

Lumina care năvăli în cameră era aceea aurie, uşor purpurie, a

unui sfârşit de după-amiază. Un miros de pământ stropit de curând îi ajunse la nări: camera dădea desigur spre o grădină.

— Dar dacă o să aveţi răbdare, veţi afla totul în cutând, adăugă Rosemary Wilhercombe. Un sergent vine să vă vadă în fiecare zi. Va sosi dintr-un moment în altul…

Când ieşi, Geoffrey Dingale constată că era efectiv încântătoare, că avea părul roşu, un năsuc cârn şi obraznic, că era înaltă şi subţire şi că uniforma albă îi şedea foarte bine.

*

Povestirea profesorului de istorie se rezuma în final în câteva fraze: după ce plecase de lângă Dingale şi Bloomfield, mersese aşa de repede cât îi permitea oboseala şi stomacul înfometat.

Mersese fără să se oprească până în amurg, înspăimântat de ideea de a mai petrece o noapte în deşert. După părerea lui, era încă la cincizeci de kilometri de El Mafara şi la douăzeci şi cinci de satul indicat pe hartă sub numele de Matan Sharib, când o formaţie de bombardiere, zburând aproape la rasul solului, trecuse şi deasupra lui.

Începu o mimică bezmetică şi dezordonată, ca să le atragă atenţia, dar avioanele care se duceau desigur să atace liniile inamice, trecură fără să-l vadă.

— Eram complet demoralizat, spuse el. După părerea mea, nu puteaţi să scăpaţi viu peste noapte. În orele precedente observasem evoluţia stării dumneavoastră şi vedeam bine că porcăria aia de schijă de mină vă otrăvise organismul. Pe de altă parte, mă întrebam ce putea să imagineze bietul nebun în tovărăşia căruia vă lăsasem. Niciodată nu m-am simţit atât de deprimat ca în momentul acela, nici chiar în ziua în care casa mea…

Goni amintirea atroce care îi apăruse şi se grăbi să continue:

— Totuşi, mi-am revenit. Nu aveam de ales, nu-i aşa? Trebuia să continui chiar în timpul nopţii, tot mereu spre est, încercând să rămân pe pistă. Am mers aşa până la ora nouă seara, aproximativ şi am crezut că înnebunesc şi eu când am văzut lumini mişcându-se peste mlaştină. E inutil să încerc efecte oratorice. Era vorba de două jeepuri, cu farurile camuflate. Am năvălit aşa de tare spre primul, că era cât pe-aci să mă zdrobesc de el.

— Dumneata eşti tipul care făceai semne avioanelor? m-a întrebat un sergent morocănos, bombănind.

Am înţeles atunci că băieţii din avioanele de luptă şi bombardament m-au zărit şi că, zburând totuşi spre obiectivul

lor, anunţaseră la bază poziţia noastră.

— E miraculos! şopti Dingale uluit.

— Nu-i aşa? M-am grăbit să povestesc toată aventura noastră subofiţerului care fusese trimis, pentru orice eventualitate, să patruleze în sector. Era un tip din divizia 44-a motorizată, un sergent major de carieră. M-a luat în jeep-ul lui. Am găsit piramida două ore mai târziu. Eraţi, practic vorbind, în comă. Bloomfield, care vă credea mort şi care vă lua drept Bunks, psalmodia lângă dumneavoastră rugăciuni iudaice. Vă asigur că aşa ceva merita văzut.

Dingale găsi puterea să surâdă.

— Şi... Sam, lui cum îi merge?

— Bine. A fost teribil de zdruncinat. Dar cum am avut norocul să fiu evacuat în Cairo odată cu dumneavoastră şi cu el, am fost să-l văd azi după-amiază. E foarte obosit şi foarte abătut, dar doctorul m-a asigurat că-şi va regăsi toată sănătatea.

— Te-a recunoscut?

— Bineînţeles. După părerea doctorului, toată treaba asta e numai psihică. E condiţionată de un întreg trecut, de generaţii de izraeliţi cărora violenţa le repugnă. Războiul îl obliga la un violent efort de reconversiune. A avut ghinionul să-l înceapă în condiţii dramatice. Sam se legase teribil de Bunks şi de dumneata şi de mine. Faptul că primul om pe care l-a văzut murind era unul din noi, era prea greu de suportat.

Tăcu o clipă, scoase un pachet de ţigări, îşi spuse desigur că este interzis că fumezi într-un spital, îl băgă în buzunar cu regret.

— De fapt, spuse el, cred că Samuel Bloomfield nu era făcut ca să demonstreze calităţile războinice ale poporului evreu.

Geoffrey Dingale îşi aminti de starea de transă în care trăise Michael Graves în timpul odiseei comando-ului *Narcisa* prin depresiunea Kattara.

— După cum nici dumneata, Mike, nu erai făcut pentru a face dreptate şi a te răzbuna, spuse el încet.

Sergentul se duse la fereastră şi nu răspunse decât după un timp, fără ca să se uite la rănitul din pat.

— E adevărat. Ceea ce m-a salvat a fost rana dumneavoastră. Ceva îmi spunea că trebuie să vă salvez şi asta a şters tot restul. Fără asta, eram gata să fac aceeaşi criză ca Bloomfield. Sunt teribil de dezolat... înţelegeţi?

În patul lui, Dingale dădu din cap.

— Plutonierul Weckerle, nu-i aşa?

— Da. Am dus hârtiile la statul major. Au citit scrisorile. Erau

într-adevăr soţia şi copilaşul lui. Locuiesc în Bavaria de sus...

— Te înţeleg, spuse cu gravitate Dingale.

Ar fi vrut tare mult să-i povestească ceea ce se petrecuse în micul sat din Grecia, numit Derinia.

Ar fi vrut să-i spună că în a răspunde cu măcel pentru măcel nu slujea la nimic, că englezii tocmai de aceea se băteau, ca să dovedească contrariul. Dar era prea obosit...

— De fapt, în ce stadiu se găseşte războiul?

— Rommel e în plină derută, spuse sergentul Graves. Monti[28] şi Armata a 8-a îl urmăresc fără cruţare. A fost foarte greu. Străpungerea alor noştri n-a început de fapt decât la 28 octombrie.

— A doua zi după ce le-am distrus blestemata lor de conductă, spuse Dingale. Există oare vreo relaţie între cauză şi efect?

— N-aş merge până acolo, îl asigură Graves râzând, dar când am dat raportul, în locul dumitale, tipii de la statul major au fost al dracului de mulţumiţi. E vorba chiar să ne decoreze. Pe toţi patru... ei!... În fine, pe toţi trei...

*

În cameră, între cei doi oameni, cel mai tânăr şi cel mai puţin tânăr, tăcerea se aşternu din nou. Teribila încercare prin care trecuse comando-ul *Narcisa* le apăru, dintr-o dată, ca derizorie. Armata a 8-a, acumulând material, concentrând oameni, reuşise să gonească pe germani din Egipt, sau în orice caz, era pe cale să o facă. Dar după aceea nu trebuia oare să-i urmărească prin Libia, prin Tunisia, prin Algeria? Nu trebuiau să fie recâştigate, una câte una, ţările ocupate din Europa? Franţa şi Belgia, Ţările de Jos şi Cehoslovacia, Iugoslavia şi Grecia. Fără a mai aminti de altele.

Grecia... Când oare îi va veni rândul să cunoască din nou libertatea? Chiar cu ajutorul americanilor, cu formidabilul rezervor de oameni al ruşilor, de cât timp va mai fi nevoie? Şi ce valoare avea faptul de arme, izolat, a patru oameni în cursul formidabilei epopei mondiale?

Ca şi cum ajunsese odată cu el la nişte concluzii oarecum diferite, sergentul Graves spuse deodată:

— În fond, ironia amară a întregii întâmplări este că acel care şi-a lăsat viaţa era singurul care nu avea nici un motiv să se găsească acolo. Dumneata voiai să grăbeşti ziua când o vei regăsi pe femeia vieţii dumitale. Sam voia să salveze onoarea

[28] Generalul Montgomery. (n. tr.).

rasei sale, eu, să-mi răzbun nevasta şi copilul…

Geoffrey Dingale lăsă să se stingă ecoul frazei neterminate, apoi răspunse foarte încet, dar cu accentul celei mai sincere convingeri:

— Din contra, Freddie Bunks – Dumnezeu să-l aibă în paza lui – căuta să scape de o pedeapsă, să scape de tirania conformismului şi a rutinei, să-şi apere libertatea individuală în război, aşa cum şi-o apărase în timp de pace cu mica lui afacere de bookmaker. Dacă te gândeşti bine, Mike, el era singurul dintre noi care avea un adevărat motiv ca să se angajeze în comandouri.

CUPRINS

CAPITOLUL I.....3
CAPITOLUL II.....10
CAPITOLUL III.....16
CAPITOLUL IV.....23
CAPITOLUL V.....30
CAPITOLUL VI.....38
CAPITOLUL VII.....49
CAPITOLUL VIII.....57
CAPITOLUL IX.....69
CAPITOLUL X.....76
CAPITOLUL XI.....83
CAPITOLUL XII.....93
CAPITOLUL XIII.....101
CAPITOLUL XIV.....107
CAPITOLUL XV.....116
CAPITOLUL XVI.....126
CAPITOLUL XVII.....133
CUPRINS.....139

39 -

* COMANDO *

În noaptea de 23 octombrie 1942, generalul englez Montgomery declanşează ofensiva de la El-Alamein, care avea să schimbe cursul războiului din Africa.

Împotriva lui Rommel şi a soldaţilor germani din Afrikakorps, este trimis şi un comando special, într-o misiune aproape sinucigaşă . . .

PIERRE NEMOURS

DETAŞAMENTUL SETEI

Un roman din categoria celor mai suspecte – nu poţi să-l laşi din mînă nici la patru dimineaţa !

Paul MacDonald

ISBN 973-47-0032-4

600 LEI